

INFORMACIJE

Glasilo Hrvatskog saveza udruga invalida rada

(102/2025.) Zagreb, prosinac 2025. godine

HRVATSKI SAVEZ
UDRUGA
INVALIDA RADA
HSUIR

HSUIR

HRVATSKI SAVEZ
UDRUGA INVALIDA RADA

Croatian association of societies of disabled workers

S A D R Ź A J

IZVJEŠTAJ O PROVEDBI PROJEKTA I PROGRAMA HSUIR-A

REDOVNA SKUPŠTINA HSUIR-a

PRVI FORUM UDRUGA ČLANICA HSUIR-a

MEĐUNARODNI DAN OSOBA S INVALIDITETOM - 3. PROSINCA

SVEČANI PRIJEM KOD PREDSJEDNIKA VLADE PREDSTAVNIKA SOIH-a

SVEČANA SJEDNICA POVJERENSTVA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA
OSOBE S INVALIDITETOM

30. HRVATSKI SIMPOZIJ OSOBA S INVALIDITETOM

IZOBRAZBA I KOORDINACIJSKI SASTANAK S ORGANIZACIJAMA KORISNICIMA

SUSTAVNIH PODRŠKI

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA „OD VIZIJE DO PROMJENE: PREMA 2030.“

MEĐUNARODNI DAN MEDITERANA, 28. STUDENOGA

PREDSTAVNICI HSUIR-a SUDJELOVALI NA SASTANKU U GRADU ZAGREBU

VLADA RH DONIJELA UREDBU O IZMJENAMA ZAKONA O OSOBNOJ
ASISTENCIJI

AKTIVNOSTI IZ POKRETA OSOBA S INVALIDITETOM

REGULATIVA I PROPISI

IZ UDRUGA ČLANICA

VAŠE ZDRAVLJE

Hrvatski savez udruga invalida rada - HSUIR

Hrgovići 47, 10104 Zagreb

+385 (0) 1 4829 295

info@hsuir.hr

www.hsuir.hr

Tisak: Tiskara Correctus print

Dizajn i grafička priprema: Hrvatski savez udruga invalida rada

Naklada: 100 komada

Izdanje: Prosinac 2025.

Dragi čitatelji,

Razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca obilježilo je intenzivno i sadržajno djelovanje Hrvatskog saveza udruga invalida rada, njegovih udruga članica, kao i cjelokupnog pokreta osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj. Iza nas su mjeseci ispunjeni predanim radom, suradnjom, solidarnošću i zajedničkim zalaganjem za unaprjeđenje kvalitete života osoba s invaliditetom.

Savez je u ovom razdoblju nastavio svoju važnu ulogu zagovaranja prava invalida rada, jačanja njihove vidljivosti u društvu te aktivnog sudjelovanja u procesima koji doprinose socijalnoj uključenosti, ravnopravnosti i dostojanstvu svakog pojedinca. Kroz brojne aktivnosti, inicijative, projekte i suradnju s institucijama, Savez je još jednom potvrdio svoju snagu i odgovornost kao krovna organizacija.

Posebno vrijedan doprinos dale su udruge članice, koje su na lokalnoj razini neumorno radile s korisnicima, organizirale savjetovanja, radionice, edukacije, druženja i razne oblike podrške. Njihov rad predstavlja temelj djelovanja Saveza i neizostavan je dio uspjeha cijelog pokreta osoba s invaliditetom. Upravo ta povezanost lokalnog i nacionalnog djelovanja pokazuje koliko je zajedništvo važno za ostvarivanje zajedničkih ciljeva.

Cijeli pokret osoba s invaliditetom i u ovom je razdoblju pokazao snagu solidarnosti, upornosti i zajedničkog djelovanja, unatoč brojnim izazovima. Kontinuiranim radom, međusobnom podrškom i jasnom vizijom budućnosti, nastavljamo graditi društvo u kojem su prava osoba s invaliditetom poštovana, a njihove potrebe prepoznate i uvažene.

Na kraju ove godine, želimo svima koji sudjeluju u radu Saveza i udruga članica izraziti iskrenu zahvalnost na uloženom trudu, svima želimo puno zdravlja, uspjeha i osobnog zadovoljstva u 2025. godini, uz nadu i uvjerenje da ćemo i dalje svi zajedno raditi još bolje, snažnije i uspješnije.

Uz najbolje želje, na dobrobit invalida rada i svih osoba s invaliditetom. Zajedno možemo više — i nastavljamo dalje.

Predsjednik

Ante Štulić, ing.

IZVJEŠTAJ O PROVEDBI PROJEKATA I PROGRAMA HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

1. SIJEČANJ– 31. PROSINAC 2025.

I. ZAKONSKA PROVEDBA USLUGE OSOBNE ASISTENCIJE

- **Kratki opis usluge osobne asistencije**

Zakonska usluga osobne asistencije u Republici Hrvatskoj je socijalna usluga koja se pruža osobama s invaliditetom radi potpore u svakodnevnom životu, kako bi mogle živjeti samostalnije i ravnopravnije sudjelovati u društvu. Od 1. siječnja 2024., usluga osobne asistencije uređena je Zakonom o osobnoj asistenciji (NN 156/23). Ovaj Zakon je prvi puta jasno i sveobuhvatno uređio osobnu asistenciju kao zakonsko pravo na nacionalnoj razini.

- **Cilj usluge osobne asistencije**

Jedan od temeljnih ciljeva usluge osobne asistencije je omogućiti osobama s invaliditetom da žive samostalno i dostojanstveno – u skladu sa svojim željama, potrebama i izborima. Usluga osobne asistencije daje korisnicima podršku u svakodnevnim aktivnostima, ali ne preuzima kontrolu nad njihovim životom. Korisnik ostaje glavni donositelj odluka – asistent je tu kao podrška, a ne zamjena.

- **Vrijeme provedbe usluge osobne asistencije te broj korisnika i osobnih asistenata**

Hrvatski savez udruga invalida rada potpisao je Ugovor o pružanju usluge osobne asistencije 1. siječnja 2024. godine, dok se s provedbom usluge osobne asistencije krenulo u ožujku 2024. godine. Hrvatski savez udruga invalida rada trenutačno (31. prosinca 2025. godine) provodi uslugu osobne asistencije za 23 korisnika (jedan korisnik je izašao iz usluge osobne asistencije) i zapošljava 26 osobnih asistenata.

- **Aktivnosti provedene u sklopu usluge osobne asistencije**

Stručna služba Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Valentina Hojsak, Iva Karakaš i Ivana Znaor, imenovane su za članove Komisije za procjenu potreba korisnika pri područnim uredima Hrvatskog zavoda za socijalni rad, (Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Susedgrad i Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Trešnjevka). U razdoblju od siječnja 2025. do prosinca 2025. sudjelovale su u procjeni za ukupno 31 korisnika usluge osobne asistencije.

	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Studeni
Valentina Hojsak	/	6	4	/	/	7
Iva Karakaš	/	4	/	/	2	/
Ivana Znaor	4	/	3	1	/	/

Broj korisnika po članu Komisije za procjenu potreba korisnika

Hrvatski savez udruga invalida rada uslugu osobne asistencije u cijelosti je prenio u zakonsku provedbu od 1. siječnja 2025. godine. Od siječnja do prosinca 2025. godine broj korisnika usluge osobne asistencije se povećao za šest korisnika. Savez trenutačno provodi uslugu osobne asistencije za 23 korisnika. Savez provodi uslugu osobne asistencije za korisnike s područja: Grada Zagreba, Svete Nedelje, Šibenika, Varaždina, Krapinskih Toplica, odnosno za one udruge članice koje ne provode imenovanu uslugu ili za koje je korisnik usluge izabrao Savez. U 2025. godini pružena je usluga osobne asistencije u trajanju od ukupno 119.675 sati. Sukladno Zakonu o osobnoj asistenciji svi osobni asistenti moraju proći program neformalnog obrazovanja „Pružanje usluga osobne asistencije/Osobni asistent“ u trajanju od 75 sati. Edukaciju provodi licencirani provoditelji dostupni na listi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, a edukacija za osobne asistente je besplatna uz korištenje vaučera. Vaučeri su financijski

instrument koji omogućuju besplatno obrazovanje odraslih. Od ukupno 26 osobnih asistenta koje trenutačno zapošljavamo, njih 13 je prošlo program neformalnog obrazovanja za pružanje usluge osobne asistencije (ostali su prošli obrazovanje prije zakonske provedbe). S obzirom na to da se vaučeri koriste putem aplikacije Moj Vaučer svim osobnim asistentima je bila potrebna pomoć i podrška Saveza u prijavi zahtjeva za obrazovanjem. Tako su djelatnici stručne službe Saveza za osobne asistente :

- otvorili korisnički račun na portalu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, odnosno Burzi rada:
 - registrirali ih kako bi mogli pristupiti aplikaciji Moj vaučer
 - pomogli u aktiviranju usluge e-Građani
 - pripremili potrebne dokumente za prijavu: obrazac životopisa, ponudu obrazovnog programa, presliku osobne iskaznice te dokaz o stečenoj kvalifikaciji
- Sukladno Zakonu o osobnoj asistenciji za sve osobne asistente Savez je dužan od Ministarstva pravosuđa zatražiti uvid u kaznenu evidenciju. Za sve osobne asistente je isto i učinjeno.
 - Mjesečno za svakog osobnog asistenta i korisnika usluge osobne asistencije se pregledava Plan rada, Izvješće o izvršenoj usluzi osobne asistencije te Evidencija radnog vremena osobnog asistenta.
 - Zbirna lista pregledanih i ovjerenih Izvješća o izvršenoj usluzi osobne asistencije i izrađen račun za aktivnost usluge osobne asistencije dostavlja se Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike do 05. u mjesecu.
 - Nakon dostave izvještaja i računa Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike pristupa se obračunu plaća osobnih asistenata i vrši uplata za izvršenu uslugu sukladno Ugovoru o radu.
 - Stručna služba Hrvatskog saveza udruga invalida rada u svakodnevnoj je komunikaciji s osobnim asistentima. Komunikacija s osobnim asistentima temelji se na otvorenosti, jasnoći i uzajamnom poštovanju. Redoviti kontakti – bilo uživo, telefonski ili putem poruka – omogućuju praćenje dnevnih aktivnosti, pravovremeno uočavanje izazova i zajedničko traženje rješenja. Poseban naglasak stavljamo se na dvosmjernu komunikaciju: važno je da osobni asistenti imaju prostor izražavanja vlastitih iskustava, poteškoća i prijedloga, a istovremeno da dobiju jasne smjernice i podršku u radu. Kako bi se usluga korisnicima pružala na što kvalitetniji način, potičemo kontinuitet u razmjeni informacija o korisnikovim potrebama, navikama i mogućim promjenama u ponašanju ili zdravstvenom stanju. Time se prevenira nesporazum i smanjuje rizik od konflikata. U slučajevima kada dođe do neslaganja ili konflikta između asistenta i korisnika, naglasak je na smirenom pristupu, uvažavanju obje strane. Uvijek se nastoji razumjeti kontekst problema, postaviti realna očekivanja i doći do rješenja koje poštuje dostojanstvo svih uključenih i korisnika i osobnog asistenta.
 - Stručna služba Saveza obavlja i terensku posjetu, posjet korisniku i osobnom asistentu u domu korisnika. Cilj posjeta je pružiti podršku i korisniku i asistentu, ojačati komunikaciju, pratiti kvalitetu suradnje te zajednički prepoznati eventualne potrebe za prilagodbama. Tijekom posjeta razgovara se s obje strane u opuštenoj i ugodnoj atmosferi – uz poštivanje privatnosti doma i svakodnevnih navika korisnika. Korisnika se pita o njegovom zadovoljstvu uslugom, odnosom s asistentom i eventualnim promjenama koje bi želio. Osobnog asistenta se potiče da izrazi svoja iskustva, eventualne izazove u radu te prijedloge za poboljšanja.
 - U razdoblju od siječnja 2025. do prosinca 2025. godine odrađene su terenske posjete za ukupno jedanaest korisnika.
 - Kao poseban izazov u provođenju usluge osobne asistencije napomenuli bi pronalaženje osobnih asistenata. Unatoč kontinuiranom trudu i zalaganju, broj dostupnih i zainteresiranih osoba za ovu vrstu posla često je nedostatan u odnosu na potrebe korisnika. Razlozi su različiti – od zahtjevne prirode posla, nedovoljne prepoznatosti uloge osobnog asistenta u društvu, do ograničenih financijskih uvjeta koji ne prate odgovornost i kompleksnost tog zanimanja. Zbog toga smo često primorani redovito raspisivati natječaje za zapošljavanje osobnih asistenata. Unatoč tome, u pojedinim slučajevima proces pronalaska odgovarajuće osobe može potrajati, što dodatno otežava pružanje usluge u kontinuitetu i stvara pritisak kako na korisnike, tako i na

Savez. Dodatni izazov u procesu zapošljavanja osobnih asistenata predstavlja i činjenica da veliki dio kandidata koji se javi na natječaj, nakon dolaska na razgovor i detaljnijeg upoznavanja s prirodom posla, odustane od prijave. Uvidjevši svakodnevne zadatke koje posao osobnog asistenta uključuje – od fizičke pomoći, osobne njege, pratnje do emocionalne podrške – neki kandidati shvate da nisu spremni ili motivirani za takav oblik rada. To dodatno otežava proces jer unatoč formalnoj zainteresiranosti, realna dostupnost osoba spremnih za ovaj posao ostaje niska, dok za Savez iziskuje jako puno vremena i truda.

II. NACIONALNA SUSTAVNA PODRŠKA

Hrvatski savez udruga invalida rada provodi Nacionalnu sustavnu podršku koju financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva.

Savez je imao sljedeće aktivnosti:

- Održano je pet sjednica Predsjedništva te dvije sjednice Nadzornog odbora.
- Održano je sedam radnih sastanka s vanjskom suradnicom Mladenkom Majerić, s kojom je izrađen Strateški plan djelovanja Saveza 2026. – 2030., izrađene su Smjernice za odabir i obuku volontera te Godišnji izvještaj o zadovoljstvu korisnika.
- 11. studenoga je zasjedala Natječajna komisija u vezi provedbe Natječaja za izbor Izvršnog direktora.
- 17. prosinca održana je Redovna skupština Saveza.
- 10. prosinca održali smo Prvi forum udruga članica.
- Izradili smo sljedeće dokumente: Politika sprečavanja sukoba interesa, Politika prijave nepravilnosti, Politika zaštite osobnih podataka i Postupak za unutarnje pritužbe članova i korisnika.
- Održali smo fokus grupu s predstavnicima udruga članica, usmjerenu na aktivno uključivanje članica u proces izrade Strategije djelovanja Saveza. Kroz strukturiranu raspravu prikupljeni su prijedlozi, potrebe i preporuke članica, koji su integrirani u strateški dokument Saveza.
- Savez je zaprimila Gradska uprava Grada Zagreba, kojoj je predstavljen rad Saveza te istaknuto da Savez djeluje u gradskom prostoru u kojem postoje određeni tehnički nedostaci, osobito vezani uz električne instalacije i stolariju. Također je naglašeno da Savez provodi uslugu osobne asistencije te da je od iznimne važnosti osigurati funkcioniranje prostora u skladu s tehničkim minimalnim uvjetima radi nesmetanog pružanja usluga korisnicima.
- U skladu s planiranom aktivnošću predstavljanja rada i provedenih aktivnosti Saveza trgovačkim društvima, tijekom 2025. godine Savez je uložio značajne napore u uspostavu suradnje s poslovnim sektorom. U izvještajnom razdoblju održani su sastanci i predstavljanja rada Saveza s ukupno pet trgovačkih društava. Na navedenim sastancima predstavljen je rad Saveza, provedene aktivnosti te mogućnosti suradnje s ciljem jačanja održivosti Saveza i razvoja zajedničkih društveno odgovornih inicijativa.
- Ove godine Savez je planirao svečano obilježiti Nacionalni dan invalida rada 21. ožujka u Osijeku sukladno Planu provedbe aktivnosti i uputama Nacionalne sustavne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za 2025. godinu.
- Nacionalni dan invalida rada zamislili smo kao suradnju s tvrtkama Saponija i Kandid čije je sjedište u Osijeku. Namjera nam je bila prezentirati svoj rad i osvrnuti se na opasnosti i važnost zaštite na radu vezano uz utjecaj klimatskih promjena na sigurnost i zaštitu na radu.
- Kod priprema za Nacionalni dan, te sukladno obvezama propisanim od strane Nacionalne zaklade, ostvarili smo suradnju s navedenim tvrtkama, dogovorili da će nam ustupiti prostor i da će rukovodeći čelnici tvrtke Kandid i Saponija sudjelovati na našoj Konferenciji, ostvarili smo suradnju s lokalnim tijelom kao i lokalnim udrugama. Dogovorili smo s HRT Osijekom kako će njihova voditeljica Marija Završki voditi program Nacionalnog dana, te s HNK Osijek da će njihova solistica Ivana Medić izvesti tri prigodne skladbe. Dogovorili smo i sadnju stabla

ispred Udruga invalida rada Osijeka kao znaka održivosti i važnosti zaštite okoliša, ishodovali dozvolu za sadnju ispred poslovnog prostora i dobili donaciju samog stabla.

- Pripreme su bile temeljito provedene, uključujući prijedlog programa, logističku organizaciju te komunikaciju s domaćinima i sudionicima.
- Na sjednici Predsjedništva Saveza održanoj 27. veljače 2025. godine donesena je odluka o izmjeni plana obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada u Osijeku jer se članovi Predsjedništva nisu složili s time, iako je bilo planirano samim Planom provedbe aktivnosti Nacionalne sustavne podrške, već su smatrali kako je bolje da se Nacionalni dan obilježi na način da predstavnici Saveza idu na sastanke u Institucije – donosioce odluka, te lobiraju za udruga invalida rada i same invalide rada.
- Sukladno odluci Predsjedništva predstavnici Saveza održali su sastanke sa Pravobraniteljem za osobe s invaliditetom i predstavnicima Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Također, predsjednik Saveza Ante Štulić sudjelovao je u radio emisiji “Jedan plus jedan”.
- Na sam dan obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada, izaslanstvo Hrvatskog saveza udruga invalida rada položilo je cvijeće i zapalilo svijeće na grobu bivšeg dugogodišnjeg predsjednika Saveza gospodina Josipa Petrača.
- U sklopu medijskog predstavljanja, predsjednik Saveza, gospodin Ante Štulić, gostovao je u radijskoj emisiji posvećenoj Nacionalnom danu invalida rada, gdje je predstavio aktivnosti Saveza i ukazao na ključna pitanja koja se tiču prava i položaja invalida rada u Republici Hrvatskoj.
- Izradili smo promotivne materijale – letak i plakat – namijenjene udrugama članicama Saveza, s ciljem jačanja vidljivosti aktivnosti i podizanja svijesti o pravima invalida rada. Uz to, pripremljeno je i službeno priopćenje za javnost povodom obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada, koje je distribuirano svim relevantnim medijima i udrugama članicama.
- Mjerenje zadovoljstva korisnika/članova Saveza provodimo kontinuirano tijekom cijele kalendarske godine putem strukturiranih upitnika.
- Izradili smo program aktivnosti za 2025. godinu, usklađen s donesenim godišnjim planom rada za Nacionalnu sustavnu podršku, sukladno uputama Nacionalne zaklade.
- U cilju jačanja kapaciteta i podrške u radu udruga članica, Hrvatski savez udruga invalida rada proveo je niz savjetodavnih, administrativnih i tehničkih aktivnosti, uključujući pomoć pri prijavi na natječaje, tumačenje zakonskih odredbi, pripremu potrebne dokumentacije i koordinaciju oko zajedničkih aktivnosti. U 2025. godini stručna podrška pružena je dvadeset (20) udruga članica. Pomoć je obuhvaćala: izradu projektnih prijava i tumačenje uvjeta natječaja, savjetovanje u vezi sa Zakonom o osobnoj asistenciji i tehničkom provedbom usluge, pomoć pri radno-pravnim pitanjima i donošenju formalnih odluka u okviru rada udruga i provedbu zajedničkih aktivnosti na Programu. Pružili smo savjetodavnu podršku u pripremi žalbi na rezultate natječaja Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike zbog tehničkih nepravilnosti u obradi prijava. Uključili smo udruge članice vezano uz e-savjetovanje o prijedlogu Zakona o mirovinskom osiguranju, (UIR-Rijeka, UIR-Virovitica, UIR-Vukovar, UOSI-Vukovar, UIR-Rijeka, UIR-Duga Resa, UIR-Zagreb). Podrška je pružena putem e-pošte, telefonski, online i uživo, a sve aktivnosti su dokumentirane i pohranjene u evidenciji Saveza.
- Predstavnici Saveza bili su na sastanku u Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike na kojem su sudjelovali predstavnici Službe za analizu i razvoj mirovinskog sustava. Sukladno dogovoru Savez je organizirao sastanak s udrugama članicama na kojem su dogovoreni prijedlozi vezano uz donošenje Zakona o mirovinskom osiguranju. Savez je objedinjene prijedloge poslao Ministarstvu, te ih postavio na e-Savjetovanje. Izvješće o provedenom savjetovanju objavljeno je na stranicama e-savjetovanja, te je od predloženih tri izmjene usvojena jedna.

Predloženo je da se izmjeni formula za usklađivanje mirovine, što nije uvaženo jer se smatra da će predložena formula osigurati dugoročno primjereniji i sigurniji rast mirovina.

Mnogo je bilo prijedloga, ujedno i naš, kako bi se svim ženama koje su majke, a koje su u trenutku stupanja na snagu predloženog Zakona već u mirovini, trebalo priznati u ukupni

mirovinski staž po 12 mjeseci za svako dijete, te da bi se za iste trebao napraviti nov izračun mirovine. Taj prijedlog nije prihvaćen zato što smatraju kako se pravo na mirovinu ostvaruje u skladu sa zakonskim propisima koji su na snazi u trenutku odlaska u mirovinu. S obzirom na svrhu instituta dodanog staža, a to je otklanjanje rodnog jaza u mirovinama između žena i muškaraca te utjecaj na demografska kretanja, a imajući u vidu da su žene prema prijašnjim propisima ranije ostvarivale pravo na mirovinu te je izračun mirovine vršen pod drugačijim, povoljnijim uvjetima, nema opravdanog razloga za određivanje dodanog staža zatečenim korisnicima.

Predložili smo izmjenu članka 68, stavak 9. i 10. tako da glase:

„(9) isplata obiteljske mirovine se obustavlja, ako se zaposli na 3,5 sati dnevno ili dulje.“

„(10) obustavlja mu se isplata mirovine za vrijeme trajanja osiguranja, ako se zaposli na 3,5 sati dnevno ili dulje.“

Bez intervencije u navedeni članak 68. stavak 9. i stavak 10. iz ovoga Nacrta, mišljenja smo da bi korisnici obiteljske mirovine, a koji su istu stekli na temelju potpunog gubitka radne sposobnosti ili opće nesposobnosti za rad, bili dovedeni u neravnopravan položaj u odnosu na korisnike invalidske mirovine, kojima je pravo na istu priznato zbog potpunog gubitka radne sposobnosti, a ovim Nacrtom omogućava im se da se zaposle na vrijeme kraće od 3,5 sati dnevno, a da im se ne obustavi isplata mirovine. Navedena izmjena je prihvaćena.

- Upućeno je 20 dopisa trgovačkim društvima s ciljem predavljanja rada i aktivnosti Saveza te uspostavljanja potencijalne suradnje.
- Upućena su 4 dopisa jedinicama lokalne samouprave u Osijeku, Rijeci i Zagrebu s prijedlogom prijema delegacije Saveza radi predavljanja djelovanja i razvoja partnerskih odnosa.
- Stručna služba Saveza, u suradnji s vanjskom suradnicom gđom Mladenkom Majerić, izradila je i distribuirala upitnike svim relevantnim dionicima te provela njihovo prikupljanje. Na temelju prikupljenih podataka izrađen je Izvještaj o provedbi i monitoringu Strategije djelovanja Saveza.
- 22. srpnja 2025. Savez je organizirao online radni sastanak s predstavnicima udruga članica radi pripreme prijave na natječaj „*Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za provedbu programa aktivnog starenja*“. Nakon objave poziva, Savez je obavijestio članice o namjeri prijave zajedničkog projekta i pozvao ih na partnerstvo. Od ukupno 29 udruga članica, interes je iskazalo njih pet, s kojima je Savez surađivao na razradi aktivnosti, proračuna i projektne dokumentacije. Projektni prijedlog podnesen je 20. kolovoza 2025. godine.
- 29. kolovoza 2025. Savez je organizirao online radionicu u sklopu natječaja Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva „*Institucionalna podrška stabilizaciji i/ili razvoju udruga osoba s invaliditetom*“. Također, Savez je pomogao u pripremi i poslao prijavu na navedeni natječaj UIR Varaždin.
- U Osijeku je 18. lipnja 2025. održan sastanak delegacije Saveza i UIR Osijeka s županicom Osječko-baranjske županije, gđom Natašom Tramišak. Predsjednik Saveza, g. Ante Štulić, predstavio je aktivnosti Saveza te naglasio potrebu dugoročne institucionalne podrške i stabilnog financiranja udruga osoba s invaliditetom. Posebno je istaknut prijedlog osnivanja Povjerenstva za osobe s invaliditetom pri Osječko-baranjskoj županiji kao savjetodavnog tijela za jačanje participacije osoba s invaliditetom u donošenju odluka. Sastanak je protekao u konstruktivnom ozračju uz obostranu spremnost za daljnju suradnju. Nakon službenog sastanka, održan je i radni sastanak Saveza s predstavnicima UIR Osijeka.
- U sklopu manifestacije Dani otvorenih vrata Udruga Savez je organizirao izložbu „100 izdanja – kronika borbe i uspjeha“, koja je predstavila retrospektivu svih dosadašnjih brojeva časopisa *Informacije*. Izložba je pružila jedinstven uvid u povijest i razvoj pokreta osoba s invaliditetom, ističući ključne inicijative, izazove i postignuća Saveza.
- Predsjednik Saveza, g. Ante Štulić, sudjelovao je na svečanoj dodjeli Dodataka Sporazumu o financiranju sustavne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga

društva za 2025. godinu. Tim povodom obilježeno je povećanje podrške za +20 % za ukupno 111 udruga, među kojima je i Savez.

VIDLJIVOST SAVEZA

Savez kontinuirano provodi aktivnosti usmjerene na jačanje vidljivosti rada i djelovanja u javnosti. U tu svrhu koristi više komunikacijskih kanala: službenu web stranicu Saveza koja se redovito ažurira sadržajem vezanim uz aktivnosti, projekte i važne informacije za članice i širu javnost, Facebook stranicu Saveza koja se aktivno koristi za objavu događanja, informacija i angažmana Saveza u realnom vremenu. Savez je otvorio Instagram profil koji se redovito ažurira vizualnim sadržajem u cilju dodatnog približavanja rada Saveza široj javnosti, posebno mlađim korisnicima društvenih mreža. U 2025. godini Savez je objavio 269 sadržaja na webu, Facebooku i Instagramu.

III. PROGRAM MINISTARSTVA RADA, MIROVINSKOG SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE „UMREŽIMO USLUGE ZA NOVE PRILIKE“

- Odobren u okviru poziva „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga za razdoblje od 2023. do 2025.“ Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
- Od 1. lipnja 2024. godine do 31. svibnja 2025. godine (II. godina provedbe)
- Opći cilj programa je doprinijeti razvoju izvaninstitucijskih socijalnih usluga odnosno doprinijeti kvaliteti pružanja socijalnih usluga i njihovom razvoju, te doprinijeti razvoju i širenju mreže socijalnih usluga u zajednici.
- Specifični ciljevi programa su povećanje kvalitete socijalnih usluga, poboljšanje kvalitete života invalida rada i osoba s invaliditetom, smanjenje socijalne isključenosti i siromaštva, te razvoj suradničkih odnosa udruga i jedinica lokalnih samouprava.
- Partneri: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za socijalni rad, Udruga osoba s invaliditetom Križevci
- Uključene udruge članice HSUIR-a u II. godinu provedbe: UIR grada Slunja, UIR grada Siska i Sisačko – moslavačke županije, UOSI Donja Stubica, UIR i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica, DIR Krapina
- Odrađene aktivnosti:

Početna konferencija programa

Anketni upitnici

Za potrebe pet uključenih udruga u program istražili smo njihove potrebe na način da smo izradili anketni upitnik kojeg su udruge članice ispunile. Temeljem ispunjenog upitnika dobili smo uvid u stanje i potrebe udruga članica. Upitnici su nam omogućili da sustavno prikupimo informacije o svakodnevnim iskustvima, preprekama i potrebama uključenih udruga. Ispunjeni upitnici pomogli su nam u boljem razumijevanju što je korisnicima najvažnije, bilo da se radi o pristupačnosti, uslugama, edukaciji ili podršci. Smatramo kako upitnik nije samo alat za prikupljanje informacija već je i sredstvo za jačanje transparentnosti, odgovornosti i kvalitete rada udruge, te ključan korak prema učinkovitijem zalaganju za prava i potrebe osoba s invaliditetom.

Izrada materijala za potrebe uključenih udruga

Temeljem ispunjenog upitnika Savez je izradio za uključene udruge materijale koje će koristiti za promidžbu svoje udruge pri održavanju svojih aktivnosti, te kako bi bili prepoznatljivi u svojoj lokalnoj zajednici. Cilj nam je bio da se: javnost upozna s postojanjem i radom udruge, udruga jasno istakne među brojnim drugim organizacijama, stvori prepoznatljiv vizualni identitet (npr. logo, boje, slogan)

Brošure

Temeljem prikupljenih podataka za svaku smo udrugu izradili brošuru koje smo tiskali i dostavili udrugama. Tiskanje brošura za naše temeljne udruge ima niz prednosti koje doprinose boljoj vidljivosti, informiranosti i dostupnosti usluga koje pružaju. Brošure pomažu udruzi da se javnost, institucije i potencijalni korisnici upoznaju s postojanjem i radom udruge. To pridonosi većem ugledu i prepoznatljivosti u lokalnoj zajednici. Sažeto i jasno prikazuju koje usluge udruga nudi (npr. savjetovanja, radionice, pomoć u ostvarivanju prava i sl.). Time korisnici odmah mogu prepoznati kako im udruga može pomoći. Tiskani materijali mogu se dijeliti na događanjima, u zdravstvenim ustanovama, centrima za socijalnu skrb, općinama i drugim javnim mjestima – čime informacije dolaze i do onih koji nemaju pristup internetu

Pružanje besplatnih pravnih savjeta i informacija

U II. godini provedbe Programa pružali smo besplatne pravne informacije te savjetovali korisnike. Navedena aktivnost izuzetno je bitna za osobe s invaliditetom jer pružanjem pravodobnih savjeta omogućuje im se da se informiraju o svojim pravima i načinu njihove zaštite, čime potičemo njihovo ravnopravno sudjelovanje u društvu. U navedenom programskom razdoblju pružili smo savjet za 604 korisnika; osoba s invaliditetom, o čemu vodimo evidenciju. Korisnici su se uglavnom javljali telefonom ili emailom.

Predavanja

„Doživotno i dosmrtno uzdržavanje – ključne razlike i rizici“ i „Nasilje nad starijima – prepoznajmo, spriječimo i zaštitimo“

U okviru programa izradili smo dva predavanja koje smo održali u udrugama članicama u Virovitici i Slunju. Cilj predavanja je informirati članove Udruge o pravnim razlikama između ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju, kao i potencijalnim rizicima koje ti ugovori mogu nositi, posebno za osobe starije životne dobi i osobe s invaliditetom. Drugi dio predavanja bio je posvećen problemu nasilja nad starijima – kako ga prepoznati, kome se obratiti i kako se zaštititi.

On line radionica

Organizirali smo online radionicu s ciljem unapređenja znanja voditelja i djelatnika udruga članica u području pružanja socijalnih usluga. Na radionici su sudjelovali stručnjaci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i predstavnici partnerske organizacije Udruge osoba s invaliditetom Križevci

Završna konferencija

Organizirali smo završnu konferenciju na kojoj su sudjelovale i partnerske organizacije svojim predavanjima, te UIR i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica koja je pokazala rezultate provedbe programa u svojoj udruzi koja je uključena u program. Prikazani su i aktivnosti i rezultati II. godine provedbe.

Savez od 1. lipnja 2025. godine provodi III. godinu navedenog programa, te su poslani svi dokumenti potrebni za nastavak provedbe. Napisan završni izvještaj za II. godinu.

- Izrađen je Plan i program za treću godinu provedbe, u čiju je realizaciju uključeno pet udruga članica.
- Članicama su dostavljeni Upitnici čiji će rezultati poslužiti kao temelj za izradu brošura, promotivnih banera i ostalih materijala za vidljivost programa.
- Održana je početna konferencija na kojoj je predstavljen plan provedbe programa, ključne aktivnosti i očekivani rezultati
- Izrađeni promotivni materijali (baner, brošura, blok, penkale, vrećice, penkale i usb stick) za Udruge: UIR- Daruvar, UIR- Karlovac, UIR-Karlovačka županija, UIR-Osijek i UIR-Pakrac-Lipik.

- Pružanje besplatnih pravnih savjeta i informacija 249 savjeta.

IV. PROGRAM MINISTARSTVA ZDRAVSTVA “POKRENI SE ZA ZDRAVLJE”

- Odobren u okviru poziva Ministarstva zdravstva za prijavu trogodišnjih programa udruga iz područja zdravstva za financijsku potporu u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna u 2022. godini.
- III. godina programa „Pokreni se za zdravlje“ - 8. studeni 2024. do 7. studeni 2025. godine.
- Partnerske organizacije na programu: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Udruga invalida rada Zagreba, Udruga Mobbing
- Opći cilj programa: doprinos zaštiti, očuvanju i unapređenju zdravlja stanovništva u Republici Hrvatskoj.
- Hrvatski savez udruga invalida rada navedeno će ostvariti provedbom specifičnih ciljeva: poticanje razvijanja i promocija aktivnosti zdravih stilova života, utjecanje na smanjenje pojavnosti kroničnih nezaraznih bolesti, promocija digitalizacije zdravstvenog sustava te senzibilizacija javnosti.
- Svake godine u programske aktivnosti uključujemo četiri hrvatska grada. U III. godini uključeni su: Duga Resa, Donja Stubica, Zagreb i Slunj.
- Aktivnosti koje smo odradili na programu su:

Održana početna konferencija: na kojoj su sudjelovale i partnerske organizacije te udruge članice. Dogovorena je dinamika i prikazan plan aktivnosti kroz godinu. Organizirano i održano obilježavanje Svjetskog dana zdravlja, održanom akcijom „Hodajmo zajedno za zdravlje“ koja je obilježena u uključena četiri hrvatska grada. Građane smo informirali kako je hodanje izvrstan način da se poboljša i održi u dobrom stanju cjelokupno zdravlje. Korisnici su bili jako zadovoljni organiziranom akcijom jer su proveli dan aktivno, izašli su iz kuće, družili se, ali i educirali o važnosti brige za svoje zdravlje i samog kretanja za čitav organizam. U okviru promicanja zdravlja i prevencije bolesti, Savez je u 2025. godini organizirao javnozdravstvene akcije u suradnji s domovima zdravlja i lokalnim zajednicama:

- Zagreb – u suradnji s Domom zdravlja Zagreb – zapad organizirana je akcija mjerenja krvnog tlaka i razine šećera u krvi za članove Udruge invalida rada Zagreba. Tom prilikom članovima su podijeljene zdrave namirnice (voda, voće i energetske pločice), a distribuirani su i edukativni letci o važnosti zdrave prehrane, mentalnog zdravlja i tjelesne aktivnosti, izrađeni uz podršku partnerskih organizacija.
- Donja Stubica – akcija je održana uz podršku Doma zdravlja Donja Stubica, čije su patronažne sestre građanima pružale uslugu mjerenja tlaka i šećera u krvi. Grad Donja Stubica aktivno je sudjelovao u organizaciji, a zaposlenici gradske uprave također su se odazvali akciji i provjerili svoje zdravstveno stanje.
- Slunj – u suradnji s Domom zdravlja Slunj, dvije patronažne sestre provodile su mjerenja krvnog tlaka i šećera u krvi za građane. Organizaciju je podržao Grad Slunj, koji je osigurao odobrenje za postavljanje promotivnog štanda i logističku pomoć. Akciji se pridružila i gradonačelnica gđa. Mirjana Puškarić sa suradnicima, pruživši podršku inicijativi i osobnim sudjelovanjem u zdravstvenim provjerama.
- Duga Resa – HSUIR organizirao javnozdravstvenu akciju - besplatno mjerenje krvnog tlaka i šećera u krvi u Udruzi.

Međunarodna suradnja: Sklopili smo međunarodnu suradnju sa Caritasom BIH, koji provodi program ACTIVE (Acces Communication Toward Inclusion of Vulnerable and Excluded persons on Western Balkans) Navedeni program provode zajednički Caritas BIH, Socijalno – edukativni centar Banja Luka i Udruga vedri osmijeh. Ostvarili smo suradnju vozano uz brošuru koju smo izradili „Važnost redovne tjelesne aktivnosti“ koju smatraju iznimno korisnom i informativnom, te su tražili da je prilagode na razumljiv i jasan jezik kako bi je mogle razumjeti i osobe s intelektualnim teškoćama, starije osobe te

osobe s nižim nivoom pismenosti. Posebno nas veseli i smatramo navedenu suradnju iznimnim uspjehom. Ovo priznanje dodatno potvrđuje važnost kvalitetne informiranosti građana.

Internet stranica: Hrvatski savez je u okviru programa izradio posebnu internet stranicu na kojoj donosi sve informacije o programu, aktivnosti programa i najave događanja. Na stranicama programa „Budi zdrav“ čitatelji mogu naći savjete i preporuke kako živjeti zdravo, pozitivne citate kroz koje čitatelji mogu otkriti i osnažiti sebe i nove članke koji se objavljuju tjedno. Virtualni savjetnik: u okviru stranice programa „Pokreni se za zdravlje“ osmislili smo virtualnog savjetnika kojem će korisnici moći postavljati upite vezane uz zdravlje na koje će odgovarati stručnjaci iz partnerskih organizacija. Stranica uključuje i informacije kako koristiti digitalne zdravstvene usluge kao sredstvo čijom se upotrebom olakšava i pojednostavljuje proces korištenja zdravstvenih usluga. 27. svibnja 2025. godine poslali smo polugodišnji izvještaj provedbe III. godine programa, te dalje nastavljamo s programskim aktivnostima. S obzirom da je ovo zadnja godina provedbe, svakako se namjeravamo javiti na raspisani natječaj koji očekujemo u studenom 2025. godine. HSUIR održao je 5. studenoga 2025. godine online edukaciju u sklopu programa „Pokreni se za zdravlje“, prijavljenog na poziv Ministarstva zdravstva za trogodišnje programe udruga iz područja zdravstva. Edukacija je okupila predstavnike udruga članica i druge sudionike, s ciljem podizanja svijesti o važnosti prevencije, mentalnog zdravlja i svakodnevnog kretanja. Poslali smo godišnji izvještaj provedbe III. godine programa, te smo u studenom 2025. godine prijavili novi program.

IZVJEŠĆA PO PROJEKTIMA UPUĆENA DAVATELJIMA FINANCIJSKIH SREDSTAVA U 2025. GODINI

Sustavna podrška Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva

Godišnji izvještaj za 2024. godinu – poslan u siječnju 2025., izvješće odobreno.

Izvještaji za 2025. godinu – poslani u travnju i rujnu 2025., izvješća odobrena.

Osiguravanje usluge osobne asistencije za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta – izvješće poslano u siječnju 2025.

„Pristupi informacijama i otvori nove mogućnosti“ (Zagrebačka županija) – izvješće poslano u siječnju 2025., odobreno.

„Sigurno na poslu – unapređenje praksi zaštite na radu“ – izvješće poslano u siječnju 2025., odobreno.

„Pokreni se za zdravlje“ (Ministarstvo zdravstva) – izvješće poslano u svibnju i u listopadu 2025.

„Umrežimo usluge za nove prilike“ (Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike) – izvješće poslano u lipnju 2025. i prosincu 2025.

PRIJAVLJENI I ODOBRENI PROJEKTI U 2025. GODINI

Savez se prijavio na dva natječaja Grada Zagreba, od kojih je jedan projekt odobren.

Na natječaju Zagrebačke županije Savezu je odobren projekt.

Odobren je ESF projekt Udruge osoba s invaliditetom „Vuka“ Vukovar, na kojem Savez sudjeluje kao partnerska organizacija.

Savez je, u partnerstvu s pet udruga članica, prijavio ESF+ projekt, čime se dodatno jača suradnja i zajednički kapaciteti za provedbu aktivnosti od značaja za osobe s invaliditetom.

V. PROJEKT ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Projekt „*Glas protiv nasilja – nulta tolerancija*“ odobren je temeljem Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga i drugih neprofitnih organizacija od zdravstvenog, socijalnog i humanitarnog značaja iz Proračuna Zagrebačke županije za 2025. godinu. Projekt se provodi u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. godine, a obuhvaća niz edukativnih, promotivnih i savjetodavnih aktivnosti usmjerenih na prevenciju nasilja i podizanje razine svijesti javnosti o važnosti nulte tolerancije prema nasilju. U svrhu informiranja i uključivanja korisnika s područja Zagrebačke županije, Savez je izradio informativni letak o projektu, koji se koristi kao promotivni i edukativni materijal.

VI. PROJEKT GRADA ZAGREBA

Projekt „Zdravo starenje u vrijeme klimatskih promjena“ usmjeren na unaprjeđenje kvalitete života starijih osoba kroz promicanje zdravih životnih navika te prilagodbu na izazove koje donose klimatske promjene. Planirane aktivnosti obuhvaćaju edukativna predavanja, javnozdravstvene akcije i savjetovanja, s ciljem osnaživanja starijih sugrađana za aktivno, sigurno i kvalitetno življenje u promijenjenim okolnostima. U svrhu informiranja građana i podizanja svijesti, Savez je izradio informativni letak o projektu, održao javnu akciju na Jarunu i održao završnu konferenciju.

Predstavnici Saveza sudjelovali su na nizu edukativnih i stručnih događanja:

- Online edukacija u organizaciji SOIH-a i Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije o korištenju e-usluga putem portala e-Građani
- Edukacija o fundraisingu održana 5. veljače 2025. u Hrvatskom kulturnom društvu Napredak
- Konferencija o pravima osoba s invaliditetom u Samoboru, u organizaciji Udruge osoba s invaliditetom Sinergija Samobor
- Sastanak s predstavnicima OECD-a na temu procjene preostale radne sposobnosti osoba s invaliditetom
- Godišnje skupštine Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica i Udruga invalida rada grada Slunja
- Konferencija za voditelje udruga osoba s invaliditetom, 12. svibnja 2025., u Hotelu Diplomat, u organizaciji Hrvatskog saveza udruga osoba s tjelesnim invaliditetom
- 12. Memorijal Marije Topić – sportsko-rekreacijsko događanje u organizaciji Udruge invalida rada Zagreba
- Informativna radionica o pozivu "Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za provedbu programa aktivnog starenja", 13. svibnja 2025. u NSK Zagreb
- Predavanje za članove Udruge invalida rada Zagreba na temu „Usluga osobne asistencije – ključ za neovisnost i inkluziju osoba s invaliditetom“
- Edukacija u okviru SOIH - Foruma virtualnog učenja o dopuni Registra osoba s invaliditetom
- Sudjelovanje na okruglom stolu „Osobe s invaliditetom u prometu – HEKUP ‘25“ u Hotelu Diplomat, 23. svibnja 2025.
- Humanitarna utrka "Run for MD 2025.", u organizaciji Društva distrofičara Zagreb i Saveza društava distrofičara Hrvatske u povodu Nacionalnog dana osoba oboljelih od neuromuskularnih bolesti
- Savez je sudjelovao u obilježavanju Europskog dana svjesnosti o miasteniji gravis, pridružujući se šetnji kojom se širila poruka podrške, razumijevanja i vidljivosti za osobe s ovom rijetkom neuromuskularnom bolešću.
- Predstavnici Saveza prisustvovali su Izornoj skupštini Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Rese
- Savez je sudjelovao na obilježavanju 56. obljetnice Udruge invalida rada Varaždin

- 4. lipnja 2025. godine Savez je sudjelovao na II. sjednici novog saziva Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom, aktivno doprinoseći raspravama o unapređenju položaja osoba s invaliditetom.
- U Centru za mlade Zadar, 16. i 17. rujna 2025., Savez je sudjelovao na izobrazbi i koordinacijskom sastanku organizacija korisnica sustavne podrške, u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva i ESIF Ustanove za obrazovanje odraslih.
- Savez je podržao izvedbu predstave „Zašto ja“, plesno-scenskog djela koje kroz izražajan pokret prikazuje unutarnje borbe, dileme i životne izazove, čime se doprinosi osvještavanju javnosti o iskustvima osoba s invaliditetom kroz umjetnički izričaj.
- 30. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem "Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom - o nama uvijek s nama - od slogana do realnosti" U Zagrebu je 29. i 30. listopada 2025. godine u svečanoj dvorani Sveučilišta u Zagrebu održan 30. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem. Tema ovogodišnjeg Simpozija bila je: „Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom – o nama uvijek s nama – od slogana do realnosti“.
- U sklopu projekta DANOVA NEXT, Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH) je 15. listopada 2025. godine, u prostorijama Društva distrofičara Zagreb, organizirala radionicu posvećenu primjeni i testiranju DANOVA NEXT aplikacije.
- Četrnaesti rekreativno-sportski susreti u organizaciji Udruge invalida rada Pakrac – Lipik održani su 27. rujna 2025. godine u Društvenom domu u Filipovcu.
- Udruga invalida rada Zagreba obilježila je 59. obljetnicu djelovanja dvodnevni programom, 24. i 25. rujna 2025. godine.
- Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na VI. online okruglom stolu "Digitalna pristupačnost od zakona do prakse"
- vodom obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, 3. prosinca 2025., održana je Svečana sjednica Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom.
- Povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom - 3. prosinca, predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković primio je predstavnike Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, predvođene predsjednicom Maricom Mirić.
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ), u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (WHO), organizirao je 1. prosinca 2025. godine cjelodnevnu radionicu pod nazivom „Kratke intervencije zbog uporabe alkohola u primarnoj zdravstvenoj zaštiti“
- 28. studenoga 2025. godine diljem euromediterranskog prostora obilježava se Međunarodni dan Mediterana – dan koji pruža priliku za promicanje međukulturne razmjene, slavljenja suradnje, prihvaćanja različitosti i jačanja veza među mediteranskim zemljama te slavi zajednički identitet, zajedničko nasljeđe i ljubav prema Mediteranu. Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva organizirala je od 26. do 28. studenoga 2025. godine u Zadru Međunarodnu konferenciju "Od vizije do promjene: prema 2030." koja predstavlja svojevrstni nastavak Konferencije pod nazivom “Civilno društvo 2030.: HR-EU_Euro Mediteran”.
- ana 25. studenoga 2025. godine Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na svečanom obilježavanju 50. obljetnice Udruge osoba s invaliditetom Donja Stubica,
- Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske obilježila je Međunarodni dan ljudskih prava osvrto na provedbu i učinke Kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja“
- Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na danima otvorenih vrata koji je organizirao Hrvatski savez udruga dječje i cerebralne paralize.

U brojkama;**Organizacijski rad:**

- 5 sjednica Predsjedništva
- 2 sjednice Nadzornog odbora
- 1 Redovna skupština Saveza (17. prosinca 2025.)
- 1 Prvi forum udruga članica (10. prosinca 2025.)
- 7 radnih sastanaka s vanjskom suradnicom radi izrade:
 - Strategije djelovanja Saveza 2026.–2030.
 - Smjernica za odabir i obuku volontera
 - Godišnjeg izvještaja o zadovoljstvu korisnika

Strateški i interni dokumenti:

- Politika sprječavanja sukoba interesa
- Politika prijave nepravilnosti
- Politika zaštite osobnih podataka
- Postupak za unutarnje pritužbe članova i korisnika

Podrška udrugama članicama:

- Stručna podrška pružena za 20 udruga članica
- Podrška obuhvatila:
 - projektne prijave,
 - tumačenje zakonskih odredbi,
 - radno-pravna pitanja,
 - žalbe na rezultate natječaja,
 - sudjelovanje u e-savjetovanjima

Savez je 2025. godine snažno djelovao u području zagovaranja prava invalida rada.

Zakon o mirovinskom osiguranju:

- Sudjelovanje u sastancima s Ministarstvom rada
- Uključeno 7 udruga članica u e-savjetovanje
- Poslana objedinjena stajališta Saveza
- 1 prijedlog Saveza prihvaćen – izmjena članka 68. (rad uz mirovinu)

Nacionalni dan invalida rada:

- Održana 2 radna sastanka (Pravobranitelj i Ministarstvo)
- Predsjednik Saveza gostovao u radijskoj emisiji
- Položeno cvijeće na grobu Josipa Petrača
- Izrađeni letci, plakati i priopćenje za javnost

Program „Umrežimo usluge za nove prilike“**Osnovni podaci:**

- Trajanje: 1. lipnja 2023. – 31. svibnja 2026.
- II. godina provedbe u 2025.
- Uključeno 5 udruga članica

Rezultati II. godine:

- Provedena početna i završna konferencija
- Izrađeni anketni upitnici za 5 udruga
- Izrađene i tiskane 5 brošura
- Održana 2 predavanja
- Održana 1 online radionica
- Pruženo 604 besplatnih pravnih savjeta

III. godina provedbe (od 1. lipnja 2025.-):

- Izrađen plan i program
- Izrađeni promotivni materijali za 5 udruga
- Održana početna konferencija
- Pruženo 249 besplatnih pravnih savjeta

Program „Pokreni se za zdravlje“**III. godina programa:**

- Trajanje: 8. studenoga 2024. – 7. studenoga 2025.
- Uključeni gradovi: Zagreb, Duga Resa, Donja Stubica, Slunj

Aktivnosti i brojke:

- Održana početna konferencija
- Obilježen Svjetski dan zdravlja u 4 grada
- Provedene 4 javnozdravstvene akcije
- Održana 1 online edukacija (5. studenoga 2025.)
- Izrađena posebna internet stranica programa
- Razvijen virtualni savjetnik
- Ostvarena međunarodna suradnja s Caritasom BiH

Projekti, vidljivost i javna prisutnost**Projekti:**

- Prijavljena 2 projekta Grada Zagreba (1 financiran)
- Odobren projekt Zagrebačke županije
- Partnerstvo na ESF projektu UOSI „Vuka“ Vukovar
- Prijavljen ESF+ projekt s 5 udruga članica

Vidljivost Saveza:

- Otvoren Instagram profil
- Ukupno 269 objava na webu i društvenim mrežama
- Organizirana izložba „100 izdanja – kronika borbe i uspjeha“

Godina 2025. bila je iznimno sadržajna i radno intenzivna za Hrvatski savez udruga invalida rada (HSUIR). Kroz provedbu zakonskih usluga, nacionalne sustavne podrške, brojnih programa, projekata i zagovaračkih aktivnosti, Savez je nastavio jačati položaj invalida rada i osoba s invaliditetom te doprinositi razvoju socijalnih usluga u zajednici.

ODRŽANA REDOVNA SKUPŠTINA HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

*Redovna skupština
Hrvatskog saveza udruga
invalida rada održana je u
Zagrebu, 17. prosinca
2025. godine*

Skupština Hrvatskog saveza udruga invalida rada okupila je predstavnike udruga članica iz cijele Hrvatske, potvrđujući važnost zajedničkog djelovanja u zaštiti i unaprjeđenju prava invalida rada i osoba s invaliditetom. Tijekom Skupštine razmatrana su izvješća o radu i provedenim aktivnostima u 2024. godini, kao i aktualni izazovi s kojima se suočavaju invalidi rada i osobe s invaliditetom. Posebna pažnja posvećena je pitanjima rada, funkcioniranja Saveza i matičnih udruga, kao i ostvarivanju prava u sustavima mirovinskog i

zdravstvenog osiguranja te sustava socijalnih prava koji su od ključne važnosti za invalide rada. Skupština je također, usvojila Financijski plan za 2026. i Operativni plan za 2026. godinu. Skupštini je prisustvovao i Dario Jurišić, pravobranitelj za osobe s invaliditetom, koji je u svom obraćanju istaknuo iznimno važnu ulogu udruga i saveza u zastupanju interesa osoba s invaliditetom. Posebno je naglasio potrebu kontinuiranog praćenja provedbe propisa i javnih politika koje se odnose na ovu skupinu građana, kao i važnost pravovremene reakcije na uočene probleme u praksi. Tom je prilikom istaknuta i otvorenost institucije Pravobranitelja za daljnju suradnju s Hrvatskim savezom udruga invalida rada i njegovim članicama. Glavni naglasak cijele Skupštine stavljen je važnost međusektorske suradnje i kontinuiranog dijaloga između institucija, udruga, saveza i drugih relevantnih dionika, s ciljem unaprjeđenja kvalitete života invalida rada i osoba s invaliditetom i učinkovitijeg odgovora na njihove potrebe. Redovna skupština Hrvatskog saveza udruga invalida rada održana je uz financijsku podršku Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

ODRŽAN PRVI FORUM UDRUGA ČLANICA HSUIR-a

U Zagrebu je 10. prosinca 2025. godine u hotelu Antunović održan Prvi forum udruga članica Hrvatskog saveza udruga invalida rada

Forum je okupio predstavnike udruga iz cijele Hrvatske, predstavnike Zajednice saveza, Saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, te goste. Cilj foruma bio je stvaranje međusobne suradnje, razmjene znanja i iskustava te zajedničkog planiranja budućih aktivnosti i projekata. Skup je svečano otvorio Ante Štulić, predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, koji je u pozdravnoj riječi istaknuo važnost kontinuiranog povezivanja udruga i razvoja sustavne podrške osobama s invaliditetom. Sudionici su kroz cijeli dan pratili stručna i aktualna predavanja relevantnih predavača iz područja socijalne politike, institucionalne suradnje, civilnog društva i sigurnosti građana. Prvo predavanje održala je Nataša Smolić-Ročak iz Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. Tema izlaganja bio je Zakon o mirovinskom osiguranju, pri čemu je predavačica predstavila razloge donošenja novog Zakona te ključne novosti koje on donosi. Brojne izmjene i unapređenja izložila je na vrlo sustavan i pregledan način, uz usporedbe s dosadašnjim pravima kako bi sudionici lakše razumjeli očekivane promjene u praksi. Poseban naglasak stavila je na invalidske mirovine te

na mogućnosti i uvjete rada uz mirovinu, što je izazvalo velik interes prisutnih. Predavanje na temu „Suradnja između institucija, saveza i pravobraniteljstva“ održala je Branka Meić Salie iz Ureda pravobranitelja za osobe s invaliditetom. U svom izlaganju predstavila je djelokrug rada Ureda te istaknula njegovu ključnu ulogu u zaštiti i promicanju prava osoba s invaliditetom, uključujući i prava invalida

rada. Poseban naglasak stavila je na važnost suradnje između institucija i organizacija civilnog društva kao temelja za učinkovitiju zaštitu prava i rješavanje izazova s kojima se osobe s invaliditetom susreću u svakodnevnom životu. Renata Kubik iz Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva održala je predavanje na temu „Institucionalna podrška razvoju civilnog društva I uloga Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva“. U svom izlaganju prikazala je opseg i važnost podrške koju Nacionalna zaklada pruža organizacijama civilnog društva, posebice kroz različite oblike financijskih i programskih potpora usmjerenih jačanju njihovih kapaciteta i održivosti. Sudionike je upoznala i s Kalendarom objave natječaja, naglasivši mogućnosti koje udruge mogu iskoristiti u nadolazećem

razdoblju. Dotaknula se i najčešćih izazova i nedostataka u provedbi podrški, ali i načina na koje ih Zaklada nastoji unaprijediti kako bi organizacije civilnog društva dobile još kvalitetniju i stabilniju podršku. Mario Salopek iz Ravnateljstva policije održao je predavanje na temu „Internetske prijevare i zaštita građana“. Predstavio je web kampanju „**Web heroj**“, usmjerenu na podizanje svijesti o najčešćim oblicima internetskih prijevara i načinima kako ih prepoznati i izbjeći. Uz to je prezentirao i web stranicu te aktivnosti u sklopu projekta MUP-a „Jačanje kapaciteta policije za suzbijanje kibernetičkog kriminaliteta“, naglašavajući važnost edukacije građana i suradnje s institucijama u borbi protiv online prijevara. Sudionicima je detaljno predstavio različite vrste internetskih prijevara, uključujući online prijevare, prijevare s računima, investicijske prijevare i druge oblike kibernetičkih prijetnji. Poseban naglasak stavio je na praktične savjete kako se zaštititi i na koje znakove opreza građani trebaju posebno obratiti pažnju. Na kraju izlaganja prikazao je i prigodni edukativni video koji je MUP snimio s ciljem dodatnog približavanja problema internetskih prijevara široj javnosti. Sudionici su iznimno pozitivno reagirali na predavanje, ističući kako su ovakve teme iznimno važne za sve

građane, posebno za starije osobe, koje su često u rizičnijoj skupini i mogu lakše postati žrtve internetskih prijevара. Marica Mirić, predsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH), održala je predavanje na temu „Uloga SOIH-a i saveza osoba s invaliditetom“. U svom izlaganju predstavila je kako je organiziran pokret osoba s invaliditetom u Hrvatskoj, tko čini mrežu članica SOIH-a te na koje je prioritete i područja usmjereno njihovo djelovanje. Posebno je istaknula ključne prekretnice u razvoju pokreta osoba s invaliditetom, ali i aktualne izazove s kojima se organizacije suočavaju u promicanju prava i osiguravanju ravnopravnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u društvu. Predavanje je sudionicima pružilo jasan uvid u važnost zajedničkog djelovanja i koordinacije unutar pokreta. Mladenka Majerić, konzultantica za razvoj organizacija, održala je predavanje na temu „Snaga zajedništva – kako udruge mogu graditi održivu mrežu podrške“. Govorila je o tome što u praksi znači kvalitetna mreža podrške, kako je graditi i održavati te koliko je važan odnos temeljen na povjerenju, otvorenoj komunikaciji i aktivnom slušanju. Posebno je naglasila da se stvarne promjene i dugoročni utjecaj mogu postići samo zajedničkim djelovanjem, uz međusobno uvažavanje i suradnju svih sudionika u sustavu podrške osobama s invaliditetom. Njezino predavanje potaknulo je sudionike na razmišljanje o ulozi svakog pojedinca i organizacije u jačanju zajedničke mreže koja osnažuje korisnike i doprinosi boljoj kvaliteti života. Forum je završio konstruktivnom raspravom, zaključcima i prijedlozima za daljnju zajedničku suradnju udruga članica. Organizacijom prvog Forumu Savez je napravio važan korak u jačanju kapaciteta svojih udruga te stvorio prostor za povezivanje i razvoj novih inicijativa koje doprinose kvaliteti života osoba s invaliditetom. Održavanje I. foruma udruga članica financijski je podržala Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva.

INTERNETSKES PRIJEVARE I ZAŠTITA GRAĐANA

HSUIR je održao Prvi forum udruga članica i predavanje o internetskim prijevarama i zaštiti građana

HSUIR je održao Prvi forum udruga članica, na kojem je organizirano i predavanje o internetskim prijevarama i zaštiti građana. Predavanje je održao Mario Salopek iz Ravnateljstva policije na temu „Internetske prijevare i zaštita građana“. Predstavio je web kampanju „[Web heroj](#)“, usmjerenu na podizanje svijesti o najčešćim oblicima internetskih prijevара te načinima kako ih prepoznati i izbjeći. Uz to je prezentirao i web stranicu te

aktivnosti u sklopu projekta MUP-a „Jačanje kapaciteta policije za suzbijanje kibernetičkog kriminaliteta“, naglašavajući važnost edukacije građana i suradnje institucija u borbi protiv online prijevара. Sudionicima su detaljno predstavljene različite vrste internetskih prijevара, uključujući online prijevare, prijevare s računima, investicijske prijevare i druge oblike kibernetičkih prijetnji. Poseban naglasak stavljen je na praktične savjete o zaštiti te ključne znakove upozorenja na koje građani trebaju obratiti posebnu pozornost. Na kraju izlaganja prikazan je i edukativni video MUP-a, snimljen s ciljem dodatnog približavanja problema internetskih prijevара široj javnosti. Sudionici su iznimno pozitivno reagirali na predavanje, ističući važnost ovakvih tema, posebno za starije osobe koje su često u rizičnoj skupini i lakše mogu postati žrtve internetskih prijevара. Ovom prilikom pozivamo sve naše članove i korisnike da posjete web stranicu kampanje „[Web heroj](#)“ te se informiraju o načinima zaštite od internetskih prijevара.

MEĐUNARODNI DAN OSOBA S INVALIDITETOM - 3. PROSINCA

Međunarodni dan
osoba s
invaliditetom

3. PROSINCA

Odlukom Ujedinjenih naroda iz 1992. godine, 3. prosinca obilježava se Međunarodni dan osoba s invaliditetom, s ciljem postizanja jednakosti u ostvarivanju prava i sudjelovanju osoba s invaliditetom u društvu

3. prosinca obilježava se Međunarodni dan osoba s invaliditetom - dan posvećen podizanju svijesti o pravima, dostojanstvu i doprinosima osoba s invaliditetom u društvu.

Ujedinjeni narodi i ove godine naglašavaju važnost inkluzije kroz slogan: „Poticanje društava uključivih za osobe s invaliditetom radi unapređenja društvenog razvoja“ te time zapravo snažno potiču punu participaciju osoba s invaliditetom u društvenim, gospodarskim i kulturnim procesima.

Hrvatski savez udruga invalida rada svakodnevno svjedoči snazi, hrabrosti i upornosti naših članova. Vaša iskustva, znanje i doprinosi čine naše zajednice bogatijima i jačima.

Zahvaljujemo svima koji se zalažu za pravdu, razumijevanje i poštovanje prava osoba s invaliditetom. Neka nas ovaj dan podsjeti na našu zajedničku odgovornost i važnost zajedništva. Neka inkluzija ne bude samo obveza, već vrijednost koja nas sve obogaćuje.

#NištaoNamaBezNas

SVEČANI PRIJEM KOD PREDSJEDNIKA VLADE PREDSTAVNIKA SOIH-a

Povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom - 3. prosinca, predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković primio je predstavnike Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, predvođene predsjednicom Maricom Mirić.

Predsjednik Vlade Andrej Plenković sastao se s predstavnicima Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske povodom obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom. Uz predsjednika Vlade, na sastanku su sudjelovali i ministar rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marin Piletić, zastupnica u Hrvatskom saboru Ljubica Lukačić te državni tajnik u

Ministarstvu zdravstva Tomislav Dulibić. Tijekom razgovora naglasak je bio na praćenju provedbe ključnih mjera i aktivnosti Vlade usmjerenih na unapređenje položaja osoba s invaliditetom, s posebnim osvrtom na poboljšanje kvalitete njihova života. Predsjednik Vlade zahvalio je predstavnicima saveza i udruga osoba s invaliditetom na otvorenoj komunikaciji, partnerstvu i povjerenju koje godinama doprinose izradi politika i zakonodavnih rješenja. Istaknuo je da je Vlada i dalje usmjerena na promicanje jednakih mogućnosti te osiguravanje punog uključivanja osoba s invaliditetom u društveni život. U tom je kontekstu podsjetio na važne iskorake postignute kroz novi Zakon o osobnoj asistenciji i Zakon o inkluzivnom dodatku, koji su doprinijeli stvaranju transparentnijeg i pravednijeg sustava socijalne skrbi. Naglasio je i povećanje naknada te širenje obuhvata korisnika, kao i pozitivan trend rasta zaposlenosti osoba s invaliditetom tijekom ove godine.

Najavio je i da će Vlada u sljedećoj godini pristupiti izmjenama Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja te Uredbe o metodologijama vještačenja, čime se želi dodatno unaprijediti sustav procjene i ostvarivanja prava. Predsjednica SOIH-a Marica Mirić zahvalila je predsjedniku Vlade i članovima Vlade na kontinuiranoj suradnji i potpori, te na svemu što čine zajedno s partnerskim udrugama kako bi život osobama s invaliditetom u Hrvatskoj bio još lakši i inkluzivniji, uz neizostavno promicanje i poštivanje njihovog dostojanstva.

SVEČANA SJEDNICA POVJERENSTVA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, 3. prosinca 2025., održana je Svečana sjednica Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom.

Svečana sjednica Povjerenstva Vlade RH za osobe s invaliditetom održana je 3. prosinca 2025. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. Na sjednici su uvodno pozdravili i istaknuli postignuća i probleme s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom, gosti povjerenstva, Ljubica Lukačić, saborska zastupnica i Darijo Jurišić, pravobranitelj za osobe s invaliditetom. Ministar rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike Marin Piletić predstavio je postignuća u unapređenju položaja osoba s invaliditetom i najavio kako Vlada i Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike nastavljaju kontinuirano raditi i provoditi politike za dobrobit osoba s invaliditetom. Državna tajnica Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Sanja Bošnjak, predstavila je rješenja za osiguravanje kvalitetnijih prostora za rad saveza i udruga koji pružaju različite usluge osobama s invaliditetom. O potporama tijekom odgojno-obrazovnog procesa govorio je Momir Karin, ravnatelj Uprave u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih, najavivši kako će početkom 2026. biti raspisan poziv u vrijednosti 20 milijuna eura za dječje vrtiće, u svrhu financiranja pomoćnika ili trećeg odgojitelja za djecu s teškoćama u razvoju. Predsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH Marica Mirić je predstavila principe neovisnog življenja, teme od izuzetne važnosti za kvalitetu života velikog broja osoba s invaliditetom.

30. HRVATSKI SIMPOZIJ OSOBA S INVALIDITETOM

30. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem "Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom - o nama uvijek s nama - od slogana do realnosti"

U Zagrebu je 29. i 30. listopada 2025. godine u svečanoj dvorani Sveučilišta u Zagrebu održan 30. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem. Tema ovogodišnjeg Simpozija bila je: „Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom – o nama uvijek s nama – od slogana do realnosti“.

Simpozij su organizirali Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Accessible EU Hrvatska.

Simpozij je održan pod pokroviteljstvom: predsjednika Republike Hrvatske, Zorana Milanovića, Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike i Grada Zagreba.

Simpozij je okupio stručnjake, predstavnike institucija, organizacije civilnog društva, osobe s invaliditetom te sudionike iz Hrvatske i inozemstva, naglašavajući važnost uključivanja osoba s invaliditetom u procese donošenja odluka. Tijekom dva dana raspravljalo se o ključnim postignućima i izazovima u području socijalnih usluga, inkluzije, zapošljavanja osoba s invaliditetom, zahtjevima za pristupačnost, inkluzivni dodatak, međunarodnu praksu, a kroz prizmu provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom. Simpozij je još jednom potvrdio svoju važnost kao najveće i najpoznatije godišnje okupljanje stručnjaka i dionika iz područja politika prema osobama s invaliditetom.

Više o Simpoziju pročitajte na [web stranici SOIH-a](#).

IZOBRAZBA I KOORDINACIJSKI SASTANAK S ORGANIZACIJAMA KORISNICIMA SUSTAVNIH PODRŠKI

U Centru za mlade Zadar, u Zadru, 16. i 17. rujna 2025. godine održala se izobrazba i koordinacijski sastanak s organizacijama korisnicima sustavnih podrški, u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva i E.S.I.F. Ustanove za obrazovanje odraslih

U Centru za mlade Zadar, u Zadru, 16. i 17. rujna 2025. godine održala se izobrazba i koordinacijski sastanak s organizacijama korisnicima sustavnih podrški, u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva i E. S. I. F. Ustanove za obrazovanje odraslih. Prvi dan je predavač bio Dražen Opalić, mag.oec koji je izlagao o plaći i naknadama za saveze udruga i udruge osoba s invaliditetom, a drugi dan je bio predavač Petar Mišura, dipl.oec koji je project manager. Za kraj je slijedio koordinacijski sastanak s djelatnicima Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

Financijski
podržava

Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA „OD VIZIJE DO PROMJENE: PREMA 2030.“

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva organizirala je od 26. do 28. studenoga 2025. godine u Zadru Međunarodnu konferenciju "Od vizije do promjene: prema 2030." koja predstavlja svojevrsni nastavak Konferencije pod nazivom "Civilno društvo 2030.: HR-EU_Euro Mediteran".

Predstavnice Hrvatskog saveza udruga invalida rada Ivana Znaor i Iva Karakaš sudjelovale su na Međunarodnoj konferenciji "Od vizije do promjene: prema 2030." organiziranoj u Zadru. Ova konferencija nastavlja se na konferenciju iz 2019. i fokusira na to što treba učiniti u sljedećih 5 godina za ostvarenje UN ciljeva održivog razvoja. Bogat trodnevni program obuhvatio je različita izlaganja, panel-rasprave i tematske radionice, kroz koje su se razmislile ključne teme za daljnje stvaranje poticajnog

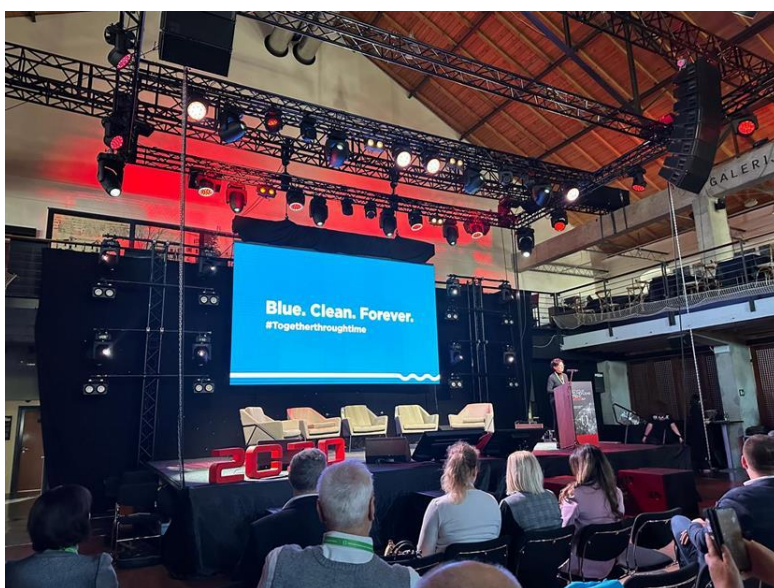
okruženja za razvoj organiziranog civilnog društva, u kontekstu postizanja ciljeva održivog razvoja do 2030. godine. Međunarodnu konferenciju otvorili su pozdravnim govorima g. Mladen Klanc, pročelnik za socijalnu skrb i zdravstvo u Gradu Zadru i izaslanik gradonačelnika Zadra g. Šime Erlića, gospođa Cvjetana Plavša-Matić, upraviteljica Nacionalne zaklade te gospođa Helena Beus, ovlaštena osoba za obavljanje poslova ravnatelja Ureda za udruga Vlade Republike Hrvatske. Prvi dan konferencije su niz međunarodnih stručnjaka iz Europe, Afrike i Amerike iznijeli aktualne perspektive vezane uz održivi razvoj, društvene inovacije, filantropiju i nove modele ekonomije, a izlaganja su održali Nj. E. gđa Marija Pejčinović Burić, bivša Glavna tajnica Vijeća Europe, Nj.E. gđa Marie-Louise Coleiro Preca (Malta Foundation for Wellbeing of Society), dr. g. Colin Habberton (Relatomics Foundation), Adriano Bisello (Eurac Research), prof. gđa Stephanie Fischer (American University), gđa Hanna Surmatz (PHILEA - Philanthropy Europe Association) te gđa Raphaela Tončić-Sorinj (Ashoka). Tom je prilikom prikazan i videozapis snimljen na prvoj Konferenciji "Civilno društvo 2030." u kojem su

sudionici i sudionice Konferencije održane 2019. godine iznijeli svoje vizije, nakon čega su g. Dražen Šimleša, kao predstavnik Centara znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj, i gđa Ines Katić iz Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva predstavili pregled postignuća u proteklih šest godina. U svom osvrtu prikazali su napredak u razvoju civilnoga društva, jačanju kapaciteta organizacija, digitalnoj transformaciji te unapređenju

međusektorske suradnje. Drugi dan konferencije izlaganje je održala Ivana Maletić s Europskog revizorskog suda na temu transparentnosti EU financiranja i budućnosti Kohezijske politike. Nakon toga su uslijedile paralelne tematske radionice o razvoju civilnoga društva, društvenom poduzetništvu, održivom razvoju lokalnih zajednica te sjednicom Savjeta za razvoj civilnoga društva. HSUIR je sudjelovao u usporednim radionicama i tematskim raspravama vezanim uz Civilno društvo 2030. Završni dan bio je posvećen obilježavanju Međunarodnog dana Mediterana (28. studenoga), koji obilježava 42 zemlje članice Unije za Mediteran. Hrvatski savez udruga invalida rada korisnik je Sustavne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, te se zahvaljuje pozivu na konferenciju, i veselimo se primijeniti naučeno.

MEDUNARODNI DAN MEDITERANA, 28. STUDENOGA

28. studenoga 2025. godine diljem euromediterranskog prostora obilježava se Međunarodni dan Mediterana – dan koji pruža priliku za promicanje međukulturne razmjene, slavljenja suradnje, prihvaćanja različitosti i jačanja veza među mediteranskim zemljama te slavi zajednički identitet, zajedničko nasljeđe i ljubav prema Mediteranu.

Obilježavanje Međunarodnog dana mediterana, Nacionalna

zaklada za razvoj civilnoga društva organizirala je u okviru Međunarodne konferencije održane u Zadru, 28. studenoga kada se taj dan obilježava u 42 zemlje članice Unije za Mediteran. Od siječnja 2009. godine Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva djeluje kao koordinator Hrvatske mreže za suradnju na Euro-Mediteranu u koju je danas, pored Nacionalne zaklade, uključeno još 68 organizacija. Obilježavanje je otvoreno pozdravnim govorom gđe Cvjetane Plavše-Matić, upraviteljice Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, video porukom gđe Dubravke Šuice, povjerenice Europske komisije za Mediteran i Nj. E. g. Gašpera Dovžana, veleposlanika Republike Slovenije – zemlje predsjedateljice MED9 u 2025. godini, a zatim je uslijedila panel-rasprava o izazovima na Mediteranu pod moderatorskom palicom gđe Ivane Dragičević na kojoj su sudjelovali Nj. E. gđa Marija Pejčinović Burić, bivša Glavna tajnica Vijeća Europe, Nj. E. g. Paolo Trichiolo, veleposlanik Republike Italije, gđa Irena Fonda, izvršna direktorica Instituta YouSea i g. Andriano Bisello iz Eurac Research-a. Program je nastavljen kroz predstavljanje rezultata inicijative „30 dana za 30-godišnjicu Euro-Mediterana” te predstavljanje rezultata zajedničkih akcija u Programu "Potencijali zajednice". Zatvaranje Konferencije i ovogodišnje obilježavanje Međunarodnog dana Mediterana završeno je predstavljanjem Zadarske deklaracije „2030: Djelujmo ZA Mediteran” i strateških partnera u Programu iM:PACT inovacije za Mediteran (MED9). Obilježavanje je zaključeno predstavljanjem: Zadarske deklaracije „2030: Djelujmo ZA Mediteran” Sudjelovanjem na Konferenciji Savez je dodatno osnažio svoju vidljivost, razmjenu iskustava i povezivanje s relevantnim dionicima civilnog društva iz euro-mediterranskog prostora.

PREDSTAVNICI HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA SUDJELOVALI NA SASTANKU U GRADU ZAGREBU

U petak, 24. listopada 2025. godine je u prostorijama Grada Zagreba održan sastanak predstavnika Hrvatskog saveza udruga invalida rada s predstavnicima Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom. U ime Saveza, predsjednik Ante Štulić je zahvalio pročelnici i njezinu timu na dugogodišnjoj podršci te na prilici da predstavi dosadašnji rad, aktivnosti i prijedloge usmjerene unaprjeđenju položaja invalida

rada i osoba s invaliditetom u Zagrebu. Istaknuo je da Savez djeluje već 58 godina, okupljajući 29 udruga iz cijele Hrvatske, koje zajednički rade na zaštiti prava invalida rada, prevenciji ozljeda na radu, edukaciji i informiranju korisnika. Posebno je naglašena važnost usluge osobne asistencije, koju Savez provodi za 20 korisnika s područja Grada Zagreba. Predsjednik je podsjetio da u Hrvatskoj danas živi 82.952 invalida rada, od čega 13.552 na području Grada Zagreba, te je naglasio potrebu većeg prepoznavanja ove skupine koja je invaliditet stekla upravo na radnom mjestu, obavljajući svoj posao u zahtjevnim uvjetima. Sudionici sastanka razgovarali su o gradskom poslovnom prostoru u kojem Savez djeluje. Posebno su istaknuti problemi zastarjele električne instalacije, dotrajale stolarije i visokih troškova režija. Unatoč tim poteškoćama, prostor je prilagođen osobama s invaliditetom, a uz podršku Grada omogućeno je i uređenje sanitarnog čvora. Predstavnicima Saveza izrazili su uvjerenje da će se, uz podršku Grada Zagreba, pronaći održiva rješenja za sanaciju prostora te osigurati kvalitetni i sigurni uvjeti rada za zaposlenike i korisnike. Također su predložili da se razmotri model financiranja udruga osoba s invaliditetom koji bi omogućio dugoročniji i stabilniji razvoj programa. Zaključno, predsjednik je istaknuo da Hrvatski savez udruga invalida rada ostaje partner Gradu Zagrebu u stvaranju inkluzivnog, dostupnog i pravednog društva, te se zahvalio pročelnici Vidović na razumijevanju i spremnosti za suradnju.

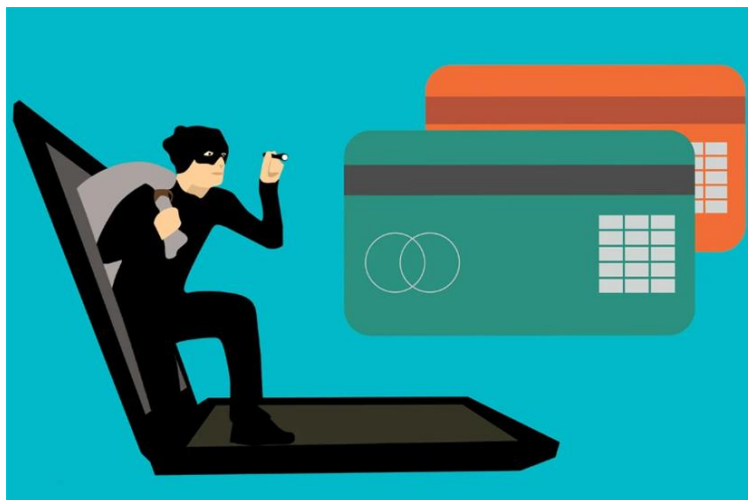

Lako za čitanje - Easy to read

ONLINE PREVARE I ZAŠTO SU OSOBE S INVALIDITETOM I STARIJE OSOBE POSEBNO RANJIVE

U EU istraživanju iz 2019. godine pokazalo se da osobe starije od 65 godina češće postaju žrtve prevara poput phishinga, lažnih faktura, lažnih ponuda i robnih investicija i identiteta — što često rezultira ozbiljnim financijskim i psihološkim gubicima.

U digitalnom dobu, internet donosi mnoge koristi – ali i rastući broj opasnosti. Prevaranti postaju sve sofisticiraniji, služe se raznim inovativnim metodama kako bi došli do naših osobnih i financijskih podataka. Možda mislite da ste dovoljno oprezni i da se to vama ne može dogoditi, ali činjenica je da su internetske prijevare toliko podmukle da čak i najsvjesniji korisnici mogu postati žrtve.

Najčešće vrste internetskih prevara:

1. Lažno predstavljanje putem SMS-a i e-maila

Jedna od najčešćih internetskih prijevara je lažno predstavljanje putem SMS-a i e-maila, poznata i kao phishing. Prevaranti šalju poruke koje izgledaju kao da dolaze od legitimnih institucija, poput banaka ili poznatih tvrtki, te traže od vas osobne podatke, lozinke ili brojeve kreditnih kartica. Te poruke često sadrže linkove na lažne web stranice koje izgledaju identično kao originalne.

2. Krivotvorene internetske stranice

Krivotvorene internetske stranice još su jedna česta metoda kojom se prevaranti koriste. One su dizajnirane da izgledaju poput pravih stranica poznatih brendova ili usluga. Kada napišete svoje podatke u polja za registraciju ili prijavu, oni završe u rukama prevaranata. Takva vrsta prijevare posebno je opasna tijekom online kupovine ili bankovnih transakcija.

3. Prodaja lažnih proizvoda preko internetskih oglasnika

Internetski oglasnici su popularna mjesta za kupovinu i prodaju, no često postaju meta prevaranata koji prodaju lažne proizvode. Nakon što kupac uplati novac, nikada ne dobije naručeni proizvod ili dobije nešto što ne odgovara opisu. Takve prijevare su česte na platformama za kupoprodaju rabljenih stvari.

4. Lažni kupci na internetskim oglasnicima

S druge strane, prevaranti se predstavljaju i kao lažni kupci na internetskim oglasnicima. Nakon što pokažu interes za proizvod, šalju lažne potvrde o uplati i traže da im se proizvod pošalje prije nego što je novac stvarno prebačen na račun prodavatelja. To je česta taktika koja cilja na neiskusne prodavače.

5. Lažne nagradne igre i natječaji

Prevaranti često koriste lažne nagradne igre i natječaje kako bi prikupili osobne podatke od sudionika. Sudionicima se obećavaju vrijedne nagrade u zamjenu za osobne informacije ili uplatu određene svote novca kao osiguranje. Nakon što dobiju tražene podatke ili novac, prevaranti nestanu bez traga.

Kako se zaštititi od internetskih prijevara?

1. Ne dijelite podatke svoje bankovne kartice

Prvi i najvažniji savjet jest da nikada ne dijelite podatke svoje bankovne kartice putem e-maila, SMS-a ili sumnjivih web stranica. Banke i legitimne tvrtke nikada neće tražiti kontrolne brojeve ili slične informacije na taj način.

2. Provjerite legitimnost internetske stranice

Uvijek provjerite legitimnost internetske stranice prije nego što unesete bilo kakve osobne ili financijske podatke. Provjerite ima li stranica HTTPS protokol, koristi li 3DS autentifikaciju, pregledajte URL adresu, pročitajte recenzije drugih korisnika ili istražite vjerodostojnost stranice pomoću servisa CERT iffy.

4. Budite sumnjičavi

Ako ponuda izgleda predobro da bi bila istinita, vjerojatno se radi o prijevari. Budite posebno oprezni kod e-mailova ili oglasa koji nude nevjerojatne popuste, velike nagrade ili hitne zahtjeve za novcem.

5. Ne otvarajte e-mailove od pošiljatelja koje ne prepoznajete

Izbjegavajte otvaranje e-mailova od pošiljatelja koje ne prepoznajete, a posebno ne klikajte na linkove ili preuzimajte privitke iz takvih poruka. Takve poruke često sadrže zlonamjerni softver ili vode do stranica za phishing.

6. Redovito ažurirajte svoje uređaje i softver

Redovito ažuriranje operativnog sustava, antivirusnog programa i ostalog softvera na vašim uređajima može pomoći u zaštiti od zlonamjernih napada. Ažuriranja često uključuju sigurnosne zakrpe koje sprječavaju iskorištavanje poznatih ranjivosti.

7. Koristite jake i jedinstvene lozinke

Za svaki online račun koristite jake i jedinstvene lozinke. Izbjegavajte korištenje iste lozinke za više računa i redovito mijenjajte lozinke. Korištenje dvofaktorske autentifikacije dodatno povećava sigurnost vaših računa. Za sigurno plaćanje kreditnom karticom na internetu uvijek se isplati uložiti malo truda.

Internetske su prijevare sveprisutna prijetnja u digitalnom svijetu, ali s pravim znanjem i oprezom možete se učinkovito zaštititi. Prepoznavanje najčešćih znakova zlorabe kartica i metoda koje prevaranti koriste, kao i primjenu jednostavnih sigurnosnih mjera, mogu vas sačuvati od gubitka podataka i financijskih sredstava. Uvijek budite oprezni i skeptični prema sumnjivim ponudama i komunikacijama, te redovito educirajte sebe i svoje bližnje o sigurnosnim praksama na internetu.

Ministarstvo unutarnjih poslova provodi projekt „Web heroj - ulovimo lika s weba koji tvoje € vreba“ bavi se upravo sprječavanjem internetskih prijevara, te govori o vrstama

prijevarena, kako ih prepoznati te uspješno zaštititi i unaprijediti svoju računalnu sigurnost. Link projekta: <https://webheroj.hr/>.

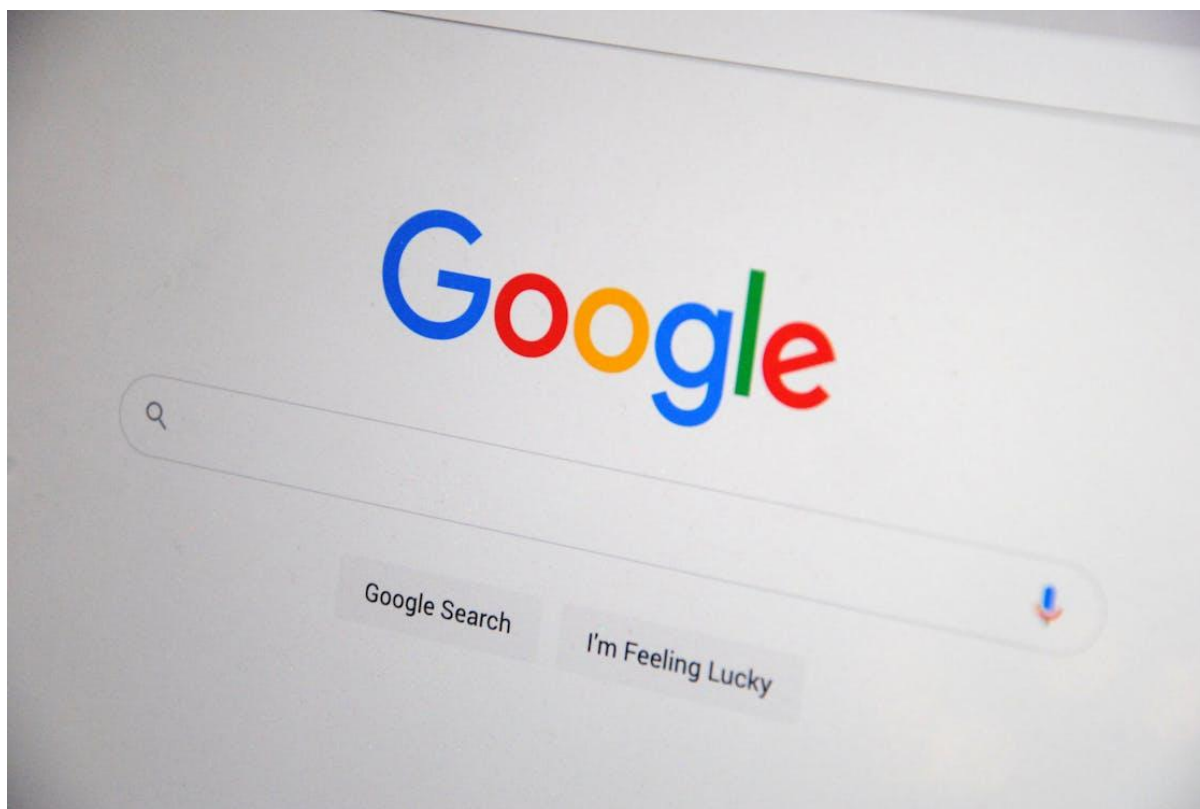
Također, svaki sumnjivi događaj ili radnju možete prijaviti u najbližu policijsku postaju ili skinuti aplikaciju MUP sigurnost i povjerenje na pametni telefon. Pomoću ove aplikacije svaka osoba putem pametnog mobilnog telefona može dojaviti razne događaje, i u situacijama kada možda iz sigurnosnih razloga nije u mogućnosti obaviti poziv. Sve upute za korištenje aplikacije nalaze se u samoj aplikaciji, a funkcionira na način da osoba fotografira/snimi neki događaj (poželjno je da budu uključene geografske koordinate) i aplikacijom pošalje fotografiju/snimku na centralni portal u MUP-u. Uz fotografiju/snimku može (i ne mora) poslati tekst. Policijski službenici koji pregledavaju dostavljene fotografije i snimke mogu ostvariti i interakciju sa pošiljateljem, ali važno je naglasiti da je ta interakcija potpuno anonimna.

Starije osobe i osobe s invaliditetom češće su ugroženi internetskim prevarama jer su više izloženi i neinformirani, žive sami i nemaju stalnu podršku. Često nisu nisu upoznati s sofisticiranim online prijevarama.

Zaključak

Digitalni svijet donosi brojne mogućnosti – ali i opasnosti. MUP-ov „Web heroj“ pristup preventivno reagira na rastuće prijetnje, educirajući najizloženije skupine. No, zaštita je zajednički zadatak. Dijeljenjem ovih informacija i primjenom osnovnih sigurnosnih pravila, možemo svi postati – heroji interneta i realnog svijeta.

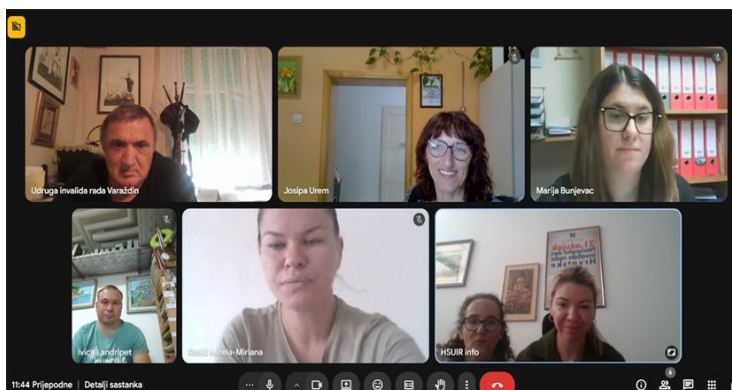
Izvor: hsuir, web.heroj, net.hr

ONLINE RADNI SASTANAK S UDRUGAMA ČLANICAMA

Održan online sastanak s udrugama članicama vezano uz prijavu na projektni prijedlog Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za provedbu programa aktivnog starenja.

Hrvatski savez udruga invalida rada održao je 22. srpnja 2025. godine online radni sastanak s udrugama članicama vezano uz pripremu projektnog prijedloga za natječaj "Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za provedbu programa aktivnog starenja". Nakon objave poziva na dostavu projektnih prijedloga, Savez je sve članice obavijestio o namjeri prijave zajedničkog projekta, pozvavši ih na sudjelovanje kroz partnerstvo. Od ukupno 29 udruga članica, interes za partnerstvo iskazalo je njih pet. Savez trenutačno, u suradnji s navedenim udrugama, intenzivno radi na pripremi projektnog prijedloga, s ciljem da projektna dokumentacija bude dovršena i pravodobno poslana do roka za prijavu – 20. kolovoza 2025. godine.

SPECIFIČNA TEHNIČKA POMOĆ I PODRŠKA UIR GRADA VARAŽDINA

Stručna služba Hrvatskog saveza udruga invalida rada obavila je posjet Udruzi invalida rada grada Varaždina

Dana 15. rujna 2025. godine stručna služba Hrvatskog saveza udruga invalida rada obavila je posjet Udruzi invalida rada grada Varaždina. Svrha putovanja bila je postavljanje projekta u sustav financijske podrške za institucionalnu podršku Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za Udrugu invalida rada grada Varaždina. Stručna služba

HSUIR-a pripremila je i izradila cjelokupan projekt te ga unijela u sustav u suradnji s predsjednikom Udruge Vladimirom Detonijem. Tijekom boravka u Varaždinu obavljen je posjet dvama korisnicima osobne asistencije. Tom prilikom provjeren je tijek pružanja usluge te je utvrđeno da se ona provodi u skladu s propisanim standardima i potrebama korisnika. Putovanje je ostvarilo svoju svrhu – projekt je uspješno prijavljen, a posjet korisnicima dao je uvid u kvalitetu provedbe usluge osobne asistencije na terenu.

PRUŽANJE PODRŠKE ČLANICAMA SAVEZA – UDRUGA INVALIDA RADA GRADA ZADRA

Stručne suradnice Hrvatskog saveza udruge invalida rada pružile podršku udruzi članici u Zadru.

Stručne suradnice Hrvatskog saveza udruge invalida rada pružile su stručnu podršku Udruzi invalida rada grada Zadra s ciljem jačanja njezinih organizacijskih kapaciteta i unapređenja svakodnevnog rada. Ova suradnja rezultat je kontinuiranog nastojanja Saveza da osnaži udruge članice, omogući im kvalitetnije djelovanje te unaprijedi položaj invalida rada u zajednici.

Tijekom pružanja podrške, djelatnici Saveza usmjerili su svoje djelovanje na nekoliko

ključnih područja. Posebnu pažnju posvetili su savjetovanju vezanom uz pravilno i usklađeno sklapanje Ugovora o radu i Ugovora o volontiranju, te cilju udruge da zaposli osobu kroz javni rad, što je od iznimne važnosti za kontinuiran rad udruge I dostupnosti za korisnike. Dodatno, Savez je pomogao Udruzi u procesima digitalizacije rada, uključujući uspostavu i osposobljavanje službene e-mail komunikacije, što je nužno za učinkovito odvijanje administrativnih aktivnosti, pravovremeno praćenje natječaja i kvalitetnu komunikaciju s članovima, partnerima i institucijama.

USPJEŠNO ZAVRŠEN TROGODIŠNJI PROGRAM “POKRENI SE ZA ZDRAVLJE”

Program je financiran sredstvima Ministarstva zdravstva i trajao je od 2022. - 2025. godine

Nakon tri godine intenzivnog rada, edukacija i zajedničkih aktivnosti, uspješno je završen program „Pokreni se za zdravlje“ financiran sredstvima Ministarstva zdravstva, s ciljem promicanja zdravih životnih navika, povećanja tjelesne aktivnosti te jačanja svijesti o važnosti brige o zdravlju na svim razinama. Savez je program provodio u suradnji s partnerskim organizacijama Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, Udrugom mobbing i Udrugom

invalida rada Zagreba. Program je trajao od 11.11.2022. do 10.11.2025. godine, a kroz različite radionice, predavanja, savjetovanja i grupne aktivnosti – provođenje javnozdravstvenih akcija, u njemu je sudjelovalo više od 600 sudionika svih dobnih skupina, a mrežna stranica programa prikazana je 6.570 puta. Posebno se ističe velik interes građana za edukacije o tjelesnoj aktivnosti, zdravoj prehrani i upravljanju stresom. Tijekom provedbe programa, ostvareni su brojni pozitivni rezultati:

- povećan broj sudionika koji redovito prakticiraju tjelesnu aktivnost,
- poboljšanje znanja o važnosti preventivnog djelovanja za zdravlje,
- razvoj novih partnerstava s udrugama i lokalnom zajednicom,
- podizanje svijesti o utjecaju zdravih navika na kvalitetu života.

Ponosni smo na sve sudionike koji su kroz ove tri godine napravili promjene u svom životnom stilu. Ovaj Program dokazao je da ulaganje u zdravlje donosi dugoročne rezultate, ne samo pojedincu, već i cijeloj zajednici“. Zahvaljujemo svim sudionicima, predavačima i partnerima na podršci i aktivnom sudjelovanju. Iako je Program formalno završen, vjerujemo da će stečene navike i motivacija nastaviti živjeti i dalje, potičući zajednicu na zdrav način života.

ODRŽANO PREDAVANJE PO PROGRAMU „POKRENI SE ZA ZDRAVLJE“

Hrvatski savez udruga invalida rada održao online edukaciju „Pokreni se za zdravlje“ – naglasak na prevenciji, kretanju i mentalnom zdravlju

Hrvatski savez udruga invalida rada održao je 5. studenoga 2025. godine online edukaciju u sklopu programa „Pokreni se za zdravlje“, prijavljenog na poziv Ministarstva zdravstva za trogodišnje programe udruga iz područja zdravstva. Edukacija je okupila predstavnike udruga članica i druge sudionike, s ciljem podizanja svijesti o važnosti prevencije, mentalnog zdravlja i svakodnevnog kretanja.

Prvo predavanje održao je doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med., specijalist javnog zdravstva i pomoćnik ravnatelja za kvalitetu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Dr. Benjak je govorio o važnosti preventivnih pregleda i cijepljenja, posebno ističući aktualnost cijepljenja protiv gripe i pneumokoka zbog nadolazeće sezone respiratornih bolesti.

Naglasio je da su dijagnostika i terapija danas na vrlo visokoj razini, no da pravi ključ za očuvanje zdravlja leži u prevenciji. Upravo zato Hrvatski zavod za javno zdravstvo provodi organizirane preventivne programe. "Primat je na prevenciji – ona je najdjelotvorniji način očuvanja zdravlja i kvalitete života", istaknuo je dr. Benjak.

Sljedeće izlaganje održala je prim. mr. sc. Elvira Kojić, dr. med., specijalistica psihijatrije, kroz zanimljive teme: „Sindrom slomljenog srca ili kardiomiopatija izazvana stresom“ i „Jeste li čuli ono ili – ogovaranje?“

Dr. Kojić istaknula je koliko stres i negativna komunikacija mogu utjecati na mentalno i fizičko zdravlje te naglasila važnost rada na sebi i vlastitom emocionalnom balansu: „Ponekad nam više štete 'zli jezici' nego sami životni događaji.“ Sudionici su s velikim interesom pratili predavanje i izrazili želju za nastavkom ovakvih edukacija.

Treće predavanje održao je Stanko Svečak, prof., pomoćnik voditeljice Stručne službe Udruge invalida rada Zagreba, na temu: „Kretanje kao lijek – hodanje, plivanje i svjesno i funkcionalno kretanje.“ Prof. Svečak potaknuo je sudionike na promišljanje o važnosti svakodnevnog kretanja i njegovom utjecaju na zdravlje, naglašavajući da je i malo, ali redovito kretanje – veliki korak prema boljem zdravlju.

Edukacija je završila razmjenom iskustava i otvorenom raspravom, a sudionici su izrazili zadovoljstvo temama i korisnim smjernicama koje mogu primijeniti u svakodnevnom životu.

JAVNOZDRAVSTVENA AKCIJA - DONJA STUBICA

Hrvatski savez udruga invalida rada je održao javnozdravstvenu akciju - besplatno mjerenje krvnog tlaka i šećera u krvi u Donjoj Stubici

Hrvatski savez udruga invalida rada je održao javnozdravstvenu akciju - besplatno mjerenje krvnog tlaka i šećera u krvi u Donjoj Stubici u srijedu, 03. rujna 2025. godine. Uz akciju mjerenja krvnog tlaka i šećera, okupljenima su se dijelile zdrave namirnice te prigodne brošure o zdravoj prehrani, tjelesnoj aktivnosti i očuvanju mentalnog zdravlja. Javnozdravstvena akcija je organizirana uz podršku Doma zdravlja Donja Stubica, čije su patronažne sestre građanima mjerile

tlak i šećer. Podršku u organizaciji javnozdravstvene akcije dobili smo od Grada Donja Stubica koji su nam pomogli oko same organizacije te su se i zaposlenici Grada odazvali akciji i provjerili svoje zdravlje. Hrvatski savez udruga invalida rada je ovu akciju pokrenuo u sklopu trogodišnjeg programa 'Pokreni se za zdravlje' kojeg u potpunosti financira Ministarstvo zdravstva. Opći cilj programa je doprinijeti zaštiti, očuvanju i unapređenju zdravlja stanovništva u Republici Hrvatskoj, a Savez ga provodi kroz niz aktivnosti, uz ostalo i edukacijama o zdravoj prehrani, tjelesnoj aktivnosti i zaštiti mentalnog zdravlja, te informiranjem o mogućnostima korištenja digitalnog zdravstvenog sustava. Posebnu važnost tijekom provedbe programa Savez je usmjerio na uključivanje u programske aktivnosti osoba s invaliditetom odnosno invalida rada kao skupina koje su u povećanom riziku od razvoja težih oblika bolesti, te nastojanja u prevenciji istih. Programom 'Pokreni se za zdravlje' Savez ima ambiciju utjecati na promjenu štetnog ponašanja i loših navika koje dovode do razvoja bolesti na području devet županija. Tako se želi pridonijeti usvajanju pravilnih stavova o zdravom načinu života te važnosti očuvanja tjelesnog i mentalnog zdravlja. Društvo u cjelini i mi sami dijelimo odgovornost za zdravlje pa je potrebno stalno ulagati u razvoj novih oblika zdravstvene zaštite i unapređenje vlastitog i zdravlja svoje obitelji i zajednici.

JAVNOZDRAVSTVENA AKCIJA U SLUNJU

Hrvatski savez udruga invalida rada je u četvrtak, 18. rujna 2025. godine na središnjem trgu u Slunju organizirao javnozdravstvenu akciju - besplatno mjerenje krvnog tlaka i šećera u krvi

Javnozdravstvena akcija je organizirana uz podršku Doma zdravlja iz Slunja, čije su dvije patronažne sestre građanima mjerile tlak i šećer. Podršku u organizaciji javnozdravstvene akcije pružio nam je i Grad Slunj i cijela gradska uprava od kojeg smo dobili odobrenje za postavu štanda i koji su nam pomogli oko same organizacije. Također su predstavnici grada na čelu s gradonačelnicom gospođom Mirjanom Puškarić došli i podržali našu akciju, te prekontrolirali svoje zdravlje. Ovo je prvi put u ove tri

godine što provodimo ovakve akcije da nam se pridružila i gradonačelnica grada. Njezina prisutnost ima posebnu važnost jer daje dodatnu vidljivost i značaj samoj akciji te potvrđuje prepoznavanje vrijednosti ovakvih inicijativa za lokalnu zajednicu. Hrvatski savez udruga invalida rada je ovu akciju pokrenuo u sklopu trogodišnjeg programa 'Pokreni se za zdravlje' kojeg u potpunosti financira Ministarstvo zdravstva. Opći cilj programa je doprinijeti zaštiti, očuvanju i unapređenju zdravlja stanovništva u Republici Hrvatskoj, a Savez ga provodi kroz niz aktivnosti, uz ostalo i edukacijama o zdravoj prehrani, tjelesnoj aktivnosti i zaštiti mentalnog zdravlja, te informiranjem o mogućnostima korištenja digitalnog zdravstvenog sustava. Posebnu važnost tijekom provedbe programa Savez je usmjerio na uključivanje u programske aktivnosti osoba s invaliditetom odnosno invalida rada kao skupina koje su u povećanom riziku od razvoja težih oblika bolesti, te nastojanja u prevenciji istih. Programom 'Pokreni se za zdravlje' Savez ima ambiciju utjecati na promjenu štetnog ponašanja i loših navika koje dovode do razvoja bolesti na području devet županija. Tako se želi pridonijeti usvajanju pravilnih stavova o zdravom načinu života te važnosti očuvanja tjelesnog i mentalnog zdravlja. Društvo u cjelini i mi sami dijelimo odgovornost za zdravlje pa je potrebno stalno ulagati u razvoj novih oblika zdravstvene zaštite i unapređenje vlastitog i zdravlja svoje obitelji i zajednice. Našu akciju je popratio Radio Slunj na kojem je voditeljica Iva Karakaš dan prije najavila akciju i pozvala građane da dođu. Te su i na sam dan akcije izvijestili o istoj na radiju.

ODRŽANA JAVNOZDRAVSTVENA AKCIJA U DUGOJ RESI

Hrvatski savez udruga invalida rada je u utorak, 04. studenog 2025. godine u Udruzi invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa organizirao javnozdravstvenu akciju - besplatno mjerenje krvnog tlaka i šećera u krvi

U prostorijama Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa održana je javnozdravstvena akcija usmjerena na promociju zdravih životnih navika i prevenciju najčešćih kroničnih bolesti. Akciju smo organizirali u suradnji s Udrugom te lokalnim zdravstvenim djelatnicima. Sudionici su imali priliku besplatno izmjeriti krvni tlak, razinu šećera u krvi, a zdravstveni djelatnici davali su savjete o pravilnoj prehrani, tjelesnoj aktivnosti i važnosti redovitih pregleda.

Poseban naglasak stavljen je na očuvanje zdravlja osoba s invaliditetom i starijih građana, koji često imaju ograničen pristup zdravstvenim uslugama. Glavni cilj ovog projekta nam je potaknuti naše članove i sugrađane da preuzmu aktivnu ulogu u brizi o vlastitom zdravlju. Redovite kontrole i prevencija mogu spriječiti mnoge komplikacije i poboljšati kvalitetu života. Odaziv građana bio je iznimno dobar, a akcija je protekla u ugodnoj i podržavajućoj atmosferi. Uz zdravstvene preglede, sudionici su mogli sudjelovati i u kratkom edukativnom savjetovanju o zdravlju, važnosti tjelesne aktivnosti, važnosti zdrave prehrane te mentalnom blagostanju. Svim sudionicima su dobili i popratne brošure o zdravlju te zdrave grickalice, voće i vodu. Javnozdravstvena akcija u Duga Resi još je jedan primjer kako zajednica može djelovati zajedno na promicanju zdravlja, solidarnosti i uključenosti.

BUDI ZDRAV

PROGRAM "POKRENI SE ZA ZDRAVLJE"

- poticanje i promocija zdravih stilova života

POČETNA KONFERENCIJA III. GODINE PROGRAMA "UMREŽIMO USLUGE ZA NOVE PRILIKE"

U petak 5. rujna 2025. godine programski tim Hrvatskog saveza udruga invalida rada održao je online putem Google Meet platforme Početnu online konferenciju povodom nastavka III. godine provedbe trogodišnjeg programa „Umrežimo usluge za nove prilike“

Hrvatski savez udruga invalida rada Program provodi u partnerstvu s Hrvatskim zavodom za socijalni rad, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i Udrugom osoba s invaliditetom Križevci u okviru Poziva „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga za razdoblje od 2023. do 2025.“

Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. Na konferenciji su sudjelovali predstavnici i predstavnice udruga članica, djelatnici i djelatnice udruga članica. Sve programske aktivnosti od pružanja besplatnih pravnih savjeta, procjene potreba korisnika za socijalnim uslugama u lokalnim zajednicama, razvijanja i uvođenja novih socijalnih usluga, provođenja edukacija u svrhu jačanja kapaciteta udruga za provedbu socijalnih usluga, uspostavljanja i razvijanja mreža pružatelja socijalnih usluga, informiranja i senzibiliziranja javnosti, tiskanja brošura i promotivnog materijala provodit će se s ciljem nastavka pozitivnog doprinosa deinstitucionalizaciji i unapređenju kvalitete življenja osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj.

VLADA RH DONIJELA UREDBU O IZMJENAMA ZAKONA O OSOBNOJ ASISTENCIJI

**Vlada Republike Hrvatske je na
sjednici u utorak, 30. prosinca 2025.
donijela Uredbu o izmjenama i
dopunama Zakona o osobnoj
asistenciji**

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici u utorak, 30. prosinca 2025. donijela Uredbu o izmjenama i dopunama Zakona o osobnoj asistenciji radi izvršenja odluke Ustavnog suda kojom su ukinute pojedine odredbe Zakona. Predsjednik Vlade Andrej Plenković istaknuo je uvodno da će ovom uredbom biti uređene samo one odredbe koje su ukinute odlukom Ustavnog suda i koje su prestale važiti 19. prosinca. Pri tome je naglasio da uredba nije instrument za rješavanje svih pitanja koja su vezana za osobnu asistenciju i da će sva druga povezana pitanja biti rješavana u redovitom zakonodavnom postupku i u skladu s demokratskim procedurama koje podrazumijevaju i javno savjetovanje, radne skupine i dva čitanja u Hrvatskom saboru. „Djeca do 18 godina imat će pravo na uslugu osobne asistencije, a uslugu osobne asistencije moći će koristiti i korisnici usluge pomoći u kući, osobe s invaliditetom čiji roditelj ili drugi članovi obitelji ostvaruju pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja, kao i svi korisnici čiji članovi obitelji imaju status njegovatelja na temelju drugih propisa, poput hrvatskih ratnih vojnih invalida“ istaknuo je premijer i dodao da odluka Ustavnog suda otvara i financijska pitanja s obzirom na to da se širi polje primjene ovih prava na veći broj korisnika. „U ovom trenutku ne možemo sa stopostotnom sigurnošću niti procijeniti koliko će to koštati državni proračun, ali to će biti značajna sredstva“ - naveo je. Otvara se i pitanje realne raspoloživosti osobnih asistenata kojih će trebati biti puno više s obzirom na to da je usluga sada proširena na 24 sata i da će biti niz novih rješenja. Premijer je također najavio da su za 2026. za socijalna prava osoba s invaliditetom predvidjeli 1,5 milijarde eura, a na temelju ove odluke taj će se iznos morati povećati. Prilikom predstavljanja uredbe, ministar rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marin Piletić naglasio je da se Zakonom o osobnoj asistenciji prvi put zakonski reguliralo to pitanje te da je cilj zakona ostvaren - povećan je broj sati korištenja usluge, broj korisnika i cijena sata usluge osobnim asistentima. Što se tiče provedbe odluke Ustavnog suda u kontekstu opsega usluge i procjene potreba, povećan je maksimalan broj sati na 24 sata dnevno, ovisno o individualnoj potrebi korisnika, a jedini kriterij ne može biti samo stupanj težine invaliditeta i oštećenja funkcionalne sposobnosti, nego će pri određivanju broja sati usluge članovi komisije trebati uzeti u obzir i materijalne i socijalne okolnosti korisnika, kao i njihove specifične individualne potrebe. - U tom smislu Ministarstvo ima obvezu donijeti novi pravilnik u roku od 60 dana, na način da se pravilnikom formira sastav i način rada komisije te da se uvedu i nove liste procjene potreba, posebice s kategorijama djece s teškoćama - napomenuo je ministar. Punoljetni korisnici koji su koristili uslugu na dan 19. prosinca 2025. nastavljaju koristiti uslugu do donošenja novog izvršnog rješenja koje će po službenoj dužnosti pokrenuti Hrvatski zavod za socijalni rad. Ako se utvrdi veći broj sati od onoga koji je na snazi, razlika se nadoknađuje na zahtjev korisnika ili njegovog zakonskog zastupnika. Djeca i osobe s invaliditetom koje ranije nisu mogle podnijeti zahtjev zbog zakonskih ograničenja ostvaruju pravo od 19. prosinca 2025. ako zahtjev podnesu u roku od šest mjeseci od donošenja Uredbe.

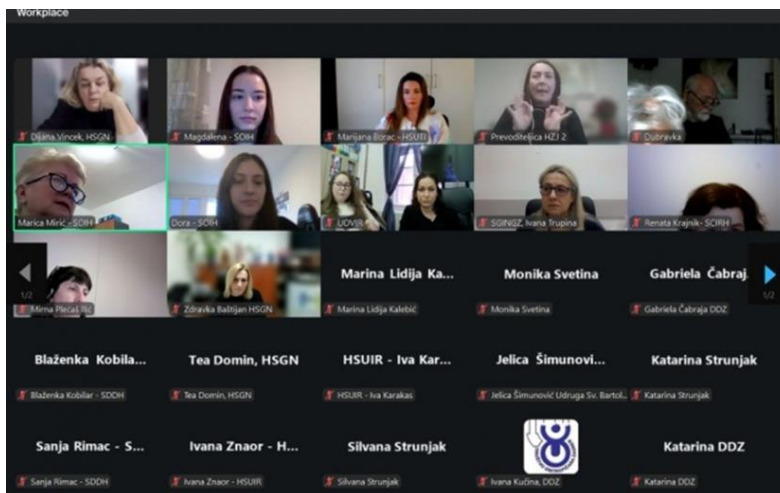
IZVOR: HINA

AKTIVNOSTI IZ POKRETA OSOBA S INVALIDITETOM

OBILJEŽEN MEĐUNARODNI DAN LJUDSKIH PRAVA

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske obilježila je Međunarodni dan ljudskih prava osvrtnom na provedbu i učinke Kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja“

Predstavnici Hrvatskog saveza udruga invalida rada uključili su se u online obilježavanje Međunarodnog dana ljudskih prava u organizaciji Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske koji je kao i prethodnih godina taj dan obilježio osvrtnom na provedbu i učinke Kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja“. U predstavljanju rezultata Kampanje „16 dana aktivizma

protiv rodno uvjetovanog nasilja“, koja je provedena od 25. studenoga do 10. prosinca obuhvaćen je niz aktivnosti; od podjele bijelih vrpca u odgojno-obrazovnim ustanovama i javnim prostorima, do distribucije informativnih letaka i objava u medijima. Važnost suradnje i institucija pokazala je snagu djelovanja u promicanju ljudskih prava i ravnopravnosti te se još jednom potvrdila važnost kontinuiranog djelovanja u borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja, osobito kada je riječ o ženama s invaliditetom te potrebi nulte tolerancije na nasilje.

EUROPSKI DAN OSOBA S INVALIDITETOM 2025.

U organizaciji Europske komisije i Europskog foruma osoba s invaliditetom (EDF) u Bruxellesu je 4. i 5. prosinca održana konferencija Europski dan osoba s invaliditetom 2025. koja je okupila kreatore politika, organizacije i osobe s invaliditetom s ciljem unapređenja uključivanja i jednakosti osoba s invaliditetom diljem Europe. Ovogodišnja tema bila je put prema pravednoj, otpornoj i uključivoj Europskoj uniji.

Republiku Hrvatsku na konferenciji su predstavljali Željka Grbac, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Marica Mirić Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH, i Darijo Jurišić, pravobranitelj za osobe s invaliditetom.

Program konferencije bio je koncipiran kroz tri panel rasprave u kojima su sudjelovale osobe s invaliditetom, predstavnici osoba s invaliditetom, stručnjaci i predstavnici država i institucija.

Panel 1: Korak naprijed: Sljedeće poglavlje u provedbi Strategije za prava osoba s invaliditetom 2021.-2030. istraživao je kako Europska unija i države članice mogu dodatno unaprijediti provedbu Strategije za prava osoba s invaliditetom, osiguravajući da se ona pretvori u opipljiva poboljšanja u njezinih osam područja, uključujući pristupačnost,

samostalan život i jednako sudjelovanje. Govornici su podijelili priče o uspjehu i postignutim rezultatima, ali i raspravljali o preostalim izazovima, istovremeno istražujući buduće djelovanje za ostvarenje prava osoba s invaliditetom diljem Europe.

Panel 2: Financiranje Unije jednakosti: prema proračunu EU-a koji uključuje osobe s invaliditetom ispitivalo se kako su financijski instrumenti EU-a potaknuli i kako mogu nastaviti poticati stvarne promjene za osobe s invaliditetom, na primjer osiguravanjem da se pristupačnost i uključivost sustavno integriraju u financiranje EU-a. Rasprava se bavila i tome kako se fondovi EU-a, uključujući kohezijsku politiku, socijalne fondove i druge instrumente EU-a, mogu uskladiti s ciljevima Strategije za prava osoba s invaliditetom.

Panel 3: Pripravnost i upravljanje krizama uključujući osobe s invaliditetom usredotočio se na to kako EU i države članice mogu osigurati da su osobe s invaliditetom uključene u pripravnost za hitne slučajeve i upravljanje krizama, nadograđujući se na lekcije naučene iz nedavnih kriza. Govornici su, između ostalog, istaknuli potrebu za pristupačnim sustavima ranog upozorenja, uključivim mjerama civilne zaštite i aktivnim uključivanjem osoba s invaliditetom u napore planiranja i odgovora kako bi se osigurala otpornost, sigurnost i jednaka zaštita za sve tijekom izvanrednih situacija. Više govornika istaknula je važnost i odgovornost osoba s invaliditetom za samopomoć i njihovo osnaživanje.

Već tradicionalno drugog dana konferencije dodijeljene su **nagrade Access City Award za 2026.**

Prvu nagradu osvojila je **Zaragoza (Španjolska)** za izvanredne napore u osiguravanju pristupačnosti grada osobama s invaliditetom. Grad primjenjuje pristup utemeljen na pravima i Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom. Njegova infrastrukturna pristupačnost sastoji se od sveobuhvatnih pravila pristupačnosti, jasnog strateškog plana s ciljevima, vremenskim rokovima i proračunom te snažnog upravljanja putem posebnog Ureda za pristupačnost i Odbora za pristupačnost.

Drugo mjesto: **Valencia (Španjolska)**

Treće mjesto: **Rennes (Francuska)**

Posebno priznanje za pristupačnost u pripravnosti za izvanredne situacije: **Valencia (Španjolska)**

Posebno priznanje za pristupačnost u stanovanju: **Salzburg (Austrija)**

Posebno priznanje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju: **Piacenza (Italija)**

DAN OTVORENIH VRATA HSDCP

Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na danima otvorenih vrata koji je organizirao Hrvatski savez udruga dječje i cerebralne paralize

Hrvatski savez udruga cerebralne i dječje paralize (HSUCDP) održao je 9. prosinca 2025. godine prvi Dan otvorenih vrata. Događanje je okupilo brojne predstavnike udruga, institucija i javnosti. Sudionici događaja su imali priliku upoznati se s prošlim i budućim projektima Saveza te razgovarati o suradnji na poboljšanju položaja osoba s invaliditetom. Predsjednik Saveza Ivica Bašić istaknuo je važnost ovog okupljanja i financijsku podršku

Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, koja omogućuje kontinuiran rad i provođenje različitih inicijativa. Stručna suradnica Ana Kanjera predstavila je trenutne projekte Saveza, uključujući Klub Aktiv – dugogodišnji projekt koji povezuje udruge članice te omogućuje korisnicima druženje, učenje novih vještina, sport i umjetnost. Također su predstavljeni novi projekti: EDUKA (edukacijom protiv nasilja u osnovnim školama) i kampanja za podizanje svijesti o cerebralnoj i dječjoj paralizi, koja će svoje finale imati na Nacionalni dan osoba s cerebralnom paralizom 5. svibnja 2026. godine. Na događanju je predstavljena i nova knjižnica Saveza, prva faza budućeg info centra o cerebralnoj i dječjoj paralizi, s planom za razvoj digitalnog info centra kako bi informacije bile dostupnije široj javnosti. Na danima otvorenih vrata saveza sudjelovala je Iva Karakaš.

MEĐUNARODNI DAN VOLONTERA

Međunarodni dan volontera obilježavamo 5. prosinca s ciljem iskazivanja zahvalnosti svim pojedincima i organizacijama koje su svoje vrijeme, znanje i energiju usmjerili u pomoć drugima

Svake godine 5. prosinca obilježavamo Međunarodni dan volontera, dan posvećen ljudima koji nesebično daruju svoje vrijeme, znanje i energiju kako bi učinili svijet boljim mjestom. To je prilika da se zahvalimo svima koji svojim djelima pokazuju koliko je moćna ljudska solidarnost, bilo da pomažu u lokalnoj zajednici, pružaju podršku starijim osobama, doprinose inkluziji osoba s invaliditetom ili donose osmijeh ondje gdje je najpotrebnije. Volonteri ne nose uniforme ni medalje, ali njihova djela ostavljaju najdublji trag. Oni su ti koji vide potrebu i odluče reagirati. Oni su most između izazova i rješenja, između nemoći i podrške, između usamljenosti i zajedništva. U vremenu brzih promjena, društvenih nejednakosti i globalnih

izazova, volontiranje je postalo jedna od ključnih snaga koja održava društvo otpornim i povezanim. Posebno veliku vrijednost ima volontiranje usmjereno osobama s **invaliditetom**, starijim osobama i ostalim skupinama kojima je podrška najpotrebnija. Svaki sat proveden u pomoći drugome gradi društvo u kojem se svatko osjeća važnim i dostojanstvenim. Neka ovaj dan bude podsjetnik da svatko od nas može biti promjena – jednim satom pomoći, jednim telefonskim pozivom, jednim osmijehom ili jednom ispruženom rukom.

ODRŽANA 7. PROŠIRENA SJEDNICA PREDsjedNIŠTVA I NADZORNOG ODBORA HSUIR-a

Dana 3. prosinca 2025. godine održana je 7. proširena sjednica Predsjedništva i Nadzornog odbora.

Na sjednici Predsjedništva HSUIR-a Natječajna komisija podnijela je izvješće o provedenom postupku za izbor izvršnog direktora Saveza. Nakon razmatranja zaključka Komisije, Predsjedništvo je jednoglasno donijelo Odluku o imenovanju Ive Karakaš na dužnost

izvršne direktorice HSUIR-a. Predsjednik HSUIR-a, Ante Štulić, izvijestio je članove Predsjedništva o imenovanju novih članova Predsjedništva te člana Etičkog povjerenstva. Također je izvijestio članove o izvanrednoj sjednici Nadzornog odbora. Predsjedništvo je usvojilo niz novih strateških i operativnih dokumenata važnih za rad Saveza, među kojima su:

- Pravilnik o radu i sistematizaciji radnih mjesta HSUIR-a,
- Politika zaštite osobnih podataka,
- Politika sprečavanja sukoba interesa,
- Politika prijave nepravilnosti,
- Postupak za unutarnje pritužbe članova ili korisnika,
- Smjernice za odabir i obuku volontera.

Članovi Predsjedništva dogovorili su termin održavanja Redovne skupštine HSUIR-a.

Predsjednik A. Štulić je svima čestitao Međunarodni dan osoba s invaliditetom i pozvao predstavnike udruga da ga obilježe na svom području.

ODRŽANA EDUKACIJA: KRATKE INTERVENCIJE ZBOG UPORABE ALKOHOLA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ), u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (WHO), organizirao je 1. prosinca 2025. godine cjelodnevnu radionicu pod nazivom „Kratke intervencije zbog uporabe alkohola u primarnoj zdravstvenoj zaštiti“

Kako bi se dodatno osnažile stručne kompetencije zdravstvenih djelatnika i drugih stručnjaka koji se u svakodnevnoj praksi susreću s osobama kod kojih je prisutna rizična ili štetna konzumacija alkohola, Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ), u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (WHO), organizirao je cjelodnevnu radionicu pod nazivom „Kratke intervencije zbog uporabe alkohola u primarnoj zdravstvenoj zaštiti“. Ova edukacija nastavak je višegodišnjeg nastojanja da se u hrvatski zdravstveni sustav snažnije uvedu preventivni alati i komunikacijski modeli koji su u drugim europskim zemljama dokazano pridonijeli smanjenju štetne konzumacije alkohola. Na radionici je istaknuto kako je koncept kratkih intervencija dokazano učinkovit u brojnim zdravstvenim sustavima diljem Europe. Te intervencije ne zahtijevaju dugotrajno savjetovanje, već se temelje na kratkom, jasno strukturiranom razgovoru usmjerenom na informiranje pacijenta o rizicima i poticanje promjene ponašanja. Naglašeno je kako su se rani razgovori pokazali presudnima kod pacijenata koji još nisu razvili ozbiljnije poremećaje, ali se nalaze u fazi koja nosi značajne zdravstvene rizike. Na edukaciji je ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovala stručna suradnica Iva Karakaš.

NACIONALNA ZAKLADA ZA RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA OBJAVILA REZULTATE NATJEČAJA ZA INSTITUCIONALNE PODRŠKE 2025.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva objavila rezultate natječaja

Upravni odbor Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva na svojoj sjednici održanoj 27. studenoga 2025. godine donio je odluke o odobravanju financijskih sredstava za institucionalne podrške u 2025. godini s provedbom od 1. siječnja 2026. godine. Od udruga članica HSUIR-a institucionalnu podršku za 2025. godinu ostvarile su udruge: Udruga invalida rada grada Varaždina i Udruga tjelesnih i invalida rada Istre.

Čestitamo našim udrugama članicama i želimo im puno uspjeha u provedbi podrške.

16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO UVJETOVANOG NASILJA

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske u suradnji sa savezima i udrugama danas je pokrenula ovogodišnju kampanju "16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja"

Obilježavanjem

Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama – 25. studenoga započinje razdoblje snažne poruke solidarnosti, podrške i borbe za društvo u kojem je svaka osoba sigurna. To razdoblje traje 16 dana, a

posvećuje se podizanju svijesti, osnaživanju žrtava i poticanju na konkretne promjene. Nasilje nikada nije privatna stvar — ono je društveni problem koji zajedno možemo i moramo zaustaviti. Ovi dani podsjećaju nas da nasilje nije pojedinačni problem, već društvena odgovornost koju svi dijelimo. Svaka priča, svaki glas i svaka reakcija mogu biti korak bliže sigurnijem, pravednijem i ravnopravnijem društvu. Ovih 16 dana poziv su da stanemo uz žrtve, da im vjerujemo i pružimo podršku, ali i da radimo na stvaranju okruženja u kojem se nasilje neće tolerirati. Promjena počinje od nas – od naše spremnosti da reagiramo, educiramo se i budemo saveznici. Žene s invaliditetom višestruko su izložene diskriminaciji i često se suočavaju s nevidljivim oblicima nasilja – emocionalnim, institucionalnim, ekonomskim, zanemarivanjem i ograničavanjem autonomije. Nasilje nad ženama s invaliditetom često ostaje neprepoznato jer se događa u zatvorenim prostorima, u krugu obitelji, skrbi ili institucija. Zato je važno slušati, vjerovati i reagirati. Svaka žena, bez obzira na vrstu invaliditeta, ima pravo na sigurnost, samostalnost, dostojanstvo i život bez nasilja. Povodom početka kampanje 16 dana aktivizma, posebno ističemo potrebu za:

- pristupačnim uslugama podrške
- obrazovanim stručnjacima i jasnim protokolima
- uklanjanjem prepreka – fizičkih, komunikacijskih, orijentacijskih i društvenih
- poštovanjem prava žena s invaliditetom da same odlučuju o svom životu

Žene s invaliditetom nasilje mogu prijaviti na SOIH - SOS telefon za žene s invaliditetom žrtve nasilja **0800 300 200**

Podignimo glas za žene čiji se glas prečesto ignorira, reagirajmo i podržimo ih.

Nasilje nije izbor. Podrška jest.

SUDJELOVANJE NA RADIONICI - PROJEKT DANOVA NEXT

U sklopu projekta DANOVA NEXT, Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH) je 15. listopada 2025. godine, u prostorijama Društva distrofičara Zagreb, organizirala radionicu posvećenu primjeni i testiranju DANOVA NEXT aplikacije.

Opći cilj projekta DANOVA NEXT jest poboljšanje dostupnosti prijevoza u Dunavskoj regiji za osobe s različitim vrstama invaliditeta, kroz promicanje inovacija i prijenos tehnologija radi razvoja novih, personaliziranih i inovativnih usluga. Projekt također

obuhvaća uspostavu potpuno dostupnih Digitalnih putnih informacijskih sustava (DTIS) te stvaranje pametne mreže koja povezuje zračne luke, pomorske luke i lokalni gradski prijevoz. Projekt je predstavila Marica Mirić, predsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH, koja je istaknula važnost digitalne pristupačnosti i međusektorske suradnje u području mobilnosti osoba s invaliditetom. Magdalena Guzalić, viša stručna suradnica u SOIH-u, detaljno je predstavila DANOVA NEXT aplikaciju, naglasivši njezinu pristupačnost osobama s invaliditetom te kontinuirani rad na njezinu unaprjeđenju. Sudionici radionice, među kojima je bio i Hrvatski savez udruga invalida rada (HSUIR), imali su priliku testirati funkcionalnosti aplikacije te iznijeti svoje povratne informacije i prijedloge za daljnje poboljšanje korisničkog iskustva i dostupnosti aplikacije.

NOVA MREŽNA STRANICA PROGRAMA „ZAŽELI – PREVENCIJA INSTITUCIONALIZACIJE“

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana starijih osoba u opticaj je puštena nova službena mrežna stranica posvećena strateškoj operaciji „Zaželi - prevencija institucionalizacije“, koja se provodi u okviru Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2021. - 2027. Nova stranica donosi sveobuhvatan pregled operacije „Zaželi“ i služi kao centralno mjesto za informiranje, edukaciju i promociju ciljeva programa, usmjerenog na unaprjeđenje kvalitete života starijih osoba i osoba s invaliditetom te prevenciju njihove

institucionalizacije. Na stranici su dostupne informacije o „Zaželi“ programu, interaktivna karta s prikazom projekata diljem Hrvatske, statistički podaci u rubrici „Zaželi u brojkama“, elementi vizualnog identiteta poput logotipa i smjernica za korištenje, foto i video galerija uspješnih projekata te kontakt podaci za dodatne upite i informacije. Stranica je namijenjena svim zainteresiranim dionicima - od potencijalnih prijavitelja i partnera, do članova lokalne zajednice i šire javnosti.

SVJETSKI DAN MENTALNOG ZDRAVLJA

10. listopada obilježava se Svjetski dan mentalnog zdravlja

Svjetski dan mentalnog zdravlja – zašto je važan

Danas obilježavamo Svjetski dan mentalnog zdravlja, posvećen podizanju svijesti o važnosti emocionalnog blagostanja i brige o psihičkom zdravlju svake osobe. Mentalno zdravlje nije samo odsutnost bolesti – ono podrazumijeva sposobnost suočavanja sa stresom, kvalitetne odnose s drugima, donošenje odluka i osjećaj zadovoljstva u svakodnevnom životu.

Zašto je važno govoriti o mentalnom zdravlju?

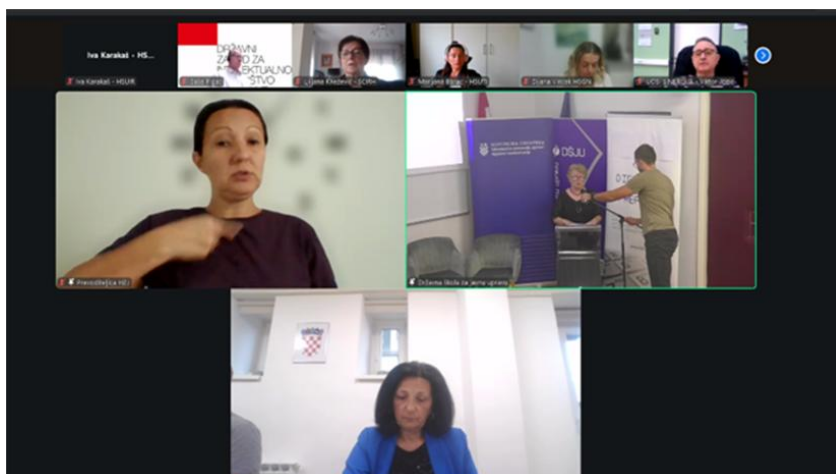
Sve više ljudi, bez obzira na dob, spol ili zanimanje, suočava se s anksioznošću, depresijom, kroničnim stresom i drugim izazovima. Unatoč tome, stigma i dalje sprječava mnoge da zatraže pomoć. Otvoreni razgovor, razumijevanje i dostupnost podrške ključni su za stvaranje društva u kojem se nitko ne osjeća sam. Briga o sebi nije luksuz, nego potreba. Mentalno zdravlje utječe na naš posao, odnose, učenje i ukupnu kvalitetu života. Briga o sebi može uključivati odmor, razgovor s bliskim osobama, stručnu podršku, opuštanje ili jednostavno osvještavanje vlastitih osjećaja. Zajedno moramo graditi podržavajuće okruženje. Obilježavanjem ovog dana podsjećamo da je normalno potražiti pomoć, razgovarati o emocijama i prepoznati vlastite granice. Samo društvo koje prihvaća i osnažuje mentalno zdravlje može biti istinski inkluzivno.

ODRŽAN VI. OKRUGLI STOL "DIGITALNA PRISTUPAČNOST OD ZAKONA DO PRAKSE"

Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na VI. online okruglom stolu "Digitalna pristupačnost od zakona do prakse"

Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, u suradnji s Povjerenikom za informiranje, krovnim nacionalnim organizacijama osoba s invaliditetom i Državnom školom za javnu upravu, organiziralo je u utorak, 23. rujna 2025. godine, VI. online okrugli stol o

primjeni Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora. Sudionicima okruglog stola obratila se državna tajnica Fadila Bahović, predsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske Marica Mirić, Povjerenica za informiranje Anita Markić i ravnatelj Državne škole za javnu upravu Rudolf Vujević. Tom su prilikom naveli kako je takav okrugli stol prilika da se napravi godišnji presjek provedbe Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i mobilnih aplikacija te da se čuju iskustva i prijedlozi onih koji ga provode u praksi. Na okruglom stolu je istaknuto kako je digitalna pristupačnost, pitanje jednakosti i solidarnosti. Ona znači uklanjati barijere koje otežavaju život osobama s invaliditetom, starijim osobama ili onima koji se manje vješto služe tehnologijom. Cilj okruglog stola bio je predstaviti rezultate rada udruga, tijela javnog sektora i tijela zaduženih za provedbu i praćenje zakona u području digitalne pristupačnosti i osigurati platformu za razmjenu iskustava, mišljenja i prijedloga za njezino unaprjeđenje, a koje će omogućiti veću uključivost hrvatskog društva.

NACIONALNI DAN BORBE PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA

Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama obilježava se 22. rujna u znak sjećanja na tri žene – sutkinju, odvjetnicu i stranku u postupku – koje su tragično izgubile život u zgradi Općinskog građanskog suda u Zagrebu 1999. godine.

U Republici Hrvatskoj 22. rujna obilježava se Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama. Dan je proglašen odlukom Hrvatskog sabora 2004. godine, u spomen na tragičan događaj iz 1999. kada su u zgradi Općinskog građanskog suda u Zagrebu ubijene sutkinja, odvjetnica i stranka u postupku. Njihova smrt postala je simbol borbe protiv svih oblika nasilja nad ženama i poziv na odgovornost cijeloga društva. Ovaj dan podsjeća da nasilje nije privatna stvar, već ozbiljno

kršenje ljudskih prava i dostojanstva. Prema podacima relevantnih institucija i organizacija civilnog društva, svaka četvrta žena u Hrvatskoj doživjela je neki oblik nasilja – bilo fizičkog, psihičkog, seksualnog ili ekonomskog. Posebno je zabrinjavajuće da se ono najčešće događa u obitelji ili partnerskim odnosima, gdje bi žene trebale biti najsigurnije. Obilježavanje Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama prilika je da odamo počast svim žrtvama nasilja, potaknemo žene da se ne boje potražiti pomoć i ohrabrimo građane da reagiraju i prijave nasilje. Žrtve se mogu obratiti policiji, zavodima za socijalnu skrb, savjetovalištim i brojnim udrugama koje pružaju zaštitu i podršku, a dostupan je i besplatni telefon za pomoć žrtvama nasilja Nacionalnog pozivnog centra 116 006, otvoren 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu. Nasilje nad ženama nije problem pojedinca, već cijelog društva. Svaka prijava, svaki razgovor i svaka pružena podrška korak su prema sigurnijoj i pravednijoj zajednici. Obilježavanjem ovog dana šaljemo jasnu poruku: nasilje nije i nikada ne smije biti tolerirano.

ZAŠTO JA?

Predstava „Zašto ja“ vodi gledatelje kroz emotivno putovanje, otkrivajući unutarnje borbe, dileme i trenutke života kroz snažan i izražajan ples

U petak, 19. rujna 2025. godine, Mala dvorana Vatroslava Lisinskog postala je pozornica snažne i emotivne izvedbe predstave Zašto ja, multimedijskog kazališno-plesnog projekta koji kroz ples, glazbu i riječ otvara vrata svijesti o svakodnevici osobe koja se suočava s multiplom sklerozom. Predstavu je organizirao Savez društava multiple skleroze Hrvatske, u cilju humanitarne podrške, edukacije javnosti i poticanja zajedništva. Glavna junakinja predstave je Tadeja Polanšček — majka, supruga, prijateljica — čiji život se mijenja pojavom bolesti koja unosi nemir, neizvjesnost i bol, ali i zahtjeva hrabrost, prilagodbu te upornost. Scenska priča jednostavno, ali snažno prikazuje unutarnje borbe – trenutke kada se osjeća „zarobljenom“, ali i one kada bolest prihvaća, nastojeći ipak čuvati dostojanstvo i identitet. Plesači Katja Dance Company zablistali su na pozornici, obogaćeni dirljivom glazbom i svjetlosnim efektima, pokazali su hrabrost i ono što je najvažnije: da ljubav pobjeđuje sve! Predstava Zašto ja imala je i humanitarni karakter — sav prihod od ulaznica usmjeren je u programe podrške osobama s multiplom sklerozom. Stručna služba Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovala je na ovoj inspirativnoj predstavi.

EUROPSKI TJEDAN MOBILNOSTI 2025. - MOBILNOST ZA SVE 2025

Europski tjedan mobilnosti održava se svake godine od 16. do 22. rujna te predstavlja ključnu inicijativu Europske komisije za promicanje održivog i uključivog gradskog prijevoza

Europski tjedan mobilnosti, koji se tradicionalno obilježava svake godine od 16. do 22. rujna, i ove je godine okupio tisuće europskih gradova i općina u zajedničkoj inicijativi za održiviji i zdraviji način kretanja. Riječ je o najvećoj europskoj kampanji posvećenoj održivoj urbanoj mobilnosti, a 2025. nosi snažnu poruku pod sloganom „Mobilnost za sve“. Ovogodišnja tema naglašava važnost pravednog, dostupnog i uključivog prijevoza, čime se želi ukazati na činjenicu da kvalitetna mobilnost mora biti pravo svih građana, neovisno o njihovim mogućnostima, životnoj dobi, mjestu stanovanja ili socijalnom statusu. Posebna pažnja posvećuje se smanjenju tzv. transportnog siromaštva, odnosno situacijama kada ljudi zbog visokih troškova ili loše povezanosti nemaju pristup osnovnim uslugama. Uz to, naglašava se potreba za prilagodbom prometne infrastrukture osobama s invaliditetom i starijim osobama, ali i onima koji žive u

udaljenijim ili prometno slabije povezanim područjima. Kao i prethodnih godina, središnji dio Tjedna mobilnosti obilježava se 22. rujna kroz Dan bez automobila, kada brojne gradske ulice postaju prostor za pješake, bicikliste i kulturna događanja. Tijekom cijelog tjedna organiziraju se radionice, biciklijade, edukativni programi za djecu i mlade, kao i javne akcije kojima se građane potiče na korištenje javnog prijevoza, hodanje i vožnju biciklom. U središtu su i brojne aktivnosti usmjerene na osvješćivanje problema dostupnosti, poput privremenih prilagodbi prometnica, edukacija o sigurnosti u prometu ili predstavljanja rješenja koja mogu olakšati svakodnevno kretanje osobama s poteškoćama. Ove godine u kampanju se uključilo više od 2.500 europskih gradova, što pokazuje da interes i važnost održive mobilnosti neprestano rastu. U Hrvatskoj se također bilježi aktivno sudjelovanje gradova, općina, škola i udruga, a aktivnosti se sve više usmjeravaju na povezivanje zajednice i jačanje svijesti o tome da mobilnost nije samo pitanje prometa, već i kvalitete života, zdravlja, zaštite okoliša i socijalne uključenosti. Tema „Mobilnost za sve“ podsjeća da dostupnost prijevoza i sigurni oblici kretanja nisu privilegija, nego osnovno pravo. Osigurati da svatko može doći do posla, škole, zdravstvene ustanove ili kulturnog događanja znači stvarati gradove i društva koja su pravednija, održivija i zdravija. Upravo zbog toga Europski tjedan mobilnosti 2025. nosi posebno snažnu poruku i potiče zajednice da razmišljaju dugoročno – o prometu, okolišu i ljudima koji su u njegovom središtu.

FINANCIJSKA PODRŠKA PROJEKTU "ZDRAVO STARENJE U VRIJEME KLIMATSKIH PROMJENA"

S ponosom objavljujemo da je Grad Zagreb odobrio financijsku podršku za provedbu našeg projekta "Zdravo starenje u vrijeme klimatskih promjena"

Projekt je usmjeren na unaprjeđenje kvalitete života starijih osoba kroz promicanje zdravih životnih navika i prilagodbu na izazove koje donose klimatske promjene. Aktivnosti će uključivati edukacije, javnozdravstvene akcije i savjetovanja s ciljem osnaživanja starijih sugrađana za aktivno i sigurno življenje u novim okolnostima. Podrška Grada Zagreba omogućit će nam provedbu planiranih aktivnosti i razvoj održivih rješenja za dobrobit zajednice. Zahvaljujemo na ukazanom povjerenju i veselimo se suradnji u stvaranju zdravije i otpornije budućnosti za sve generacije.

ZDRAVO STARENJE U VRIJEME KLIMATSKIH PROMJENA

Projekt financiran sredstvima Grada Zagreba

Hrvatski savez udruga invalida rada tijekom razdoblja od 1. siječnja do 31. prosinca provodio je projekt „Zdravo starenje u vrijeme klimatskih promjena“, koji je financiran sredstvima Grada Zagreba. Projekt je bio usmjeren na podizanje svijesti o utjecaju klimatskih promjena na zdravlje starijih osoba i osoba s invaliditetom te na jačanje njihove otpornosti kroz informiranje, prevenciju i uključivanje u zajednicu.

U sklopu projekta, 3. listopada 2025. godine u 11:00 sati, Hrvatski savez udruga invalida rada održao je javnozdravstvenu kampanju na Jarunskom placu u Zagrebu. Tijekom kampanje starijim građanima i osobama s invaliditetom upućen je poziv na očuvanje zdravlja i održavanje aktivnog načina života unatoč sve izraženijim izazovima koje donose klimatske promjene, poput ekstremnih vrućina, naglih promjena vremena i povećanog rizika za kronične bolesti.

Poseban naglasak stavljen je na prilagodbu svakodnevnih navika novim klimatskim uvjetima, uključujući važnost redovite hidratacije, zaštite kože, boravka u sigurnim uvjetima tijekom toplinskih valova te brige o općem fizičkom i mentalnom zdravlju. Tom su prilikom građanima podijeljene informativne brošure, bočice vode i sredstva za zaštitu kože, kao simboličan, ali i praktičan podsjetnik na važnost prevencije i brige o zdravlju.

U okviru projekta izrađen je i letak o projektu s ključnim informacijama o zdravom starenju u uvjetima klimatskih promjena, koji je služio kao edukativni materijal za korisnike i širu javnost.

Projekt je zaključen završnom konferencijom, na kojoj je Marica Mirić, predsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske održala stručno predavanje na temu zdravog starenja u vrijeme klimatskih promjena, istaknuvši važnost prilagodbe sustava podrške, informiranja ranjivih skupina te zajedničkog djelovanja institucija i civilnog društva.

Ovim projektom Hrvatski savez udruga invalida rada smo podizali svijest o potrebama starijih osoba i osoba s invaliditetom, naglašavajući važnost prevencije, očuvanja zdravlja i aktivnog sudjelovanja u zajednici u kontekstu suvremenih klimatskih izazova.

ODRŽANA JAVNA KAMPANJA: POZIV NA ZDRAV I AKTIVAN ŽIVOT U VRIJEME KLIMATSKIH PROMJENA

Održana javnozdravstvena kampanja po projektu "Zdravo starenje u vrijeme klimatskih promjena"

Hrvatski savez udruga invalida rada održao je 3. listopada 2025. godine u 11:00 sati javnozdravstvenu kampanju na Jarunskom placu u Zagrebu, u sklopu projekta „Zdravo starenje u vrijeme klimatskih promjena“, koji financira Grad Zagreb. Tijekom akcije starijim građanima i osobama s invaliditetom upućen je poziv na očuvanje zdravlja i aktivan život unatoč izazovima koje donose velike klimatske promjene. Poseban naglasak stavljen je na prilagodbu svakodnevnih navika novim vremenskim uvjetima. Građanima su tom prilikom podijeljene brošure, bočice vode i sredstva za zaštitu kože, kao simbol važnosti hidratacije i brige o koži u različitim klimatskim uvjetima. Ovom akcijom Hrvatski savez udruga invalida rada nastavlja podizati svijest o potrebama starijih osoba i osoba s invaliditetom te o važnosti prevencije i uključivanja u zajednicu.

FINANCIJSKA PODRŠKA PROJEKTU "GLAS PROTIV NASILJA - NULTA TOLERANCIJA"

Zagrebačka županija financijski podržava projekt "Glas protiv nasilja - nulta tolerancija"

Našem projektu "Glas protiv nasilja - nulta tolerancija" odobrena su financijska sredstva na temelju Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga i drugih neprofitnih organizacija čije područje djelovanja je zdravstvenog, socijalnog i humanitarnog značaja iz Proračuna Zagrebačke županije za 2025. Projekt provodimo od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. godine, a projektne aktivnosti obuhvaćaju edukativne, promotivne i savjetodavne aktivnosti.

Zagrebačka županija sufinancira projekt "Glas protiv nasilja - nulta tolerancija" u iznosu od 700,00 €.

provodi projekt

GLAS PROTIV NASILJA NULTA TOLERANCIJA

Ovaj projekt financira Zagrebačka županija. Sadržaj ove publikacije u isključivoj je odgovornosti Hrvatskog saveza udruga invalida rada i ne održava nužno stajalište Zagrebačke županije.

korisnika i članova udruga, osobito starijim osobama koje su često izložene manipulacijama i zlouporabama.

Također, u sklopu projekta održano je edukativno predavanje o zaštiti od internetskih prijevara, koje danas predstavljaju jedan od najčešćih oblika ugrožavanja sigurnosti starijih osoba. Sudionici su upoznati s najčešćim oblicima online prijevara, načinima prepoznavanja sumnjivih sadržaja te mjerama samozaštite.

Projekt „Glas protiv nasilja – nulta tolerancija“ doprinosi podizanju svijesti o važnosti prevencije nasilja, informiranju građana te jačanju zaštite prava i dostojanstva starijih osoba, uz jasnu poruku nulte tolerancije na nasilje u svim njegovim oblicima.

Hrvatski savez udruga invalida rada provodi projekt „Glas protiv nasilja – nulta tolerancija“ u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. godine. Projekt je financiran na temelju Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga i drugih neprofitnih organizacija čije je područje djelovanja zdravstvenog, socijalnog i humanitarnog značaja, iz Proračuna Zagrebačke županije za 2025. godinu.

Zagrebačka županija sufinancirala je projekt u iznosu od 700,00 eura, čime se podržavaju aktivnosti usmjerene na prevenciju nasilja, informiranje i zaštitu starijih osoba te drugih ranjivih skupina.

U okviru projekta provedene su edukativne, promotivne i savjetodavne aktivnosti, s posebnim naglaskom na zaštitu starijih osoba od različitih oblika nasilja i zlouporaba. Jedna od ključnih aktivnosti bila je izrada informativnog letka o ugovorima o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju, s ciljem upoznavanja starijih osoba s njihovim pravima i mogućim rizicima te jačanja njihove pravne i socijalne sigurnosti.

Izrađeni letci distribuirani su udrugama na području Zagrebačke županije, kako bi informacije bile dostupne što većem broju

REGULATIVA I PROPISI

OD 1. KOLOVOZA VEĆE NAKNADE ZA BOLOVANJE

Hrvatski sabor je donio izmijene važećeg Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 80/13, 137/13, 98/19 i 33/23) koje stupaju na snagu 1. kolovoza 2025. godine

Hrvatski sabor je po hitnoj proceduri i prije ljetne stanke, donio [izmijene važećeg Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju](#) (Narodne novine, br. 80/13, 137/13, 98/19 i 33/23) koje stupaju na snagu 1. kolovoza 2025. godine. Izmjenama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju se povećavaju najniža i najviša naknada plaće za vrijeme dugotrajnog bolovanja na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno

Hrvatski
zavod za
zdravstveno
osiguranje

osiguranje, kao i naknade majkama za njegu oboljelog djeteta. Izmjenama se povećava najniži mjesečni iznos naknade plaće iz obveznoga zdravstvenog osiguranja za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, kada se isplaćuje na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, odnosno državnog proračuna, sa 110,36 eura na 353,15 eura, kao i povećanje najvišeg mjesečnog iznosa s 565,04 na 995,45 eura. Novi iznosi vrijede za bolovanja koja traju ili započinju nakon 1. kolovoza 2025. godine. Ako se naknada isplaćuje preko Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Zavod će po službenoj dužnosti primijeniti nove limite, na temelju Potvrde o plaći. Ako naknadu isplaćuje poslodavac (na teret HZZO-a), poslodavac je dužan izračunati naknadu prema novim limitima. Najveći broj poslodavaca će nove visine naknade isplaćivati početkom rujna (za kolovoz). Također, zakonskim prijedlogom se uređuje i pravo na naknadu troškova prijevoza u zdravstvene svrhe te je utvrđena nova formula: 0,025 % proračunske osnovice po kilometru između adrese prebivališta osigurane osobe i adrese ustrojstvene jedinice HZZO-a kamo je pozvana, zdravstvene ustanove u inozemstvu kamo je upućena na liječenje i slično, a prema službenim podacima interaktivne karte Hrvatskog autokluba. Time se pravo na naknadu za troškove prijevoza više neće vezati uz javni prijevoz. Izmjenama zakona se revidiraju i odredbe o obvezi osobnog javljanja Zavodu osiguranih osoba kojima je utvrđen status u obveznom zdravstvenom osiguranju po osnovi nezaposlenosti, a nisu prijavljeni na Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ). One će biti u obvezi javljati se HZZO-u jednom u tri mjeseca, što se odnosi i na osobe starije od 18 godina koje su izgubile status redovitog učenika, odnosno redovitog studenta, a prijavile su se HZZO-u u roku od 30 dana.

TKO IMA PRAVO NA INKLUZIVNI DODATAK, A TKO NA NAKNADU ZA TJELESNO OŠTEĆENJE

Iako se inkluzivni dodatak i naknada za tjelesno oštećenje često spominju u istom kontekstu jer su oba prava namijenjena osobama s invaliditetom riječ je o dvjema različitim naknadama

Tko ima pravo na inkluzivni dodatak?

Inkluzivni dodatak je novčana naknada namijenjena osobi s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprečavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima. Inkluzivni dodatak uređen je [Zakonom o inkluzivnom dodatku](#), a objedinjuje osobnu invalidninu, doplatak za pomoć i njegu, uvećani doplatak za djecu i naknadu do zaposlenja. Pravo na inkluzivni dodatak priznaje se u postotku od osnovice koja iznosi 120 EUR.

Potpore se razvrstava se u pet razina temeljem [Liste vrste i težine invaliditeta - oštećenja funkcionalnih sposobnosti](#) definirane propisima kojima se uređuje vještačenje i metodologija vještačenja, a iznos inkluzivnog dodatka utvrđuje se prema određenoj razini potpore i iznosi:

1. 600 % osnovice za prvu razinu potpore, odnosno 720,00 EUR
2. 400 % osnovice za drugu razinu potpore, odnosno 480,00 EUR
3. 360 % osnovice za treću razinu potpore, odnosno 432,00 EUR
4. 135 % osnovice za četvrtu razinu potpore, odnosno 162,00 EUR
5. 115 % osnovice za petu razinu potpore, odnosno 138,00 EUR

Pravo na inkluzivni dodatak u iznosu 1., 2. i 3. razine se priznaje:

- odrasloj osobi s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem kojoj je utvrđen treći ili četvrti stupanj težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja te koja ima status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom
- djetetu s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem kojem je utvrđen drugi, treći ili četvrti stupanj težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja bez obzira na status osobe s invaliditetom.

Pravo na inkluzivni dodatak u iznosu 4. i 5. razine se priznaje:

- odrasloj osobi i djetetu s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem kojima je utvrđen drugi ili treći stupanj težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja bez obzira na status osobe s invaliditetom.

Pravo na inkluzivni dodatak se **ne** priznaje osobi:

- kojoj je priznata usluga smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi ili drugim propisima
- koja osobnu invalidninu ostvaruje prema posebnim propisima
- koja doplatak za pomoć i njegu ostvaruje prema posebnim propisima, osim korisnika koji su pravo na pomoć i njegu ostvarili prema propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju koji su važili do 31. prosinca 1998. godine.

Dodatno, pravo na inkluzivni dodatak za 4. i 5. razinu potpore se **ne** priznaje osobi:

- koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima
- koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti
- kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi odnosno organizirano stanovanje, sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi ili drugim propisima.

Ostvarivanje prava

Potencijalni korisnik mora podnijeti zahtjev nadležnom područnom uredu Hrvatskog zavoda za socijalni rad prema mjestu stanovanja. Hrvatski zavod za socijalni rad u postupku priznavanja prava na inkluzivni dodatak utvrđuje razinu potpore na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom prema propisima kojima se uređuje vještačenje i metodologija vještačenja, a o pravu na inkluzivni dodatak odlučuje rješenjem. Svim korisnicima prava na doplatak za djecu za dijete s oštećenjem zdravlja, težim ili teškim invaliditetom koje ostvaruju na temelju Zakona o doplatku za djecu, korisnicima prava na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom koje ostvaruju na temelju Zakona o tržištu rada, korisnicima prava na doplatak za pomoć i njegu i osobnu invalidninu koja ostvaruju na temelju Zakona o socijalnoj skrbi, a koji su bili korisnici navedenih prava na dan 31. prosinca 2023. godine, postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za priznavanje prava na inkluzivni dodatak će po službenoj dužnosti provesti Hrvatski zavod za socijalni rad, te ne moraju podnijeti zahtjev za priznavanje prava.

Mirovanje prava

Korisniku prava na inkluzivni dodatak koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora, u zdravstvenoj ustanovi te boravku u inozemstvu u neprekidnom trajanju duljem od šest mjeseci pravo na inkluzivni dodatak miruje.

Tko ima pravo na naknadu za tjelesno oštećenje?

Naknada za tjelesno oštećenje je pravo koje se ostvaruje putem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) i namijenjeno je osiguranicima koji su pretrpjeli trajno oštećenje organizma zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Što je tjelesno oštećenje?

Tjelesno oštećenje podrazumijeva trajni gubitak, značajnije oštećenje ili onesposobljenost dijela tijela ili organa, zbog čega je otežano normalno funkcioniranje organizma. Ono može zahtijevati pojačane napore u svakodnevnom životu, bez obzira na to smanjuje li ili ne radnu sposobnost.

Tko ima pravo na naknadu?

Pravo na naknadu imaju osiguranici HZMO-a ako im je utvrđeno najmanje 30 % tjelesnog oštećenja, a koje je posljedica:

- ozljede na radu ili
- profesionalne bolesti (invalid rada)

Vrstu i stupanj oštećenja utvrđuje Zavod za vještačenje profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom prema Uredbi o metodologijama vještačenja i Listi oštećenja organizma.

Koliki je iznos naknade?

Visina naknade određuje se kao postotak od osnovice (od 1. siječnja 2025. ona iznosi 311,07 €) i ovisi o utvrđenom postotku oštećenja

Kako ostvariti pravo?

Zahtjev za naknadu zbog tjelesnog oštećenja podnosi se prema mjestu prebivališta ili boravišta podnositelja, nadležnoj područnoj službi, uredu ili ispostavi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ([tiskanica br.1.3](#)) uz priloženu medicinsku dokumentaciju. Ako se radi o ozljedi na radu, obvezno se prilaže i Prijava o ozljedi na radu.

Nakon toga:

1. Dokumentacija se šalje Zavodu za vještačenje profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom radi procjene postotka oštećenja.
2. Na temelju nalaza, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje donosi rješenje o pravu na naknadu i njezinom iznosu.

Ako imate dodatnih pitanja ili nejasnoća možete se svakodnevno obratiti Hrvatskom saveza udruga invalida rada.

ZA 2025. GODIŠNJI DODATAK ZA UMIROVLJENIKE IZNOSI ŠEST EURA PO GODINI STAŽA

**Godišnji dodatak za umirovljenike u 2025. godini
iznositi će 6 € po godini staža**

Povodom Međunarodnog dana starijih osoba, ministar rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marin Piletić najavio je kako će Vlada Republike Hrvatske predložiti da prvi godišnji dodatak na mirovinu iznosi šest eura po godini staža, što znači da će prosječni isplaćeni dodatak iznositi oko 171 euro. Za razliku od dosadašnjih jednokratnih isplata koje su ovisile o proračunskim odlukama, godišnji dodatak je sustavno pravo za sve umirovljenike, njih 1,23 milijuna. Njegova visina ovisi o broju godina mirovinskog staža, čime se posebno vrednuje dulji radni vijek. Druga ključna najavljena mjera odnosi se na ukidanje poreza na mirovine. Vlada će izmijeniti Zakon o porezima, a porez na mirovinska primanja bit će potpuno ukinut početkom 2027. godine. Ukidanje poreza značit će veća neto primanja i poboljšanje životnog standarda, čime se dodatno rasterećuje sve veći broj starijih građana. Uvođenje godišnjeg dodatka dio je šireg paketa mjera za jačanje mirovinskog sustava i povećanje primanja starijih osoba, uz novi model usklađivanja mirovina (85 % povoljnijeg rasta plaća i 15 % potrošačkih cijena) te dodatno povećanje najnižih mirovina za oko 3 posto.

TRAJNI DODATAK NA MIROVINU ZA 2025. GODINU – KAKO ĆE SE RAČUNATI KORISNICIMA OBITELJSKIH I INVALIDSKIH MIROVINA

**Zakonom o mirovinskom osiguranju (NN 96/25), koji je na snazi od 1. srpnja 2025., u
sustav je uveden novi institut – godišnji dodatak na mirovinu.**

Tko ima pravo na godišnji dodatak?

Godišnji dodatak pripada svim korisnicima mirovine za svaku kalendarsku godinu u kojoj su primali mirovinu. Prema Odluci Vlade RH od 30. listopada 2025., vrijednost godišnjeg dodatka za jednu godinu mirovinskog staža za 2025. iznosi 6 eura. Dodatak će se isplatiti u prosincu 2025. godine, bez donošenja posebnog rješenja. Ako je korisniku u trenutku isplate još u tijeku postupak za priznanje prava na

GODIŠNJI DODATAK NA MIROVINU

6 €
**PO GODINI
STAŽA**

Godišnji dodatak na mirovinu
bit će šest eura po godini staža.

mirovinu, dodatak će biti isplaćen nakon prve redovne isplate mirovine. Korisnicima čija mirovina nije određena na temelju mirovinskog staža, godišnji dodatak će se obračunati kao da imaju 15 godina staža.

Kako se računa godišnji dodatak?

Za razliku od same mirovine, koja se računa prema stažu i uplaćenim doprinosima, godišnji dodatak ovisi samo o broju godina mirovinskog staža korištenog pri izračunu mirovine. Visina dodatka utvrđuje se kao umnožak punih godina staža i vrijednosti godišnjeg dodatka za jednu godinu staža (**6 eura za 2025.**).

- Invalidske mirovine

Kod korisnika invalidskih mirovina u obzir se uzima ukupni staž, uključujući i tzv. pridodani („fiktivni”) staž, ako je nesposobnost za rad nastupila prije navršene 60. godine života. Prema podacima, prosječni mirovinski staž u ovoj skupini iznosi 21 godinu, 11 mjeseci i 9 dana, pa će korisnici invalidskih mirovina prosječno primiti oko 126 eura godišnjeg dodatka. Članak 36. Zakona o mirovinskom osiguranju propisuje da se korisniku invalidske mirovine dodaje pridodani staž u propisanom omjeru ako je gubitak radne sposobnosti nastupio prije 60. godine.

Zbog toga će se i za ovu kategoriju korisnika godišnji dodatak računati prema ukupnom stažu koji je bio osnova za određivanje njihove mirovine.

- Obiteljske mirovine

Korisnicima obiteljskih mirovina godišnji dodatak računa se prema stažu umrlog korisnika, tj. prema stažu pokojnika, a ne prema stažu udovice ili drugog primatelja mirovine. Prema podacima HZMO-a, prosječni staž pokojnika iznosi 28 godina i 2 mjeseca, što znači da bi korisnici obiteljskih mirovina mogli u prosjeku dobiti oko 168 eura godišnjeg dodatka.

Važno!

- Godišnji dodatak isplaćuje se jednom godišnje.
- Izuzet je od ovrhe.
- Ne podliježe oporezivanju.
- Ne ulazi u prihodovni cenzus za oslobođenje od plaćanja premije dopunskog zdravstvenog osiguranja.

NOVE MOGUĆNOSTI ZAPOŠLJAVANJA UMIROVLJENIKA I KORISNIKA INVALIDSKE MIROVINE ZBOG POTPUNOG GUBITKA RADNE SPOSOBNOSTI

U Narodnim novinama broj 96/25 objavljen je novi Zakon o mirovinskom osiguranju sa stupanjem na snagu 1. srpnja 2025. godine, dok pojedine odredbe stupaju na snagu 1. siječnja 2026. godine, a dio njih odnosi se na rad umirovljenika i korištenje mirovine.

Zakonom o mirovinskom osiguranju (Narodne novine br. 96/25., u daljnjem tekstu: ZOMO) uređeno je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, tzv. I. mirovinski stup trodijelnog mirovinskoga sustava u Republici Hrvatskoj. Odredbama ZOMO-a se na načelima uzajamnosti i solidarnosti obvezno osiguravaju prava za slučaj starosti, smanjenja ili gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja, a članovima obitelji prava u slučaju smrti osiguranika, odnosno korisnika mirovine.

Zakonom o mirovinskom osiguranju (Narodne novine br. 96/25., u daljnjem tekstu: ZOMO) uređeno je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, tzv. I. mirovinski stup trodijelnog mirovinskoga sustava u Republici Hrvatskoj. Odredbama ZOMO-a se na načelima uzajamnosti i solidarnosti obvezno osiguravaju prava za slučaj starosti, smanjenja ili gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja, a članovima obitelji prava u slučaju smrti osiguranika, odnosno korisnika mirovine.

U Narodnim novinama broj 96/25 objavljen je novi Zakon o mirovinskom osiguranju sa stupanjem na snagu 1. srpnja 2025. godine, dok pojedine odredbe stupaju na snagu 1. siječnja 2026. godine, a dio njih odnosi se na rad umirovljenika i korištenje mirovine. Donošenjem novog Zakona o mirovinskom osiguranju otvorena je mogućnost rada u punom radnom vremenu uz isplatu pola mirovine svim umirovljenicima koji se naknadno zaposle s navršenih 65 godina života u punom radnom vremenu, dok obrtnici i osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost mogu raditi u punom radnom vremenu sa 65 godina uz istovremenu isplatu pola mirovine bez zatvaranja obrta/djelatnosti. Rad dulji od polovice punog radnog vremena (što obuhvaća i puno radno vrijeme) omogućen je korisnicima starosne mirovine, prijevremene starosne mirovine, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika, obiteljske mirovine i dijela obiteljske mirovine s navršenih 65 godina života, uz isplatu mirovine u iznosu od 50 posto.

1. Rad umirovljenika prema prethodnom Zakonu

Mirovinskom reformom iz 2019. godine i njenim nastavkom iz 2023. godine pravo na isplatu mirovine u punom iznosu uz rad do polovice punog radnog vremena prošireno je na korisnike prijevremene starosne mirovine, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika i obiteljske mirovine.

Isto tako, profesionalni vatrogasci, djelatne vojne osobe, policijski službenici, ovlaštene službene osobe i zaposlenici na poslovima razminiranja koji su starosnu mirovinu ostvarili prema posebnim propisima iz mirovinskoga osiguranja mogu raditi do polovice punog radnog vremena uz isplatu punog iznosa mirovine ili u punom radnom vremenu uz isplatu mirovine u visini od 50 %. Iako su u pogledu omogućavanja rada umirovljenicima uz isplatu mirovine učinjeni značajni iskoraci, još uvijek je relativno mali broj korisnika koji koriste takvu mogućnost.

2. Rad umirovljenika prema novom Zakonu o mirovinskom osiguranju

Prema novom ZOMO-u sada umirovljenici imaju mogućnost rada u punom radnom vremenu uz isplatu pola mirovine svim umirovljenicima koji se tako zaposle s navršениh 65 godina života. Obrtnici i osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost mogu raditi u punom radnom vremenu sa 65 godina uz istovremenu isplatu pola mirovine bez zatvaranja obrta/djelatnosti.

ZAPOŠLJAVANJE KORISNIKA INVALIDSKE MIROVINE ZBOG POTPUNOG GUBITKA RADNE SPOSOBNOSTI

Od siječnja 2026. stupit će na snagu mjera koja se odnosi na povećanje invalidskih mirovina za 10 posto, ukidanje tzv. penalizacije korisnicima prijevremene starosne mirovine s navršениh 70 godina života te omogućavanje rada manje od 3,5 sata dnevno korisnicima invalidske mirovine zbog potpunog gubitka radne sposobnosti.

- korisnicima invalidske mirovine zbog potpunog gubitka radne sposobnosti (odnosno opće nesposobnosti za rad) bit će omogućeno da rade i primaju mirovinu, pod uvjetom da se zaposle na manje od 3,5 sata dnevno.
- isto pravo će se primjenjivati i na korisnike – osobe s invaliditetom čija je invalidska mirovina prevedena u starosnu mirovinu — i oni će moći raditi do 3,5 sata dnevno bez da im se mirovina prekida
- korisnici obiteljske mirovine koji su je ostvarili na temelju potpune radne nesposobnosti dobit će pravo na rad do 3,5 sata dnevno uz mirovinu.
- u kontekstu branitelja, to pravo (rad do 3,5 sata bez smanjenja mirovine) je već postojalo prema posebnim propisima i u novom zakonu se zadržava.

Koji je smisao i učinak

- Uvođenje ove odredbe praktički znači da osobe koje su zbog invaliditeta dobile potpuno pravo na invalidsku mirovinu ne moraju “biti potpuno izvan tržišta rada” — mogu raditi ograničeno, do 3,5 sata dnevno, bez da im se mirovina obustavlja.
- Time se potiče uključivanje i neke razine rada, ako osoba to može, bez gubitka prava na invalidsku mirovinu.
- Očekuje se da će to dovesti do većeg osjećaja autonomije i mogućnosti dopuniti prihode, u skladu sa zdravljem i mogućnostima korisnika.

Ograničenja, uvjeti i aspekti kojih treba biti svjestan

- Rad mora biti manje od 3,5 sata dnevno da bi se mirovina zadržala u punom iznosu. Ako se radi više, postoje druga pravila (moguće smanjenje, obustava ili primjena drugih mjera).
- Ovo pravo vrijedi za novu kategoriju korisnika invalidske mirovine zbog potpunog gubitka radne sposobnosti koje je priznat po općim propisima.
- Ako je osoba već u invalidskoj mirovini prema posebnim zakonima (npr. braniteljski propisi), te odredbe ostaju u snazi i mogu biti povoljnije.
- Novi zakon mijenja i druge parametre: npr. mirovinski faktori za izračun invalidske mirovine zbog potpune nesposobnosti povećavaju se (s 1,0 na 1,1), a za djelomičnu nesposobnost s 0,8 na 0,9.

FISKALIZACIJA 2.0, ŠTO NAM DONOSI I ŠTO ZNAČI ZA NEPROFITNE ORGANIZACIJE

Fiskalizacija 2.0 donosi obvezne e-račune, digitalnu arhivu i proširenu fiskalizaciju svih računa u Hrvatskoj.

Fiskalizacija 2.0 donosi obvezne e-račune, digitalnu arhivu i proširenu fiskalizaciju svih računa u Hrvatskoj.

To je nova generacija sustava fiskalizacije u Hrvatskoj koja uvodi obveznu digitalizaciju računa i jaču kontrolu nad prometom poduzetnika. Za razliku od prethodnog sustava, koji je obuhvaćao samo gotovinske transakcije, Fiskalizacija 2.0 obuhvaća i sve bezgotovinske račune,

uključujući B2B segment. Glavni cilj je veća transparentnost, suzbijanje sive ekonomije i modernizacija poslovanja putem eRačuna, eArhive i elektroničkog potpisa. Od 2026. godine poduzetnici će morati uskladiti svoje poslovanje s novim pravilima koja uključuju:

- Fiskalizacija svih računa – Obuhvaćeni su svi bezgotovinski računi, uključujući one između poslovnih subjekata (B2B).
- Obvezni eRačuni – Svi subjekti morat će izdavati eRačune, koji moraju biti digitalno potpisani i usklađeni s EU normom EN 16931.
- Digitalna arhiva i elektronički potpis – Računi će se čuvati u e-obliku, uz obvezan digitalni potpis za sigurnost i autentičnost.
- KPD šifre – Standardizirane klasifikacijske oznake za proizvode i usluge uvode dodatnu transparentnost i analitičku vrijednost.

Planirani datum obavezne primjene Fiskalizacije 2.0 je 1. siječnja 2026.

FISKALIZACIJA 2.0 (eurofiskalizacija) u neprofitnim organizacijama:

Fiskalizacija 2.0 (eurofiskalizacija) od 1. 1. 2026. godine primjenjuje se samo na one neprofitne organizacije koje obavljaju gospodarsku djelatnost uz naplatu i izdaju račune za robe ili usluge.

Podliježete fiskalizaciji ako:

- naplaćujete proizvode ili usluge (npr. članarine koje su zapravo naknada za neku uslugu, najam prostora, prodaja publikacija, edukacija, usluge i sl.)
- izdajete račune korisnicima, članovima, drugim pravnim ili fizičkim osobama

Ne podliježete fiskalizaciji ako:

- ne obavljate nikakvu djelatnost uz naplatu

- financirate se isključivo iz:
 - o proračunskih sredstava
 - o donacija i sponzora
 - o projekata
 - o članarina koje nemaju obilježje isporuke usluge
- ne izdajete fiskalne račune

Što to znači za vas?

Ako ne naplaćujete svoje usluge i ne izdaje račune, onda niste obveznik fiskalizacije 2.0.

Ako ipak povremeno naplaćujete nešto (npr. edukacije, najam prostora, prodaju promotivnih materijala), onda morate ući u sustav fiskalizacije i od 1.1. 2026. godine izdavati račune prema novim pravilima.

Zaključak

Fiskalizacija 2.0 predstavlja značajnu promjenu u poslovanju svih poduzetnika u Hrvatskoj. Pravovremena prilagodba ključna je za uspješan prijelaz. Ako ste u obvezi za uvođenje, a još niste započeli pripreme, sada je pravo vrijeme da kontaktirate svog softverskog partnera ili stručnjaka za fiskalizaciju kako biste osigurali usklađenost s novim propisima i bez stresa dočekali 2026. godinu.

NAPOMENA:

Izdaju li neprofitne organizacije (udruge) račun za članarinu?

Članarine i članski doprinosi u pravilu podrazumijevaju da se radi o tzv. nerecipročnim prihodima, odnosno njihovo plaćanje ne uključuje i neposrednu protučinidbu od strane udruge. S obzirom na navedeno, te da udruga nema konkretne isporuke dobara i usluga, nema osnove za izdavanje računa kao dokumenta kojim se zaračunavaju isporučena dobra i usluge. Udruga će članove pozivati na uplatu članarine dokumentom (terećenjem, zaduženjem, uplatnicom i sl.) koji također za člana ima karakter vjerodostojne isprave kao podloge za plaćanje. U dokumentu za plaćanje se poziva za osnovu za terećenje (pristupnica u članstvo, odluke tijela udruge o visini i načinu plaćanja, odredbe Statuta o članarini i obvezama članova, posebni propis I sl.). Ovi se prihodi u udruzi priznaju na temelju naplate, a također I kod isplatitelja kao rashod u trenutku plaćanja.

Za one članarine i članske doprinose koji uključuju i određene isporuke koje su sukladno navedenim koje su sukladno navedenim odredbama propisa oslobođene PDV-a, udruga će izdati račun s napomenom o poreznom oslobođenju s pozivom na čl. 39, st. I. Zakona o PDV-u. Za isporuke koje nisu oslobođene PDV-a dužna je izdati račun sa obveznim sadržajem iz čl. 79. Zakona (odgovor preuzet iz časopisa Udruga.hr.)

PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O POTICAJIMA PRI ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM

Dana 8. kolovoza 2025. godine u Narodnim novinama objavljen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom koji na snagu stupa 01. rujna 2025. godine

S prvim danom rujna 2025. na snagu stupaju izmjene i dopune Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom. Pravilnik je objavljen u Narodnim novinama broj [110/25](#), a donosi nekoliko važnih promjena koje će izravno utjecati na poslodavce i zaposlene osobe s invaliditetom. Najznačajnije promjene kao i podsjetnik na osnovne uvjete za ostvarivanje poticaja donosimo u nastavku:

Osnovni uvjeti/napomene za ostvarivanje poticaja:

1. Osoba upisana u Očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom
2. Osoba zaposlena na najmanje 20 sati rada tjedno
3. Poslodavac nema dugovanja prema državi po osnovi javnih davanja, kao niti prema Zavodu po osnovi novčane naknade zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom
4. Poslodavac koji zapošljava više od tri radnika zahtjeve za poticaje obavezan je podnositi putem aplikacije za isplatu poticaja (**OBRAZAC**)
5. Smatra se da je e-zahtjev zaprimljen u Zavodu kada je, nakon verificiranja naprednog elektroničkog potpisa ovlaštene osobe podnositelja zahtjeva, e-zahtjev zaključa i poslan unutar aplikacije za isplatu poticaja – NOVO!
6. Sve informacije o ostalim poticajima možete pronaći na stranici Zavoda: www.zosi.hr (pod **POTICAJI**)

Vrste poticaja/osnovni poticaji:

Subvencija plaće osobe s invaliditetom

1. u rasponu 10 – 70 % osnovice izračuna za pojedinu OSI (osnovica izračuna bruto I plaća)
2. ako se nalazom i mišljenjem centra za profesionalnu rehabilitaciju utvrdi da, unatoč prilagodbi radnog mjesta i pružanju odgovarajućih usluga stručne podrške, osoba s invaliditetom ne može postići one rezultate u obavljanju radnih zadataka koje bi na istom radnom mjestu postigao prosječni radnik bez invaliditet – narudžbenica za uslugu 10.
3. osnovica za izračun subvencije plaće je iznos osnovice za obračun doprinosa za obvezna osiguranja zaposlene osobe s invaliditetom, ali najviše do iznosa od tri minimalne plaće (*maksimalna osnovica u 2025. godini – 2.910,00 eura*) – NOVO!

4. poslodavac može ostvariti pravo na subvenciju plaće najranije od mjeseca u kojem je izdan nalaz i mišljenje centra – NOVO!
5. Rok za podnošenje zahtjeva: do 30 dana od isplate plaće, doprinosa i poreza

Sufinanciranje troškova obrazovanja osobe s invaliditetom

6. 50 – 70 % iznosa troškova obrazovanja; upisnina + prijevoz (za OSI i pratitelja)
7. Zavod sufinancira troškove obrazovanja koji traju najduže 6 mjeseci, a iznimno do 12 mjeseci uz prethodno odobrenje Zavoda na temelju obrazloženog zahtjeva
8. Poslodavac koji je ostvario pravo na sufinanciranje troškova obrazovanja ne smije otkazati ugovor o radu osobi s invaliditetom koju je uputio na obrazovanje prije proteka 12 mjeseci od dana završetka obrazovanja, osim u slučaju otkaza zbog skrivljenog ponašanja radnika
9. Poslodavac nema pravo na sufinanciranje troškova obrazovanja za programe obrazovanja koji su završeni ili su u tijeku u trenutku podnošenja zahtjeva

Sufinanciranje troškova prilagodbe radnog mjesta osobe s invaliditetom – arhitektonska prilagodba

1. u visini stvarnih troškova do maksimalno 40 osnovica po OSI (osnovica je minimalna plaća propisana posebnim propisima u pojedinoj godini)
2. može se ostvariti ako je nalazom i mišljenjem centra utvrđena potreba za prilagodbu radnog mjesta, a prema planu prilagodbe radnog mjesta i uvjeta rada koji je sastavni dio nalaza i mišljenja – narudžbenica za uslugu 9.

Sufinanciranje troškova prilagodbe uvjeta rada za osobu s invaliditetom – tehnička prilagodba

3. u visini stvarnih troškova do maksimalno 40 osnovica po OSI (osnovica je minimalna plaća propisana posebnim propisima u pojedinoj godini)
4. može se ostvariti ako je nalazom i mišljenjem centra utvrđena potreba za prilagodbu radnog mjesta, a prema planu prilagodbe radnog mjesta i uvjeta rada koji je sastavni dio nalaza i mišljenja – narudžbenica za uslugu 9.

Subvencija u visini uplaćenog doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje

5. u visini 75% iznosa uplaćenog doprinosa ZO za OSI (od iznosa 16,5% od bruto plaće)
6. osnovica za obračun subvencije za doprinos je obračunat i uplaćen doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje sukladno propisima o doprinosima za obvezna osiguranja, ali najviše do iznosa doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje na tri minimalne plaće (*maksimalna osnovica u 2025. godini – 480,15 eura*) – NOVO!
7. u slučaju da je radni odnos prestao ili nastupio tijekom mjeseca, poslodavac ima pravo na subvenciju za doprinos za taj mjesec, samo za razdoblje u kojem je radnik s invaliditetom bio u radnom odnosu – NOVO!
8. Rok za podnošenje zahtjeva: do 30 dana od isplate plaće, doprinosa i poreza

Potpورا za održivost samozapošljavanja osoba s invaliditetom (*de minimis* potpora)

9. u visini 132,73 € po samozaposlenoj OSI
10. Rok za podnošenje zahtjeva: do 30 dana od isplate plaće, doprinosa i poreza

Sufinanciranje troškova prijevoza osoba s invaliditetom

11. Stvarni trošak prijevoza za potrebe dolaska na i odlaska s posla (u visini mjesečne karte, ili po prijeđenom kilometru (0,13 €/km))
12. Troškovi prijevoza za obavljanje djelatnosti (službena putovanja; u visini pojedine karte, ili po prijeđenom kilometru (0,13 €/km))
13. Rok za podnošenje zahtjeva: do zadnjeg dana mjeseca za prethodni mjesec (npr. za 09/2025 do 31.10.2025.)

OSTALO

14. na zahtjeve za ostvarivanje prava na poticaje pri zapošljavanju osoba s invaliditetom koji su podneseni za vremensko razdoblje do 31. srpnja 2025. godine primjenjuje se Pravilnik o poticajima (NN 145/20)

MINIMALNA PLAĆA ZA 2026. GODINU 1.050 EURA BRUTO

Na 123. sjednici Vlade RH, održanoj u petak, 24. listopada 2025., prihvaćen je Prijedlog uredbe o visini minimalne plaće za 2026. godinu. Bruto minimalna plaća u 2026. godini iznosit će 1.050 eura. Svake godine do kraja listopada Vlada Republike Hrvatske, sukladno Zakonu o minimalnoj plaći, Uredbom utvrđuje visinu minimalne plaće za narednu godinu. Predsjednik Vlade Andrej Plenković istaknuo je kako je stručno povjerenstvo za praćenje i analizu kretanja minimalne plaće izradilo preporuku vezano za novi iznos minimalne plaće te kako je, prije izrade Prijedloga uredbe o visini minimalne plaće za 2026. godinu, održan i konzultativni sastanak sa socijalnim partnerima. Vlada RH na današnjoj sjednici usvojila je navedeni Prijedlog Uredbe kojim je predložena visina minimalne plaće za 2026. godinu, u iznosu od 1.050. eura. Predsjednik Plenković podsjetio je kako je u mandatu ove Vlade minimalna plaća rasla nominalno 134,3 posto te realno, kada se oduzme kumulativna inflacija, taj rast iznosi 72,8 posto. Ministar Piletić je tijekom izlaganja ove točke detaljnije objasnio navedeni Prijedlog, kao i poziciju Republike Hrvatske u odnosu na ostale države članice EU iz čega je vrlo jasan cilj iz Programa Vlade za razdoblje 2024. - 2028., a to je da će minimalna plaća u Republici Hrvatskoj do 2028. godine iznositi najmanje 1.250 eura. Ministar je podsjetio kako je, s iznosom bruto minimalne plaće od 1.050 eura u 2026. godini, minimalna plaća u Hrvatskoj od 2016. nominalno rasla za 153,6 posto, odnosno realno je rasla 82,3 posto. Istaknuo i je kako se Hrvatska ubrzano približava europskom prosjeku kada je u pitanju bruto minimalna plaća, što pokazuje i usporedba prema paritetu kupovne moći, gdje je Hrvatska već dosegla europski prosjek. U lipnju 2025. zabilježeno je 131.469 zaposlenih s bruto plaćom jednakom novoj minimalnoj plaći (1.050 eura), što je 60,6 tisuća zaposlenih više nego ih je bilo na minimalnoj plaći, a svima njima plaće bi trebale porasti iznad 1.050 eura. Zahvaljujući proširenim kolektivnim ugovorima u pojedinim sektorima, dodao je ministar, Hrvatska već ima više standarde za minimalnu plaću u odnosu na onu propisanu uredbom od 970 eura. Primjerice, u graditeljstvu je za najjednostavnije poslove minimalna plaća 1.000 eura, dok za složenije raste i do 2.200 eura. Iznos od 1.050 eura bruto minimalne plaće omogućit će dio bruto minimalne plaće u prosječnoj u prvih sedam mjeseci 2025. godine od 52,8 posto, zaključio je ministar Piletić.

Izvor:Hina

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA
CROATIAN ASSOCIATION OF SOCIETIES OF DISABLED WORKERS

21. OŽUJKA

NACIONALNI DAN INVALIDA RADA HRVATSKE

I dalje s radom.

Udruga "U" - Zagreb
Bulevar Oslovačkih ratnika 10
10000 Zagreb, HR
T: +385 1 48 24 010
E: info@u.hr

IZ UDRUGA ČLANICA

59. OBLJETNICA UDRUGE INVALIDA RADA ZAGREBA

Udruga invalida rada Zagreba obilježila je 59. obljetnicu djelovanja dvodnevним programom, 24. i 25. rujna 2025. godine. Udruga je tom prigodom organizirala tematsku tribinu "Digitalno dostupno: zdravlje, mirovina, znanje" i svečanu dodjelu nagrada, priznanja i zahvalnica, a prisutnima je predstavila aktualne aktivnosti i izazove u uključivanju osoba s invaliditetom. Načelnica

Sektora za informatičke poslove Andreja Matkun predstavila je Sustav elektroničkog naručivanja i listi čekanja, a viša stručna savjetnica u odjelu za profesionalno usmjeravanje i obrazovanje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Majda Jelenčić govorila je prisutnima o mogućnostima cjeloživotnog učenja putem sustava vaučera. Udruga je ove godine izabrala Hrvatski savez udruga invalida rada kao dobitnicu zahvalnice za doprinos radu i funkcioniranju Udruge invalida rada Zagreba. Ispred Saveza su na tribini sudjelovale stručne suradnice Ivana Znaor i Iva Karakaš.

14. REKREATIVNO - SPORTSKI SUSRETI INVALIDA RADA UDRUGE INVALIDA RADA PAKRAC - LIPIK

Četrnaesti rekreativno-sportski susreti u organizaciji Udruge invalida rada Pakrac – Lipik održani su 27. rujna 2025. godine u Društvenom domu u Filipovcu

Sudionici su se natjecali u belotu, pikadu, igri nabaci krug i visećoj kuglani. Prisutne je na početku susreta pozdravio predsjednik Udruge invalida rada Pakrac – Lipik gospodin Zlatko Pečanić i zahvalio svima na dolasku u velikom broju. Osim članova Udruge invalida rada Pakrac - Lipik, sportskim susretima su se priključili članovi iz udruga invalida rada iz

Zagreba, Daruvara, Županje i Donje Stubice. Također su sudjelovali i Slovensko Društvo invalidov iz Metlike s kojima je udruga potpisala sporazum o prijateljsko - partnerskoj suradnji koja je, kako njihov predsjednik gospodin Marijan Kerč kaže, temelj za dugoročnu suradnju i zajedničke projekte, te poveznica članova udruga preko granice. Predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada Ante Štulić istaknuo je kako je društvo bez predrasuda i diskriminacije prema osobama s invaliditetom cilj kojem Savez od svojih početaka teži. Podsjetio je da je misija HSUIR-a unaprjeđenje položaja invalida rada u društvu, zaštita njihovih prava i prevencija nastanka ozljeda na radu. Tom je prilikom predsjednik A. Štulić uručio priznanje Zlatku Pečaniću za dugogodišnji uspješan rad i doprinos zajednici. Na sportskim susretima sudjelovao je lipički gradonačelnik Vinko Kasana koji se također se obratio prisutnima i istaknuo kako je UIR Pakrac – Lipik primjer udruge koja svojim djelovanjem okuplja i pomaže članovima. Na sportskim susretima su iz Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovali: predsjednik Ante Štulić i stručne suradnice Ivana Znaor, Valentina Hojsak i Iva Karakaš.

SUDJELOVANJE UDRUGE INVALIDA RADA PAKRAC – LIPIK NA SAJMOVIMA

U samom središtu Lipika, održan je tradicionalni Uskrsni sajam, manifestacija koja se svake godine uoči najvećeg kršćanskog blagdana okuplja velik broj izlagača i posjetitelja iz cijele središnje Hrvatske. Sajam je i ove godine ponudio bogat i raznolik sadržaj – od rukotvorina, ručno rađenih uskrsnih dekoracija i umjetničkih slika, do domaćih prehrambenih delicija, pića i modnih dodataka. Među brojnim izlagačima

sudjelovala je i Udruga invalida rada Pakrac - Lipik, koja je predstavila radove nastale u sklopu kreativne radionice, pobudivši velik interes posjetitelja te dodatno promovirajući kreativnost i rad svojih članova. Osim u Lipiku, Udruga je sudjelovala na 16. sajmu „Slavonski banovac“, održanom u Pakracu 11. listopada 2025. godine. Ova tradicionalna manifestacija još je jednom potvrdila reputaciju Pakraca kao grada bogate sajamske tradicije i mjesta susreta obrtnika, izlagača i posjetitelja iz cijele Hrvatske. Na sajmu se predstavilo oko 80 izlagača, a među njima i naša Udruga, koja je izložila svoje radove i aktivno sudjelovala u sajamskom programu. Sudjelovanjem na ovim manifestacijama nastavljamo promovirati rad Udruge, kreativnost naših članova te važnost uključivanja u lokalnu zajednicu i očuvanja tradicije.

OBILJEŽENO 50 GODINA DJELOVANJA UDRUGE OSOBA S INVALIDITETOM DONJA STUBICA

Dana 25. studenoga 2025. godine Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na svečanom obilježavanju 50. obljetnice Udruge osoba s invaliditetom Donja Stubica

Predsjednik Andrija Pikec iznio je pregled bogate povijesti djelovanja, istaknuvši najznačajnije projekte, inicijative i postignuća tijekom proteklih pet desetljeća. U svom obraćanju posebno je naglasio važnost zajedništva, suradnje i kontinuiranog zalaganja za prava osoba s invaliditetom, uz izraze zahvalnosti svim članovima, partnerima i institucijama koje su godinama pružale podršku.

U sklopu programa dodijeljene su zahvalnice zaslužnim organizacijama i pojedincima – među kojima i Hrvatskom savezu udruga invalida rada. U znak priznanja za izniman doprinos, predan rad i postignuća u unapređenju položaja osoba s invaliditetom, Hrvatski savez udruga invalida rada dodijelio je Udruzi osoba s invaliditetom Donja Stubica Zlatnu plaketu.

Ova nagrada predstavlja potvrdu dugogodišnjeg uspješnog djelovanja Udruge te poticaj za daljnje aktivnosti usmjerene ka poboljšanju kvalitete života osoba s invaliditetom.

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM SINERGIJA SAMOBOR OBILJEŽILA 30 GODINA DJELOVANJA

Udruga osoba s invaliditetom Sinergija Samobor obilježila je 30 godina postojanja i kontinuiranog djelovanja na području grada Samobora. Tijekom tri desetljeća rada, Udruga je svojim aktivnostima, programima i projektima značajno doprinijela poboljšanju kvalitete života osoba s invaliditetom i njihovih obitelji. Predsjednik Udruge, Viktor Jozić, istaknuo je kako je primarni cilj Sinergije od samih početaka ostao nepromijenjen – stvarati uvjete u kojima osobe s invaliditetom mogu živjeti ravnopravno, dostojanstveno te aktivno sudjelovati u društvenom životu. Naglasio je kako Sinergija već punih trideset godina radi na osiguravanju života dostojnog svakog čovjeka za osobe s invaliditetom s područja Samobora. Udruzi osoba s invaliditetom Sinergija Samobor upućujemo iskrene čestitke povodom 30 godina uspješnog rada, uz želju za još mnogo uspješnih projekata, inicijativa i barem jednako uspješnih sljedećih 30 godina djelovanja.

DOGAĐANJA U UDRUZI INVALIDA RADA ZAGREBA (UIR Zagreba) u razdoblju od 1. lipnja do 31. prosinca 2025. godine

Poštovani čitatelji,

u drugoj polovici 2025. godine UIR Zagreba organizirao je niz aktivnosti i događanja kojima smo poticali osobni razvoj članova i gradili inkluzivno okruženje za sve.

AKTIVNOSTI UIR Zagreba

Pod pokroviteljstvom Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike UIR Zagreba je obilježio Dan UIR Zagreba, odnosno 59. obljetnicu s dvodnevnom događanjem. U srijedu, 24. rujna 2025. godine u Centru za kulturu Trešnjevka održana je tematska tribina naziva "Digitalno dostupno: zdravlje, mirovina, znanje" i tom prilikom dodijeljene su nagrade, priznanja i zahvalnice pojedincima i institucijama koji su, svatko na svoj način, doprinijeli radu, funkcioniranju i promicanju UIR Zagreba, kao i promicanju prava i interesa invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom. Tako je, povodom 59. obljetnice, Nadi Vorkapić, predsjednici UIR Zagreba uručena "Nagrada za životno djelo" za višegodišnji doprinos u radu i ostvarivanju ciljeva UIR Zagreba, dok je Ani Tomašković uručena "Godišnja nagrada Udruge invalida rada Zagreba" za angažman u vođenju događanja u protekloj godini i promociji rada UIR Zagreba. Dugogodišnjem volonteru UIR Zagreba Dušanu Miljkoviću uručena je nagrada "Naj volonter" za nesebično pružanje savjetovanja i promicanje UIR Zagreba, a nagrada "Naj zaposlenik" dodijeljena je Maji Pival Blažičko za izniman rad i angažman na provedbi projekata UIR Zagreba. Idućeg dana, u prostorijama UIR Zagreba, otvorena je Izložba unikatnih umjetničkih radova članova UIR Zagreba naziva "Ljeto na zidu", a program je nastavljen uz slavljeničku plesnu večer uz svirače folklorne skupine UIR Zagreba. U Centru za kulturu Trešnjevka, 13. prosinca, održana je jedanaesta predbožićna priredba "I mi smo zvijezde". Raznolik i bogat program pripremili su članovi UIR Zagreba - ujedno polaznici plesnih, dramskih i glazbenih radionica, Stručna služba UIR Zagreba i dragi nam gosti - štićenici Doma za starije osobe Trnje i predstavnici Umjetničke organizacije Dominanta. Pokrovitelj ovogodišnje priredbe je Hrvatsko društvo skladatelja, dok je financijska potpora omogućena kroz trogodišnji program

"ARTuriranje" od strane Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. UIR Zagreba se kontinuirano trudi svojim članovima pružiti raznolike i kvalitetne aktivnosti koje potiču osobni razvoj, socijalnu uključenost i jačanje osjećaja zajedništva. Tijekom proteklog razdoblja organizirane su brojne aktivnosti, među kojima su edukacijska predavanja, kvizovi znanja, umjetničke izložbe, posjeti kazalištima i koncertima, kao i nastupi i gostovanja članova na različitim događanjima. Kroz takve aktivnosti članovi ne samo da stječu nova znanja i iskustva, već jačaju osjećaj pripadnosti, podrške i zajedništva. Osim toga, UIR Zagreba aktivno sudjeluje i u medijskim nastupima promovirajući svoj rad i podižući svijest o važnosti socijalne uključenosti osoba s invaliditetom i invalida rada. Kroz kontinuirani angažman i raznovrsne programe, UIR Zagreba ostaje sigurno mjesto gdje se njeguju osobni razvoj, kreativnost i međusobna povezanost članova.

PROGRAMI I PROJEKTI UIR Zagreba

UIR Zagreba za svoje članove provodi niz pomno osmišljenih programa usmjerenih na potrebe osoba s invaliditetom i invalide rada. Naši programi obuhvaćaju područja rehabilitacije, edukacije, savjetovanja, socijalne podrške i slobodnog vremena, a kontinuiranim radom nastojimo osigurati sigurno, uključivo i poticajno okruženje za sve članove. U nastavku ćemo nabrojati dostupne programe kako bismo pružili jasan uvid u aktivnosti i usluge koje UIR Zagreba kontinuirano nudi: Pravno savjetovalište - besplatna primarna pravna pomoć, Klupske aktivnosti - edukacijske, sportsko-rekreacijske, kulturno-umjetničke i savjetodavne aktivnosti i aktivnosti vježbanja, Mobilni tim - besplatna primarna pravna pomoć, nabava i dostava lijekova i potrepština za nepokretne i teško pokretne članove, Rekreacijsko-zdravstveni program - povoljniji smještaj u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Thalassotherapia Crikvenica tijekom obavljanja medicinsko-rehabilitacijskih terapija i Ljetovanje - povoljniji smještaj u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Thalassotherapia Crikvenica tijekom ljetnih mjeseci. Osim programa koje kontinuirano provodi, UIR Zagreba provodi sljedeće programe: ARTuriranje - trogodišnji program sufinanciran od strane Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike koji nudi kulturno-umjetničke aktivnosti, Savjetom prema inkluziji - trogodišnji programa koji sufinancira Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom kroz koji je članovima pružena pomoć kroz pravno i psihoterapijsko savjetovalište, Zdravi i sigurni – Šesti element – program sufinanciran od strane Grada Velike Gorice koji nudi besplatno korištenje termina na bazenu i besplatna individualna pravna savjetovanja za sve članove UIR Zagreba i ostale osobe s invaliditetom koje žive na području grada Velike Gorice ili njezine okolice. Važno je naglasiti da je UIR Zagreba, uz sve navedene projekte i programe, korisnik temeljne sustavne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. UIR Zagreba aktivno prati sve otvorene pozive i natječaje i kontinuirano se prijavljuje kako bi osigurao dodatna sredstva za održavanje i unapređenje svojih programa i kapaciteta, čime jača kvalitetu i dostupnost usluga za sve članove.

Sve novosti, aktivnosti i programi UIR Zagreba dostupni su na službenoj stranici: (www.uir-zagreb.hr).

Pozivamo vas da otkrijete sve mogućnosti i aktivnosti koje UIR Zagreba nudi svojim članovima. Za UIR Zagreba pripremila: Maja Milković, prof

AKTIVNA I SADRŽAJNA GODINA UDRUGE INVALIDA RADA SLAVONSKI BROD

Godina 2025. bila je iznimno bogata događanjima i važnim trenucima za Udrugu invalida rada SlavonSKI Brod (UIR SB), obilježena zahvalnošću, promjenama u vodstvu, zajedničkim druženjima te jasnim planovima za

budućnost. Zahvalnica dugogodišnjoj predsjednici - Dana 3. prosinca 2025. godine naša je Udruga svečano uručila Zahvalnicu gospođi Jasmini Polak, dugogodišnjoj predsjednici i osnivačici Udruge. Gospođa Polak vodila je UIR SB punih 27 godina, još od 12. veljače 1997., ostavivši neizbrisiv trag u radu i razvoju Udruge. Nova predsjednica Udruge - U prostorijama UIR SB dana 29. travnja 2025. godine uručeno je Rješenje o izboru nove predsjednice, izabrane na prijevremenim izborima održanima 31. ožujka 2025. Za novu predsjednicu Udruge izabrana je Sanja Pešut.

Zajedništvo kroz izlete i druženja - Jedan od najljepših zajedničkih trenutaka bio je izlet u Mariju Bistricu, održan 18. listopada 2025., na kojem je sudjelovalo 46 članova Udruge. Sudjelovanje na simpoziju - Udruga je sudjelovala i na 30. simpoziju osoba s invaliditetom.

Međunarodni dan invalida rada - Povodom Međunarodnog dana invalida rada, 2. prosinca 2025., u svečanoj dvorani u Bukovlju organizirano je prigodno druženje naših članova. Veselu atmosferu dodatno je uljepšao dolazak Djeda Božićnjaka.

Planovi za 2026. godinu

Udruga s optimizmom ulazi u 2026. godinu te planira prijavu na više projekata, među kojima su: Nova prilika – radno osnaživanje i održivo zapošljavanje“ i „Aktivacija i socijalno uključivanje osoba s Parkinsonovom bolešću“, oba projekta u okviru Grada Slavenskog Broda, s rokovima prijave do 6. veljače 2026., kao i natječaj Brodsko-posavske županije koji se uskoro očekuje. Posebno ističemo kako će se 12. veljače 2026. godine održati Svečana redovna izborna-izvještajna Skupština, prva u mandatu nove predsjednice. U planu su i brojna druženja: u svibnju hodočašće u Međugorje, u lipnju organizirano ljetovanje u Rogoznici u odmaralištu Crvenog križa u trajanju od 9 dana, za sve zainteresirane članove. Sve navedeno potvrđuje da UIR SB nastavlja s aktivnim, odgovornim i uključivim radom, s ciljem poboljšanja kvalitete života svojih članova te jačanja solidarnosti i zajedništva.

AKTIVNOSTI UDRUGE TJELESNIH I INVALIDA RADA ISTRE

Udruga tjelesnih i invalida rada Istre organizirala je kulturne izlete. U ovom razdoblju organizirali su izlet u Veneciju – Murano. Članovi su posjetili Duždevoj palači i otoku „Kristala“ Murano. Drugi izlet koji je organizirala Udruga bio je posjet arheološkom

muzeju u Čividaleu / Čedad i logobardskom hramu iz XVI. stoljeća pod nazivom „Putevima Aquilejske patrijaršije“. Treći izlet koji je organizirala udruga bio je posjet adventskoj Ljubljani, starogradskoj utvrdi, stolnoj crkvi na Tromostovlju. Udruga je 23. prosinca 2025. godine održala Redovnu Skupštinu.

UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM VIROVITICA ORGANIZIRALA KREATIVNU RADIONICU

U prostorima Udruge je 4. prosinca 2025. godine održana kreativna radionica namijenjena odraslim osobama s invaliditetom. Radionica je organizirana s ciljem poticanja kreativnog izražavanja, razvoja socijalnih vještina te jačanja samopouzdanja i osjećaja pripadnosti zajednici. Sudionici su kroz različite

kreativne tehnike imali priliku izraziti svoje ideje, emocije i individualnost u poticajnom i podržavajućem okruženju. Aktivnosti su bile prilagođene mogućnostima i interesima sudionika, a naglasak je stavljen na proces stvaranja, druženje i međusobnu suradnju. Radionicu je vodila educirana voditeljica uz podršku volontera Udruge, koji su sudionicima

pružali pomoć i ohrabrenje tijekom cijelog trajanja aktivnosti. Atmosfera je bila ispunjena pozitivnom energijom, smijehom i zadovoljstvom, a nastali radovi svjedoče o kreativnosti i trudu svih uključenih. Ovakve radionice predstavljaju važan dio rada Udruge jer doprinose socijalnoj uključenosti osoba s invaliditetom te im pružaju priliku za kvalitetno provođenje slobodnog vremena i osobni razvoj. Udruga će i dalje nastaviti s organizacijom sličnih aktivnosti u cilju unaprjeđenja kvalitete života svojih korisnika.

UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM GRADA DUGA RESA OBILJEŽILA MEĐUNARODNI DAN OSOBA S INVALIDITETOM

U organizaciji Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Grada Duga Resa, 03. prosinca u prostoru Inova DR – poduzetničkog inkubatora Grada Duga Resa, obilježen je Međunarodni dan osoba s invaliditetom. Uz članove udruge, sudjelovali su i predstavnici suradničkih udruga: Udruga slijepih Karlovačke županije, Društvo multiple skleroze Karlovačke županije, Udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije, Savez udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije te Udruga invalida rada Karlovačke županije. Posebnu radost i toplinu donijeli su učenici 4. razreda OŠ „Vladimir Nazor“ Duga Resa, koji su u sklopu školskog projekta „Budi dobro, čini dobro“ pripremili priredbu i pjesmu povodom našeg dana. Predstavili smo slikovnicu namijenjenu osobama s intelektualnim teškoćama, koja na jednostavan i razumljiv način objašnjava situacije iz svakodnevnog života. Također smo prikazali, koja služi kao pomoć osobama koje ne govore, a djeca su s puno zanimanja pratila kako izgleda komunikacija bez riječi. Predsjednik Udruge slijepih Karlovačke županije, prisutnima je približio svakodnevicu osoba koje su slijepe ili slabovidne, pojašnjavajući s kakvim se izazovima, ali i mogućnostima, susreću u svom životu. Kolegica iz udruge koja koristi invalidska kolica ispričala je svoju inspirativnu sportsku priču i pokazala da invaliditet ne predstavlja prepreku sportskim uspjesima, ustrajnosti i motivaciji. Nakon svečanog dijela, nastavili smo druženje kroz igru i sport — stolni tenis, stolni nogomet, pikado i boćanje — što je dodatno ojačalo atmosferu inkluzije, radosti i međusobnog razumijevanja. Predsjednica Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Grada Duga Resa poručila je: „Ništa o nama bez nas – to je srž našeg djelovanja. Naš je cilj da osobe s invaliditetom budu ravnopravno uključene u sve segmente društva, uz osigurane prilagodbe i uvjete koji im omogućuju dostojanstven život i punopravno sudjelovanje. Samo zajednica koja vidi i uvažava sve svoje članove može biti istinski napredna i humana.“

UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM GRADA DUGA RESA ORGANIZIRALA IZLET BEZ GRANICA

U organizaciji Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa, u suradnji s Društvom multiple skleroze Karlovačke županije i HPD-om Vinica, 4. listopada održan je Prvi inkluzivni izlet koji smo nazvali Izlet bez granica –

uspon na vrh Vinica (321 m/nv). Na izletu je sudjelovalo oko 30 sudionika – osobe s invaliditetom, njihove pratnje i volonteri. Uz članove Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa i Društva multiple skleroze Karlovačke županije, izletu su se odazvali i članovi Udruge slijepih Karlovačke županije, Udruge osoba s invaliditetom Karlovačke županije i Društva multiple skleroze grada Zagreba. Cilj izleta bio je promicati inkluziju i jednakost mogućnosti za sve, pokazati da su priroda i rekreacija dostupni svima, te pružiti priliku za zajedničko druženje i međusobnu podršku. Posebnu pomoć u prijevozu osoba smanjene pokretljivosti pružio je HGSS stanica Karlovac, čime ovaj događaj postaje pravi primjer suradnje i solidarnosti u zajednici, dok su svojim donacijama događaj podržali Heineken Hrvatska d.o.o.Karlovac, Pivac Karlovac i Pekarna Johny Duga Resa.

UDRUGA INVALIDA RADA KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Tijekom 2025. godine Udruga je provodila redovan rad te uspješno realizirala dva projekta za koja su osigurana financijska sredstva. U sklopu navedenih projekata održana su dva edukativna predavanja o dobrobiti volontiranja, kao i više kreativnih radionica na kojima su članovi izrađivali prigodne ukrase za Advent i božićno razdoblje. Ove aktivnosti pridonijele su jačanju socijalne uključenosti članova te poticanju osjećaja zajedništva. Kao i prethodnih godina, tijekom ljeta organizirani su jednodnevni izleti na more, koji su članovima predstavljali važan oblik socijalizacije, odmora i psihološkog rasterećenja. Većina članova Udruge živi u ruralnim naseljima, uz slabu prometnu povezanost, što značajno otežava njihovo redovito sudjelovanje u aktivnostima Udruge. Dodatni izazov predstavlja činjenica da je riječ pretežito o starijoj populaciji, često smanjene pokretljivosti i zdravstvenog stanja. Nažalost, s većinom članova osobni kontakt ostvaruje se jednom godišnje, prilikom

plaćanja članarine. Međutim, Udruga održava kontinuiranu telefonsku komunikaciju s članovima, bilo radi pravovremenog informiranja o aktivnostima, bilo kada se članovi jave s pitanjima, poteškoćama ili potrebom za savjetom. Udruga pruža savjetodavne usluge iz različitih područja, posebice u vezi: prava i usluga iz sustava socijalne skrbi, informiranja o dostupnim oblicima pomoći i psihosocijalne podrške. Također se organiziraju radionice usmjerene na prepoznavanje rizika od depresije, načine liječenja te strategije za prevladavanje usamljenosti, budući da velik broj članova živi sam u ruralnoj sredini. S obzirom na mali broj članova, njihovu stariju dob te udaljenost od gradskog središta, Udruga se suočava s otežanim uvjetima za organizaciju intenzivnijeg i učestalijeg rada. Unatoč navedenim izazovima, Udruga nastoji zadržati kontinuitet djelovanja i pružiti podršku

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM KRIŽEVCI

Redovna godišnja Skupština, 29. prosinca

Dana 29. prosinca održali smo u Hotelu Kalnik redovnu godišnju Skupštinu Udruge, a prisutno je bilo 136 redovnih članova. Tako smo, nakon Statutom ispunjenih uvjeta, odradili svih 17 točaka dnevnog reda, od odabira radnih tijela Skupštine, usvajanja godišnjih izvješća i planova, raspodjele dobiti socijalnog poduzeća Hedone pa do razrješenja pojedinih članova određenih tijela Udruge. Na kraju, kao šlag na torti, uz prethodnu odluku Upravnog odbora, dodijeljene su zahvalnice članicama i članovima za iznimnu podršku i kontinuirani doprinos razvoju Udruge kroz 25 godina članstva i to sljedećim osobama: Jandro Kovačević (također i jedan od osnivača), Stjepan Horvat (jedan od osnivača), Marija Bešenić, Stjepan Biškup, Dražen Bratić, Ivan Crnčić, Tamara Drokan, Ivan Dvečko, Stjepan Jelak, Damir Koščak, Vesna Lugomer, Stjepan Majdak, Željko Marcius, Kruno Neduhaj, Marijan Rajn, Ksenija Katarina Šimunec, Ljubica Šket, Drago Tomić i Tihomil Valjak. S obzirom kako neki od njih nisu bili prisutni, zahvalnice ćemo im dostaviti. Hvala vam puno na dosadašnjem trudu, kao i ostalim članovima te se nadamo da ćete ostati s nama još dugo, dugo godina, naravno, zdravlju. Nakon službenog dijela uslijedila je večera.

Obilježen Međunarodni dan osoba s invaliditetom, 3. prosinac

Tom prilikom, u suradnji s Policijskom postajom Križevci informirali smo građane o obilježavanju ovog dana s ciljem jačanja svijesti te je izvršen nadzor označenih parkirnih mjesta za osobe s invaliditetom na užem

području grada Križevaca. Također, policijskim službenicima prenijeta je zabrinutost naših članova glede korištenja označenih parkirnih mjesta za osobe s invaliditetom od strane osoba koje na to nemaju pravo. Ovim putem želimo potaknuti građane na poštivanje prava osoba s invaliditetom te pozivamo one koji ta prava nisu iskoristili da nam se obrate.

UDRUGA INVALIDA RADA RIJEKA

Predavanje online prijevere

Dana 16. prosinca Udruga invalida rada Rijeka organizirala je edukativno predavanje za svoje članove u sklopu nacionalne kampanje „Web heroj“ koju provodi Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske (MUP). Cilj predavanja bio je osvijestiti naše članove o sigurnom korištenju interneta, prepoznavanju internetskih prijevera te zaštiti osobnih podataka u digitalnom okruženju.

Sudionici su kroz prezentaciju dobili praktične savjete i primjere kako se zaštititi od online prijevera te kako sigurno koristiti digitalne usluge u svakodnevnom životu. Kroz ovu aktivnost željeli smo dodatno osnažiti naše članove i potaknuti ih na sigurno i samostalno korištenje interneta, čime se povećava njihova digitalna pismenost i sigurnost u online svijetu. Zahvaljujemo MUP-u na pokretanju kampanje „Web heroj“ i mogućnosti da našim članovima približimo važne informacije o sigurnosti na internetu.

Međunarodni dan osoba s invaliditetom

Povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, 3. prosinca Udruga invalida rada Rijeka je na štandu, na Koblerovom trgu izložila radove svojih članova. Događaj je imao za cilj

skrenuti pažnju javnosti na kreativne potencijale i vještine osoba s invaliditetom, istovremeno promovirajući važnost socijalne inkluzije i jednakih mogućnosti u društvu. Izloženi radovi: slike i rukotvorine, božićni ukrasi, mirisne svijeće, sapuni, unikatni radovi od: gline, stakla, epoksi smole i dr. rezultat su predanog rada, talenta i volje. Pozitivne reakcije i riječi pohvale posjetitelja bile su im najveća nagrada i poticaj za daljnji rad i stvaralaštvo.

Izlet u Smiljan

Već tradicionalno s dolaskom jeseni Udruga invalida rada Rijeka organizira izlet za svoje članove. Ove godine odlučili smo se za Gospić. Sunčan dan, pun autobus i puno pozitivne energije, predispozicije su koje su i ovo naše druženje uvrstile na listu izleta koje ćemo pamtili i rado ga se prisjećati. Naša prva „stanica” bio je Muzej Lika osnovan 1958. god. koji predstavlja središnju kulturu ustanovu Ličko-senjske županije. Memorijalni centar Nikola Tesla u Smiljanu, rodno mjesto slavnog znanstvenika i izumitelja koji je svojim genijalnim idejama obilježio cijelo 20. stoljeće., bio je naša glavna destinacija. Po dolasku, obišli smo Teslinu rodnu kuću koja je pretvorena u muzej. U njoj smo vidjeli zanimljive prikaze iz njegova života, obiteljske predmete te brojne dokumente i makete koje prikazuju najpoznatije izume. Posebno zanimljiv bio je demonstracijski centar u kojem su naši članovi: Radmila, Brankica i Alan sudjelovali u pokusu s Teslinom zavojnicom i bežičnim prijenosom električne energije. Vodstvo muzeja kroz zanimljivo predavanje približila nam je njegovu osobnost i doprinos modernoj tehnologiji, a mnoge je iznenadila činjenica kako je Tesla još krajem 19. st. razmišljao o idejama koje danas koristimo svakodnevno – od bežične komunikacije do elektromotora. Nakon pojedinačnih i zajedničkih fotografija pred Teslinim spomenikom naše druženje nastavili smo uz ručak u obližnjem restoranu gdje su već počele „padati” ideje za naš naredni izlet. Naša dugogodišnja članica i pjesnikinja Marija Šenk je povodom izleta napisala pjesmu:

Izlet u Smiljan

Na dan Bijelog štapa, 15. listopada, Riječka Udruga invalida rada
u rodno mjesto Nikole Tesle kreće,
iz našeg dragog grada koji teče.

Iz sunčanog Primorja, iz Rijeke,
kroz Gorski kotar stižemo do Like
u rodno mjesto poznatog znanstvenika
kojim se ponosi cijeli svijet, a pogotovo Lika.

Izleti invalida su uvijek kvalitetni,
Na druženja i izlete odazivamo se sretni.

Izlet se prilagodi mogućnostima većine
druženje i zajedništvo su ljudske vrline.

Svaki dan sve teže svoj hendikep nosimo.
Svakoj akciji pa i izletom se ponosimo.
Puni dojmova smo se sa izleta vratili kući.
Kad bude prilike opet ćemo rado poći.

M. Šenk

Inicijativa Udruge invalida rada Rijeka, problematika parkirališnih mjesti za OSI

U organizaciji Udruge invalida rada Rijeka, a na inicijativu člana Udruge gospodina Zdravka Kostića, održan je sastanak na temu problematike parkiranja na mjestima za osobe s invaliditetom i zlouporabe parkirališnih mjesta. Sastanku su se odazvali predstavnici MUP-a Rijeka Dejan Hriljac, voditelj službe prometne policije, predstavnici Rijeka Plusa Tomislav Svetličić, Dubravka

Dragojević i Azra Benčan te predstavnici udruga: Udruga Nada Rijeka, Društvo tjelesnih invalida Grada Rijeke, Udruga osoba s mišićnom distrofijom, Udruga Znam i Udruga za skrb autističnih osoba. Najveći problem, osim nedostatka parkirališnih mjesta za osobe s invaliditetom, istaknuta je zlouporaba Europske parkirališne karte. Gospodin Hriljac naglasio je da je u 2025. godini, od ukupno 2041 mjere za nepropisno parkiranje, kažnjeno 714 vozača koji su se parkirali na mjesta rezervirana za osobe s invaliditetom, što čini čak 35% svih kazni za parkiranje. Dodatni problem je što se prekršaj može utvrditi isključivo neposrednim opažanjem službene osobe. Na sastanku se raspravljalo i o nedostatku parkirališnih mjesta u sklopu KBC-a Rijeka na lokaciji Sušak, potrebi preregulacije vertikalne signalizacije na području plaža za osobe s invaliditetom Kostanj, ispred mjesnih odbora, na gradskom groblju Trsat te drugim javnim ustanovama. Također je naglašen problem preuskih parkirališnih traka za korisnike invalidskih kolica u centru grada. Istaknuta je dobra suradnja s Rijeka Plusom, posebice vezano uz označavanje parkirališnih mjesta na adresi prebivališta korisnika Europske parkirališne karte

Radionica oslikavanje platnenih torba

Dana 19. rujna u Udruzi invalida rada Rijeka održana je kreativna radionica oslikavanja platnenih vrećica akrilnim bojama. Sudionici su koristeći šablone oslikavali vrećice, a oni koji su željeli imali su priliku osmisliti i vlastite motive. Cilj radionice bio je potaknuti kreativnost te promicati ekološki

prihvatljive navike. Platnene vrećice su višekratna i održiva alternativa jednokratnim plastičnim vrećicama te se time doprinosi smanjenju otpada i očuvanju okoliša. Osim što su funkcionalne i ekološke, ove vrećice zahvaljujući oslikavanju postaju unikatne. Jedna oslikana vrećica ostala je sudionicima za osobnu upotrebu i uspomenu, dok je druga namijenjena Udruzi za predstavljanje na štandovima u svrhu prikupljanja donacija.

VAŠE ZDRAVLJE

CINK - ZAŠTO JE VAŽAN?

Iako je tijelu potreban u maloj količini, cink je izuzetno važan jer aktivira mnoge enzime u organizmu, a potreban je i za proizvodnju soli žučnih kiselina

Što su minerali i zašto su važni - Minerali su **anorganske tvari** od kojih je sačinjeno četiri, pet posto organizma. Premda se čini da pravilnom prehranom osiguravamo dovoljan unos minerala, pojedina životna razdoblja, primjerice pubertet, trudnoća, dojenje, menopauza, intenzivno bavljenje sportom, stanja poslije trauma, prijeloma i obilnih krvarenja, ipak znatno mijenjaju metaboličke potrebe organizma. Baš kao i vitamini, i minerali su važni jer se ugrađuju u neproteinski dio enzima i ubrzavaju sve biokemijske reakcije u organizmu. Poput vitamina, i **minerale moramo unositi hranom jer ih organizam ne može sam proizvesti**. Minerale dijelimo u dvije skupine: **makroelementi** (natrij, kalij, [kalcij](#), [magnezij](#), fosfor, klor i sumpor) - trebamo ih u većim količinama i **mikroelementi ili minerali u tragovima** ([cink](#), [željezo](#), fluor, [bakar](#), [mangan](#), [krom](#), [selen](#), [jod](#), molibden, bor) - potrebni su nam u količinama manjim od 100 mg na dan.

Nakon apsorpcije minerali postaju **dio strukture tijela**: stanica, enzima, hormona, mišića, krvi i kostiju. Dakle, pohranjeni su u različitim dijelovima tijela, ponajviše u kostima i mišićnom tkivu. Nužni su za **održavanje normalne koncentracije tekućine u organizmu**. A kako se svakodnevno gube iz organizma (znojenje, probava), potrebno ih je i nadoknađivati. Veći nedostatak pojedinih minerala bilježi se kod ljudi koji drže dijetu ili uzimaju lijekove, kod trudnica, vegetarijanaca, starijih osoba, ljudi koji češće konzumiraju rafiniranu i prerađenu hranu i gotova jela te u slučaju neredovite prehrane i preskakanja obroka. Bijelo brašno, primjerice, ima samo 20 posto cinka u odnosu na integralno, a rafiniranjem šećer gubi gotovo sav cink, tako da ostaje samo dva posto količine koju sadrži sirovi šećer. **Cink i njegove karakteristike** - Cink spada u **mikroelemente** koji su nam potrebni u malim količinama. U tijelu ga ima **1,3 do 2,3 g**. Uglavnom se nalazi stanicama i **najkoncentriraniji je unutarstanični mikroelement**. [Cink](#) aktivira mnoge enzime u organizmu kao što su: alkalna fosfataza, RNA polimeraza, laktat dehidrogenaza, pomaže apsorpciju kalcija i sastavni je dio enzima alkalne fosfataze koja igra važnu ulogu u okoštavanju. Osim toga, potreban je i za proizvodnju soli žučnih kiselina (koje su sastavni dio žuči), a žuč je ujedno glavni put za izlučivanje žučnih pigmenta i kolesterola iz organizma. U formi kompleksa s proteinima **nalazi se u gotovo svim organima**, najviše u prostati, zatim u jetri, bubrezima, slezeni, gušterači, plućima, mišićima, mozgu i koži. Prijelaz cinka u tkiva potpomaže vitamin C. Nalazimo ga i u **tjelesnim tekućinama**: slini, želučanom soku, žuči, znoju i krvnom serumu odnosno plazmi.

ULOGE CINKA U TIJELU

- potreban je za rast i razvoj novih stanica
- sudjeluje u procesu sinteze proteina i kolagena
- poboljšava funkcije mozga
- sudjeluje u održavanju konfiguracije molekule RNA

- potiče gušteraču na proizvodnju i izlučivanje inzulina
- ubrzava zacjeljivanje rana
- jača imunost sustav (pomaže dozrijevanje T limfocita)
- skraćuje vrijeme trajanja virusnih infekcija
- utječe na rast i razvoj reproduktivnih organa
- pomaže smanjenju kolesterola
- jača duh, osnažuje organizam, 'podiže' raspoloženje
- smanjuje apsorpciju i taloženje teških metala u tijelu (olovo, kadmij)

Preporučena dnevna doza cinka za odrasle je 15 mg, što se obično unosi normalnom prehranom (10 do 15 mg cinka), najviše kroz hranu bogatu bjelančevinama (meso, riba, mahunarke, mlijeko i mliječni proizvodi).

PREHRANA BOGATA BJELANČEVINAMA

Prehrana bogata bjelančevinama, a osobito mastima, utječe na stvaranje žučnih soli, a samim tim i na pojačano stvaranje žuči. Suprotno tome, ona s više ugljikohidrata smanjuje stvaranje žuči. U žučnoj vrećici u fazi apsorpcije vode i koncentriranja žuči važnu ulogu imaju žučne soli - održavaju u topljivom stanju masne kapljice i kristale kolesterola i time sprječavaju njihovo odlaganje u obliku žučnih kamenaca. Svaki poremećaj tog odnosa, primjerice povećanje kolesterola ili smanjenje žučnih soli, može dovesti do stvaranja kamenaca u žuči. Inače, količina kolesterola u žuči ovisi dijelom o količini masti koju uzimamo hranom, s obzirom na to da jetrene stanice stvaraju kolesterol kao jedan od produkata metabolizma masti u organizmu. Stoga osobe koje uzimaju masniju hranu (osobito kroz dulje razdoblje) povećavaju rizik za pojavu žučnih kamenaca.

Simptomi manjka cinka - Cink je **snižen** kod pušača (kadmij iz duhanskog dima neprijatelj je cinka) i alkoholičara, zatim dijabetičara, trudnica, u slučaju poremećaja u apsorpciji kod nekih crijevnih bolesti te u stanjima nakon operativnih zahvata. Osim u ovim slučajevima, veće potrebe za cinkom imaju i sportaši i aktivni rekreativci jer se cink pojačano troši tijekom treninga. **Najčešći simptomi manjka cinka su:** umor i iscrpljenost, gubitak osjeta okusa i mirisa, slabiji tek, prostatitis (upala prostate), veća sklonost alergijama i upalama (osobito virozama), ojačano ispadanje kose, bijele točkice na noktima, upale kože (dermatitis, aknasta koža), sporije zarastanje rana i usporen rast i spolno sazrijevanje.

Hrana kao izvor cinka - Unosu dovoljne količine cinka svakako doprinosimo pomnim odabirom namirnica i raznolikom prehranom. **Namirnice koje su bogate cinkom su:** pšenične klice i žitarice (osobito raž), pivski kvasac, sjemenke bundeve, suncokreta i sezama, plodovi mora, mahunarke (soja, grah, grašak, slanutak, leća), orašasti plodovi (orasi, lješnjaci, bademi, kikiriki), nemasno mlijeko i meso, riba, jaja, povrće (brokula, cvjetača, kelj pupčar - prokulica, kupus, artičoka), gljive, cvjetni prah (pelud)... Stoga dodajte mljevene bučine ili sezamove sjemenke u jogurt ili mladi sir. Slično možete učiniti s pšeničnim posijama (mekinjama) koje su iznimno bogate cinkom, ali i drugim vitaminima i mineralima. Koristite bučino ulje u salatama ili prilozima od povrća (ali kao i svako ulje, u malim količinama). U krajevima gdje se tradicionalno više koristi to ulje manja je pojavnost adenoma prostate (dobročudno uvećanje žlijezde), što je povezano s otežanim mokrenjem i većom sklonošću mokraćnim infekcijama. U slučaju bolesti ili stanja praćenih povećanim gubitkom cinka ili poremećajem u metabolizmu cinka svakako treba potražiti savjet stručne osobe.

Izvor; Vašezdravlje.com

HSUIR
HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA

Hrgovići 47, 10110 Zagreb

RADNO VRIJEME

7:30 - 15:30h
(ponedjeljak - petak)

**HSUIR - INFORMIRANJE
I SAVJETOVANJE**

Radno vrijeme: 8:00 - 15:00h
(ponedjeljak - petak)

+385 1 4829 295

www.hsuir.hr

info@hsuir.hr